RAPORT

o stanie Gminy Żórawina w 2022 roku

Opracowanie: zespół pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Żórawina

ŻÓRAWINA 2023

SPIS TREŚCI

SŁOWO WSTĘPNE WÓJTA GMINY ŻÓRAWINA 3

I. INFORMACJE OGÓLNE 4

II. FINANSE I BUDŻET 13

III. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY 32

IV. MIESZKAŃCY GMINY 33

V. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA 35

VI. INWESTYCJE I REMONTY 35

VII. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII 64

VIII. OŚWIATA I WYCHOWANIE 74

IX. POLITYKA SPOŁECZNA 86

X. GOSPODARKA KOMUNALNA 92

XI. GOSPODARKA MIESZKANIOWA 113

XII. PLANOWANIE PRZESTRZENNE 116

XIII. OPIEKA ZDROWOTNA 119

XIV. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO 129

XV. PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY 134

XVI. WSPÓŁPRACA PARTNERSKA 140

XVII. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE 141

XVIII. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA 145

XIX. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA I BEZPIECZEŃSTWO PRZECIWPOWODZIOWE 169

XX. PERSPEKTYWY DALSZEGO ROZWOJU GMINY ŻÓRAWINA 175

SŁOWO WSTĘPNE WÓJTA GMINY ŻÓRAWINA

Szanowni Mieszkańcy Gminy Żórawina!

Po raz kolejny oddajemy w Państwa ręce raport o stanie Gminy Żórawina, tym razem obejmujący rok 2022, będący okresem kolejnych wyzwań, z którymi przyszło zmierzyć się nam wszystkim w tych niełatwych czasach. Gdy bowiem już można było sądzić, że mamy za sobą trudny okres blisko trzech lat pandemii, tuż za naszą wschodnią granicą wybuchła straszliwa wojna, choć wydawało się, że nie jest to już możliwe w latach dwudziestych XXI wieku.

W tych zupełnie nowych okolicznościach, których przed rokiem nikt się jeszcze nie spodziewał, mam prawo śmiało powiedzieć, że nasza Gmina ponownie zdała egzamin, aktywnie odpowiadając na aktualne wyzwania, takie jak przyjęcie grupy kilkuset uchodźców z Ukrainy, czy konieczność zmierzenia się z zupełnie nowym zadaniem, jakim było zorganizowanie dystrybucji węgla dostępnego w możliwie najniższej cenie dla naszych Mieszkańców, czyli dla Was.

Mimo relatywnie niesprzyjających okoliczności, nadal cechą naszej Gminy pozostaje stabilny rozwój, realizacja nowych inwestycji oraz aktywne uczestnictwo w życiu gospodarczym naszego kraju, co dokumentuje treść niniejszego raportu. Budżet ponownie wrócił do wysokości sprzed okresu pandemii, a jednocześnie – dzięki profesjonalizmowi pracowników Urzędu Gminy Żórawina – udało się uzyskać środki zewnętrzne na realizację społecznie użytecznych inwestycji na niespotykanym dotychczas poziomie.

Wszystkich Państwa zachęcam zatem do lektury tego opracowania, żywiąc nadzieję, że jako samorządowcy także w Państwa ocenie wszyscy stanęliśmy na wysokości stawianych przed nami zadań, realizowanych w interesie naszej Małej Ojczyzny, będącej wspólnym dobrem nas wszystkich.

Jan Żukowski

Wójt Gminy Żórawina

I. INFORMACJE OGÓLNE

Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Żórawina położona jest na południe od miasta Wrocław, w powiecie wrocławskim, w województwie dolnośląskim. Sąsiaduje z gminami Borów, Domaniów, Kobierzyce i Siechnice.

Od granic miasta oddziela ją wąski pas terenu, należący do gmin Kobierzyce i Siechnice. Obszar gminy leży w mezoregionie Równiny Wrocławskiej, będącej częścią większej jednostki fizjograficznej - Niziny Śląskiej, co istotnie wpływa na ukształtowanie terenu.

Teren gminy Żórawina cechuje się niziną, płaskością i monotonnością, charakteryzującą się małą różnorodnością rzeźby terenu i słabym zalesieniem.

W krajobrazie widoczna jest dolina rzeki Ślęzy, biegnąca przez zachodnią część gminy, która jest zagłębiona o 25 metrów poniżej poziomu wysoczyzny, wprowadzając pewną różnorodność w rzeźbie terenu i krajobrazie.

Ponad 90% obszaru gminy Żórawina znajduje się w zlewni rzeki Ślęzy, podczas gdy wschodnie krańce należą do zlewni rzeki Oławy. Sieć hydrograficzna na terenie gminy jest

słabo rozwinięta. Głównymi ciekami wodnymi są rzeka Ślęża z dopływami Żurawką, Żaliną, Sławką i Czarną Sławką. W rejonie Pasterzyc zachowały się stawy rybne, które są zasilane przez wody Ślęzy. Rzeka zachowała wiele cech naturalnych, a wzdłuż niej znajdują się rozległe tereny zalewowe. Jednak zagrożenie powodziowe nie stanowi istotnego problemu, ponieważ osiedla znajdują się poza obszarem zalewowym.

Gleby na większości obszaru gminy są klasyfikowane jako o wysokiej klasie bonitacyjnej I-III, tworzące kompleksy pszennego bardzo dobrego i dobrego typu, które są najbardziej przydatne rolniczo na terenie kraju. Sprzyjają one uprawom polowym, roślinom warzywnym i sadownictwu. Pokrywające teren gminy gleby brunatne-czarnoziemne są charakteryzowane przez warstwę próchniczną o głębokości powyżej 40 cm, strukturę gruzełkową, dobrą przepuszczalność, optymalne wilgotności i łatwość uprawy.

Na terenie gminy nie stwierdzono i nie udokumentowano występowania surowców mineralnych o znaczeniu przemysłowym. Sporadycznie, w południowej części gminy, były eksploatowane złoża piasku.

Obszar gminy Żórawina, zaliczany do Krainy Wrocławsko-Opolskiej, jest najcieplejszym regionem w Polsce. Średnia temperatura roczna wynosi od 8,5 do 8,7°C, a okres wegetacyjny trwa od 220 do 230 dni w roku.

W obrębie gminy znajduje się 33 wsie, które są podzielone na 28 sołectw od 1 maja 2019 roku. Powierzchnia gminy wynosi 12,1 km², co stanowi 0,6% powierzchni województwa dolnośląskiego.

Położenie gminy Żórawina w regionie jest niezwykle korzystne. Przebiega przez nią ważna trasa komunikacyjna - autostrada A4, która łączy południowe województwa kraju z przejściami granicznymi do Niemiec (Zgorzelec - Jędrzychowice, Słubice, Olszyna i inne). Główny układ komunikacyjny uzupełniają drogi wojewódzkie: nr W-395 relacji Wrocław - Strzelin - Ziębice oraz nr W-346 relacji Oława - Kąty Wrocławskie - Środa Śląska. Ponadto, przez teren gminy Żórawina przebiegają liczne drogi powiatowe. Gmina znajduje się również w niewielkiej odległości od granic administracyjnych miasta Wrocławia. Odległość między miejscowością Żórawina, siedzibą gminy, a centrum miasta wynosi zaledwie 15 km.

Władze gminy

Głównym celem działalności Urzędu Gminy jest zapewnienie profesjonalnej i przyjaznej obsługi interesantom. Urząd realizuje zarówno zadania własne, jak i zadania zlecone przez administrację rządową. Do zadań własnych gminy należy dbanie o porządek publiczny, oświatę, kulturę, infrastrukturę, pomoc społeczną oraz ochronę środowiska.

Natomiast zadania zlecone przez administrację rządową dotyczą spraw obywatelskich, stanu cywilnego, wyborów, obronności i pomocy społecznej.

Wójt pełni funkcję organu wykonawczego i pełni swoją kadencję przez okres 5 lat. Wójt jest odpowiedzialny za wykonywanie uchwał Rady Gminy oraz zadań określonych w przepisach prawa. Do zadań Wójta należy między innymi opracowywanie strategii, programów rozwoju, zarządzanie mieniem komunalnym oraz realizacja budżetu.

Funkcję Wójta Gminy Żórawina sprawuje Jan Żukowski

Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych) oraz zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

W skład kierownictwa urzędu wchodzą:

Zastępca Wójta – Tomasz Gracz

Sekretarz Gminy – Monika Baron-Witka,

Skarbnik Gminy – Krzysztof Bagiński.

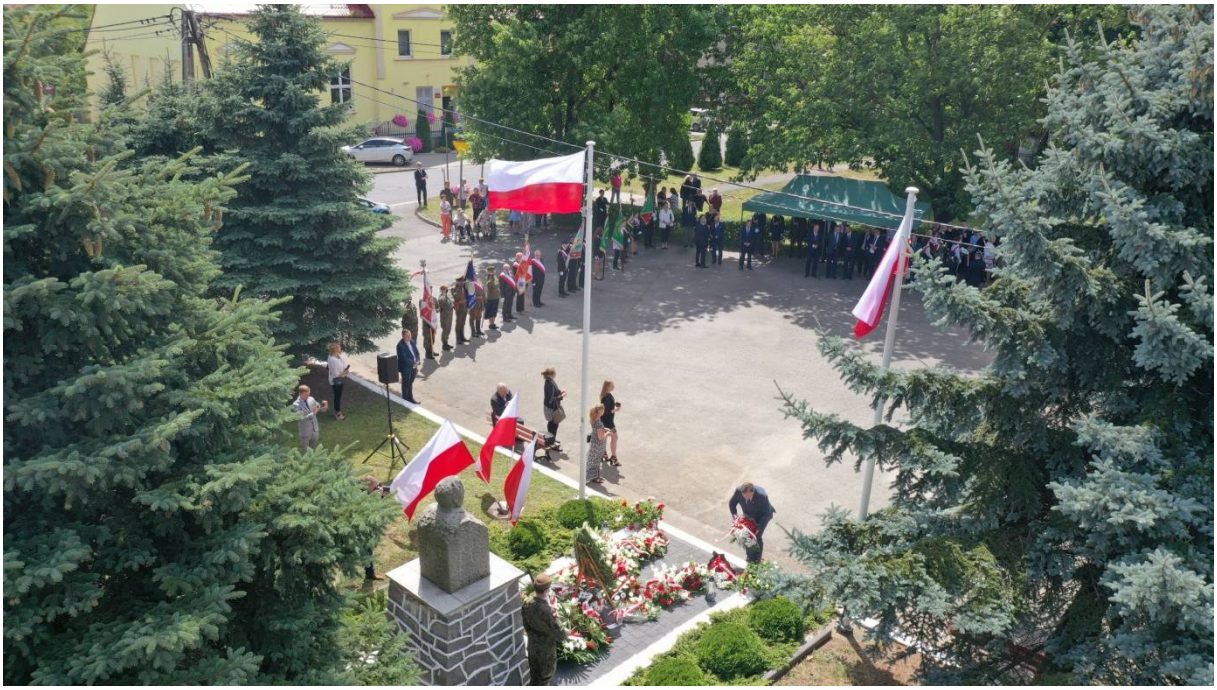

Rada Gminy pełni funkcję organu stanowiącego i kontrolnego, jest wybierana na

pięcioletnią kadencję. Obejmuje swoją kompetencją wszystkie sprawy należące do zakresu działania gminy. Do jej zadań należy między innymi uchwalanie statutu gminy, budżetu gminy, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz podejmowanie uchwał dotyczących podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach.

Rada Gminy zwołuje sesje, na których odbywają się obrady. Termin, miejsce i porządek obrad sesji są ogłaszane publicznie dla mieszkańców. Przewodniczący Rady jest odpowiedzialny za zwoływanie sesji.

Rada Gminy w Żórawinie składa się z 15 członków, a od roku 2022 nie nastąpiły żadne zmiany. Poniższa tabela przedstawia wykaz funkcji pełnionych przez członków Rady na dzień 31 grudnia 2022 r.

Imię i Nazwisko	Okręg wyborczy	Funkcja
Piotr Żelazo	4- Żórawina ul. Urzędnicza, ul. Bankowa, ul. Sportowa, ul. Słoneczna, ul. Księżycowa, ul. Gwiaździsta, ul. B. Prusa, ul. A. Mickiewicza, ul. M. Kopernika, ul. Gimnazjalna, ul. H. Sienkiewicza, ul. S. Żeromskiego, ul. Polarna, ul. J. Słowackiego, ul. Tęczowa, ul. Kosmiczna, ul. Granitowa, ul. C.K. Norwida	Przewodniczący Rady Gminy Żórawina
Arkadiusz Poręba	7-Węgry, Brzeście, Marcinkowice, Marzęcice	Wiceprzewodniczący Rady Gminy Żórawina
Jadwiga Babij	2- Żórawina ul. Osiedleńcza, ul. M.R. Janeckiej, ul. W. Jagiełły, ul. B. Chrobrego, ul. Transportowa, ul. Kolejowa	-Przewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Przestrzegania Prawa -Członek Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Budżetu
Przemysław Burzyński	10-Okrzeszyce, Rynakowice, Bratowice, Zagródki, Jarosławice, Milejowice, Wilkowice	- Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji -Członek Komisji Rolnictwa, Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska
Mariusz Damasiewicz	8-Stary Śleszów, Nowojowice, Nowy Śleszów, Racławice Małe, Polakowice	- Członek Komisji Rewizyjnej - Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Agnieszka Drapus	15-Karwiany	- Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji - Członek Komisji Rewizyjnej
Michał Duszyński	13-Rzeplin, Szukalice	- Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji - Członek Komisji Rolnictwa,

Imię i Nazwisko	Okręg wyborczy	Funkcja
		Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska
Magdalena Krawiec	14-Komorowice	- Wiceprzewodnicząca Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Przestrzegania Prawa - Członek Komisji Rolnictwa, Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska
Alicja Maligranda	3- Żórawina al. Niepodległości: nr nieparzyste od 47 do końca, nr parzyste od 62 do końca, ul. Wrocławska, ul. Świerkowa, ul. Kasztanowa, ul. Leszczynowa, ul. Lipowa, ul. Morelowa, ul. Brzoskwiniowa, ul. Malinowa, ul. Śliwkowa, ul. Truskawkowa, ul. Porzeczkowa, ul. Agrestowa, ul. Poziomkowa, ul. Jagodowa, ul. Wiśniowa, ul. Owocowa, ul. Czereśniowa, ul. Fiołkowa, ul. Jabłeczna, ul. Gruszkowa, ul. Jeżynowa, ul. Winogronowa	- Wiceprzewodnicząca Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Budżetu - Członek Komisji Rewizyjnej
Karolina Palacz	12-Mędłów, Suchy Dwór	- Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej -Członek Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Budżetu
Kamila Sieradzka	5-Wilczków, Pasterzyce, Galowice	-Przewodnicząca Komisji Rolnictwa, Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska - Członek Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Budżetu
Małgorzata Szatkowska	11-Mnichowice, Turów, Wojkowice	- Członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Przestrzegania Prawa - Członek Komisji Rolnictwa, Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska
Wojciech Suchodolski	6-Jaksonów, Przecławice	-Członek Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Budżetu -Członek Komisji Oświaty, Kultury, Zdrowia i Przestrzegania Prawa
Paweł Wójcik	1-Żórawina al. Niepodległości: nr nieparzyste od 1 do 43, nr parzyste od 2 do 60, ul. Kwiatowa, ul. Małowiejska, ul. Polna, ul. Zaułek, ul. Badawcza	-Członek Komisji Rewizyjnej -Członek Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Marian Zawiślak	9-Bogunów, Żerniki Wielkie, Krajków	-Przewodniczący Komisji Rozwoju Gospodarczego, Finansów i Budżetu -Wiceprzewodniczący

Imię i Nazwisko	Okręg wyborczy	Funkcja
		Komisji Rolnictwa, Ładu Przestrzennego i Ochrony Środowiska

JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE GMINY ŻÓRAWINA

W roku 2022 w skład Gminy wchodziło 11 jednostek. Należą do nich:

1. Urząd Gminy
2. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
4. Gminne Centrum Kultury
5. Zakład Opieki Zdrowotnej
6. Szkoła Podstawowa w Żórawinie
7. Szkoła Podstawowa w Węgrach
8. Szkoła Podstawowa w Wilczkowie
9. Szkoła Podstawowa w Rzeplinie
10. Szkoła Podstawowa w Polakowicach
11. Przedszkole Publiczne w Żórawinie.

Zgodnie z decyzją Kapituły Dolnośląskiego Plebiscytu Gospodarczego Gwiazdy Biznesu, Gmina Żórawina zajęła trzecie miejsce w kategorii "Samorząd Przyjazny Biznesowi". Uroczysta Gala Finałowa Gwiazd Biznesu 2022 odbyła się w Starej Kopalni - Centrum Nauki i Sztuki w Wałbrzychu. Jeśli weźmiemy pod uwagę gminy wiejskie, nasza jednostka samorządu terytorialnego zajęła 22. miejsce w kraju.

Niniejszy raport stanowi analizę aktualnego stanu gminy Żórawina oraz jej głównych aspektów ekonomicznych, społecznych i infrastrukturalnych. Celem tego raportu jest dostarczenie kompleksowej oceny sytuacji w gminie, identyfikacja mocnych stron oraz obszarów wymagających dalszego rozwoju. Raport opiera się na danych dostarczonych przez komórki organizacyjne Gminy oraz pracowników poszczególnych wydziałów Urzędu Gminy Żórawina.

W raporcie zostaną omówione kluczowe wskaźniki ekonomiczne, takie jak wskaźniki aktywności gospodarczej i zatrudnienia, a także struktura sektorowa gminy ukazana przez pryzmat jej głównych zadań statutowych. Będzie to podstawą do oceny kondycji gospodarczej gminy oraz identyfikacji sektorów, które mogą stanowić siłę napędową jej dalszego rozwoju.

Ponadto, raport skupi się na analizie społecznej gminy, uwzględniając takie aspekty jak demografia, dostęp do usług społecznych, jak również kondycję infrastruktury społecznej, takiej jak szkoły, placówki zdrowia czy obiekty rekreacyjne. Elementy te są kluczowe dla jakości życia mieszkańców gminy.

W kontekście infrastruktury, raport przedstawia stan sieci transportowej, dostępność komunikacji publicznej, jakość dróg, a także stan infrastruktury technicznej, takiej jak wodociągi, kanalizacja i dostęp do energii.

Podsumowanie stanowi autorska analiza, dotycząca dalszego rozwoju gminy Żórawina. Będą to propozycje działań mających na celu wzmocnienie sektorów gospodarczych, poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój infrastruktury, aby gmina mogła efektywnie wykorzystać swoje zasoby i osiągnąć zrównoważony rozwój.

Przedstawiony raport stanowi punkt wyjścia do podejmowania świadomych decyzji strategicznych, zarówno dla władz gminy, jak i dla lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych i mieszkańców, dążących do wzmocnienia potencjału rozwojowego gminy Żórawina.

Warto podkreślić, że omówione w niniejszym raporcie aktywności stanowią jedynie selektywny przegląd działań podejmowanych przez Urząd Gminy Żórawina w roku 2022. Praca samorządowców i zaangażowanie w różnych obszarach mają na celu zapewnienie lepszej jakości życia dla mieszkańców oraz rozwój gminy kolejnych latach.

II. FINANSE I BUDŻET

Finanse gminy są istotnym obszarem zarządzania środkami publicznymi, który ma na celu zapewnienie odpowiednich źródeł finansowania dla realizacji zadań i potrzeb lokalnej społeczności. Budżet gminy jest podstawowym instrumentem finansowym, który określa planowane przychody i wydatki na dany okres, zazwyczaj rok budżetowy.

Gmina pozyskuje środki finansowe głównie poprzez:

1. Podatki i opłaty lokalne: Gmina pobiera podatki od nieruchomości, podatek od działalności gospodarczej, podatek rolny, opłaty za użytkowanie wieczyste oraz inne lokalne opłaty i podatki, które stanowią ważne źródło dochodów.
2. Dotacje i subwencje: Gmina otrzymuje środki finansowe z różnych źródeł, takich jak dotacje i subwencje z budżetu państwa, funduszy unijnych, regionalnych czy grantów z różnych programów pomocowych.
3. Dochody z majątku gminnego: Gmina posiada różne aktywa, takie jak nieruchomości, udziały w spółkach komunalnych czy inne inwestycje, z których może generować dochody, na przykład w formie czynszów lub dywidend.
4. Kredyty i pożyczki: Gmina może korzystać z instrumentów finansowych, takich jak kredyty bankowe czy pożyczki, aby sfinansować inwestycje lub pokryć krótkoterminowe potrzeby finansowe.
5. Budżet gminy jest tworzony na podstawie analizy potrzeb i priorytetów społeczności lokalnej oraz uwzględniający obowiązujące przepisy prawne. W budżecie uwzględnia się przychody i wydatki związane z funkcjonowaniem urzędu gminy, realizacją inwestycji, obsługą społeczności lokalnej, ochroną środowiska, edukacją, zdrowiem, kulturą, infrastrukturą oraz innymi dziedzinami życia publicznego.
6. Zarządzanie finansami gminy obejmuje monitorowanie wydatków, kontrolę budżetu, sporządzanie sprawozdań finansowych, przestrzeganie przepisów dotyczących zamówień publicznych, a także dążenie do efektywnego wykorzystania dostępnych środków.

Dbałość o stabilne finanse gminy oraz efektywne zarządzanie budżetem są kluczowe dla zapewnienia odpowiednich usług publicznych, inwestycji oraz rozwoju lokalnej społeczności.

Planowanie budżetu

Budżet Gminy Żórawina w 2022 roku, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Żórawina nr XXXII/298/21 z dnia 28.12.2021 roku, zakładał:

- uzyskanie dochodów w kwocie **72 682 303,82 zł**;
- realizację wydatków na poziomie **79 937 906,82 zł**;
- pozyskanie przychodów w kwocie **8 255 603,00 zł**;
- realizację rozchodów na poziomie **1 000 000,00 zł**.

Różnica między planem dochodów a planem wydatków wynosiła 7 255 603,00 zł i stanowiła planowany deficyt budżetu Gminy Żórawina na 2022 rok. Planowana na 2022 rok wartość przychodów stanowiła źródło pokrycia powstałego deficytu a w pozostałej części została przeznaczona na rozchody.

W 2022 roku dokonano łącznie 33 zmiany budżetu, z czego 6 uchwałami Rady Gminy Żórawina i 27 zarządzeniami Wójta Gminy Żórawina, co przedstawia tabela poniżej.

Tabela 1: Wprowadzone zmiany w budżecie na 2022 rok

Lp.	Numer uchwały / zarządzenia	Dochody (w zł)		Wydatki (w zł)		Przychody (w zł)		Rozchody (w zł)	
		zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
1	5/2022	2 679,00	0,00	442 697,00	440 018,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	14/2022	4 124,00	0,00	269 173,13	265 049,13	0,00	0,00	0,00	0,00
3	18/2022	457 636,00	1 200,00	457 836,00	1 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	24/2022	25 881,00	28 622,00	265 881,00	268 622,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	XXXVI/331/22	64 480,00	0,00	64 480,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	36/2022	214 272,44	0,00	219 986,44	5 714,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	41/2022	519 575,10	0,00	519 575,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8	44/2022	365 987,31	0,00	536 967,31	170 980,00	0,00	0,00	0,00	0,00
9	XXXVII/337/22	4 572 862,69	1 460 741,53	10 147 099,53	229 643,53	10 919 934,84	4 086 000,00	28 600,00	0,00
10	53/2022	740 032,96	0,00	872 805,26	132 772,30	0,00	0,00	0,00	0,00
11	56/2022	530 881,71	0,00	748 461,97	217 580,26	0,00	0,00	0,00	0,00
12	59/2022	41 850,00	0,00	121 150,00	79 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13	61/2022	329 196,32	0,00	330 320,86	1 124,54	0,00	0,00	0,00	0,00
14	62/2022	70 704,47	0,00	409 215,47	338 511,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	64/2022	13 334,00	0,00	161 884,00	148 550,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	68/2022	18 160,00	0,00	53 160,00	35 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17	69/2022	530 448,00	0,00	889 269,00	358 821,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18	84/2022	230 241,92	0,00	2 192 034,92	1 961 793,00	0,00	0,00	0,00	0,00
19	87/2022	256 315,88	0,00	731 335,88	475 020,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20	88/2022	43 880,00	0,00	390 556,00	346 676,00	0,00	0,00	0,00	0,00
21	XXXIX/354/22	5 084 778,98	2 966 817,43	2 233 281,55	115 320,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22	91/2022	75 184,97	0,00	1 120 494,49	1 045 309,52	0,00	0,00	0,00	0,00
23	97/2022	45 202,17	10 000,00	94 202,17	59 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
24	XL/369/22	8 298 318,57	5 500 000,00	8 863 318,57	6 100 000,00	0,00	0,00	35 000,00	0,00
25	98/2022	404 048,58	0,00	656 128,58	252 080,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	106/2022	341 137,51	11 950,00	924 643,51	595 456,00	0,00	0,00	0,00	0,00
27	112/2022	21 295,13	11 100,00	3 402 683,07	3 392 487,94	0,00	0,00	0,00	0,00
28	XLII/387/22	925 000,00	0,00	989 000,00	64 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
29	115/2022	44 824,00	0,00	1 045 533,81	1 000 709,81	0,00	0,00	0,00	0,00
30	121/2022	50 666,89	0,00	601 696,89	551 030,00	0,00	0,00	0,00	0,00
31	XLIII/391/22	1 407 502,21	925 000,00	1 407 502,21	925 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
32	125/2022	20 389,04	0,00	721 320,09	700 931,05	0,00	0,00	0,00	0,00
33	127/2022	183,04	0,00	514 740,72	514 557,68	0,00	0,00	0,00	0,00
	RAZEM	**25 751 073,89**	**10 915 430,96**	**42 398 434,53**	**20 792 456,76**	**10 919 934,84**	**4 086 000,00**	**63 600,00**	**0,00**

W wyniku wprowadzonych zmian w ciągu roku:

- plan dochodów wzrósł o 14 835 642,93 zł do kwoty 87 517 946,75 zł;
- plan wydatków wzrósł o 21 605 977,77 zł do kwoty 101 543 884,59 zł;
- plan przychodów wzrósł o 6 833 934,84 zł do kwoty 15 089 537,84 zł;
- plan rozchodów wzrósł o 63 600,00 zł do kwoty 1 063 600,00 zł.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku budżet Gminy Żórawina zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 14 025 937,84 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

W poniższym opisie wykonanie odnosi się do planowanych wartości na dzień 31 grudnia 2022 roku. Ponadto w celach porównawczych na wykresach przedstawiono wielkości dochodów i wydatków zrealizowanych w 2021 roku i 2022 roku.

Dane ogólne

Syntetyczne zestawienie wartości dochodów, wydatków oraz wyniku finansowego wg

planu na dzień 1 stycznia 2022 roku, planu na dzień 31 grudnia 2022 roku oraz wykonania za 2022 rok ujęto w ramach poniższej tabeli.

Tabela 2: Podstawowe dane budżetowe.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)
Dochody	72 682 303,82	87 517 946,75	83 560 462,60	95,48%
Wydatki	79 937 906,82	101 543 884,59	91 188 158,19	89,80%
Wynik	**-7 255 603,00**	**-14 025 937,84**	**-7 627 695,59**	**-**

Deficyt został sfinansowany środkami pochodzącymi z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie **7 627 695,59 zł**.

Porównanie salda budżetu planowanego i wykonanego na koniec 2022 roku na przestrzeni lat 2020-2021 ujęto na wykresie poniżej.

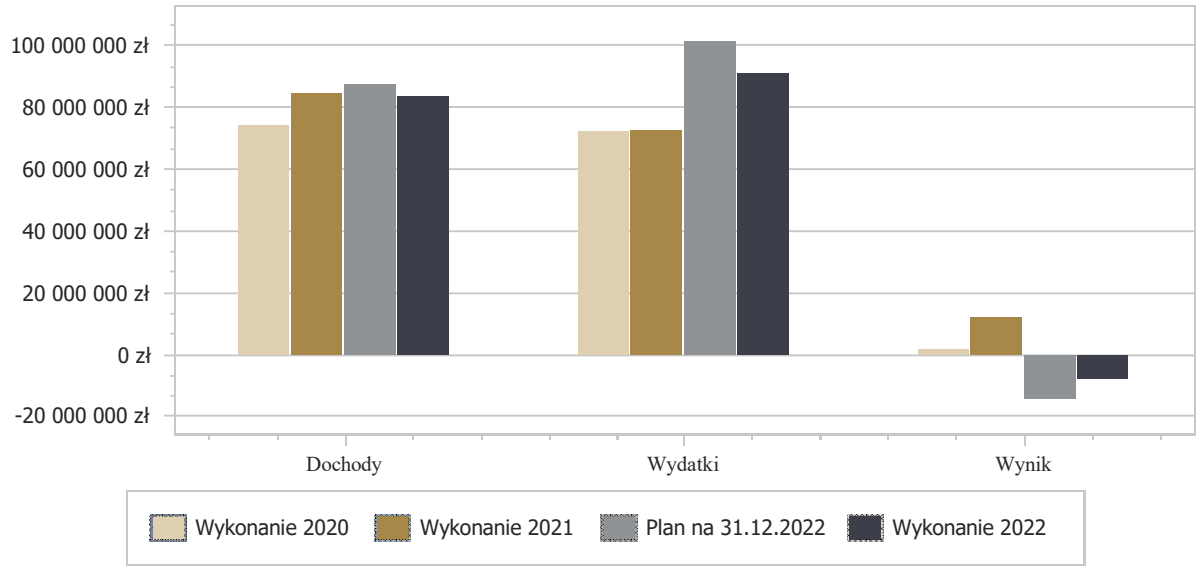

Wykres 1: Wynik budżetu Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021.

Dochody ogółem

Dochody budżetu Gminy w 2022 roku wyniosły 83 560 462,60 zł, a ich realizacja stanowiła 95,48% planu wynoszącego 87 517 946,75 zł. Realizację planu dochodów w 2022 roku przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 3: Realizacja planu dochodów w 2022 roku w Gminie Żórawina.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	61 087 775,00	79 101 561,89	79 917 411,40	101,03%	95,64%
Dochody majątkowe	11 594 528,82	8 416 384,86	3 643 051,20	43,29%	4,36%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	**72 682 303,82**	**87 517 946,75**	**83 560 462,60**	**95,48%**	**100,00%**

Tabela 4: Realizacja planu dochodów w 2022 roku w Gminie Żórawina według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	37 261 684,00	40 250 102,57	41 264 811,63	102,52%	49,38%
758	Różne rozliczenia	12 606 789,00	19 916 833,19	16 780 009,19	84,25%	20,08%
855	Rodzina	9 469 000,00	9 754 555,00	9 735 691,89	99,81%	11,65%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	7 099 300,00	7 080 940,00	99,74%	8,47%
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 101 890,55	3 317 762,56	2 708 448,74	81,63%	3,24%
600	Transport i łączność	3 007 314,27	2 287 155,64	2 237 204,88	97,82%	2,68%
801	Oświata i wychowanie	4 440 000,00	1 118 841,37	1 198 523,56	107,12%	1,43%
852	Pomoc społeczna	287 100,00	925 069,29	939 947,58	101,61%	1,12%
700	Gospodarka mieszkaniowa	3 129 000,00	1 219 200,00	616 393,35	50,56%	0,74%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,00	1 055 602,21	598 896,97	56,74%	0,72%
750	Administracja publiczna	139 038,00	260 630,00	297 157,73	114,02%	0,36%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	10 000,00	18 349,00	41 129,21	224,15%	0,05%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	37 920,00	27 691,31	73,03%	0,03%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	20 607,40	20 607,40	100,00%	0,02%
851	Ochrona zdrowia	0,00	5 530,52	5 475,41	99,00%	< 0,01%
020	Leśnictwo	6 000,00	6 000,00	3 369,75	56,16%	< 0,01%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 264,00	2 264,00	2 264,00	100,00%	< 0,01%
710	Działalność usługowa	1 700,00	1 700,00	1 700,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	200,00	200,00	200,00	100,00%	< 0,01%
926	Kultura fizyczna	220 324,00	220 324,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM DOCHODY OGÓŁEM	**72 682 303,82**	**87 517 946,75**	**83 560 462,60**	**95,48%**	**100,00%**

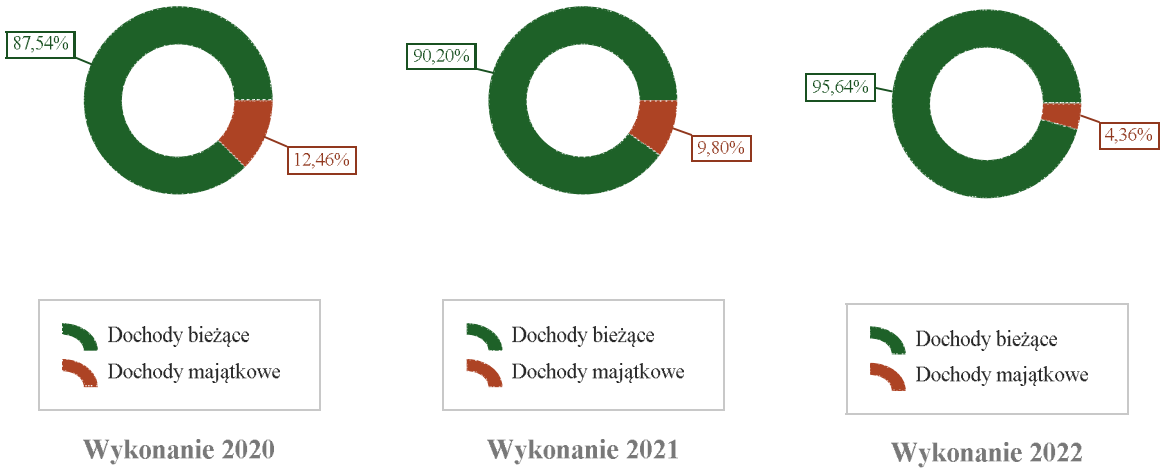

Wykres 2: Struktura dochodów ogółem Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021

Dochody bieżące

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2022 roku zostały wykonane na poziomie **79 917 411,40 zł**, tj. w 101,03% w stosunku do planu wynoszącego **79 101 561,89 zł**. Wartości zrealizowanych w 2022 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniża tabela.

Tabela 5: Realizacja planu dochodów bieżących w 2022 roku w Gminie Żórawina

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dotacje i dochody celowe	10 399 302,00	23 799 300,32	23 948 855,95	100,63%	29,97%
Subwencja ogólna	12 606 789,00	13 156 959,00	13 156 959,00	100,00%	16,46%
Udziały w PIT i CIT	18 335 584,00	21 224 002,57	21 224 002,57	100,00%	26,56%
Wpływy z podatków i opłat	19 272 600,00	19 322 600,00	20 319 531,79	105,16%	25,43%
Pozostałe dochody	473 500,00	1 598 700,00	1 268 062,09	79,32%	1,59%
RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE	**61 087 775,00**	**79 101 561,89**	**79 917 411,40**	**101,03%**	**100,00%**

Wykres 3: Dochody bieżące budżetu Gminy Żórawina wg źródeł ich pochodzenia w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021.

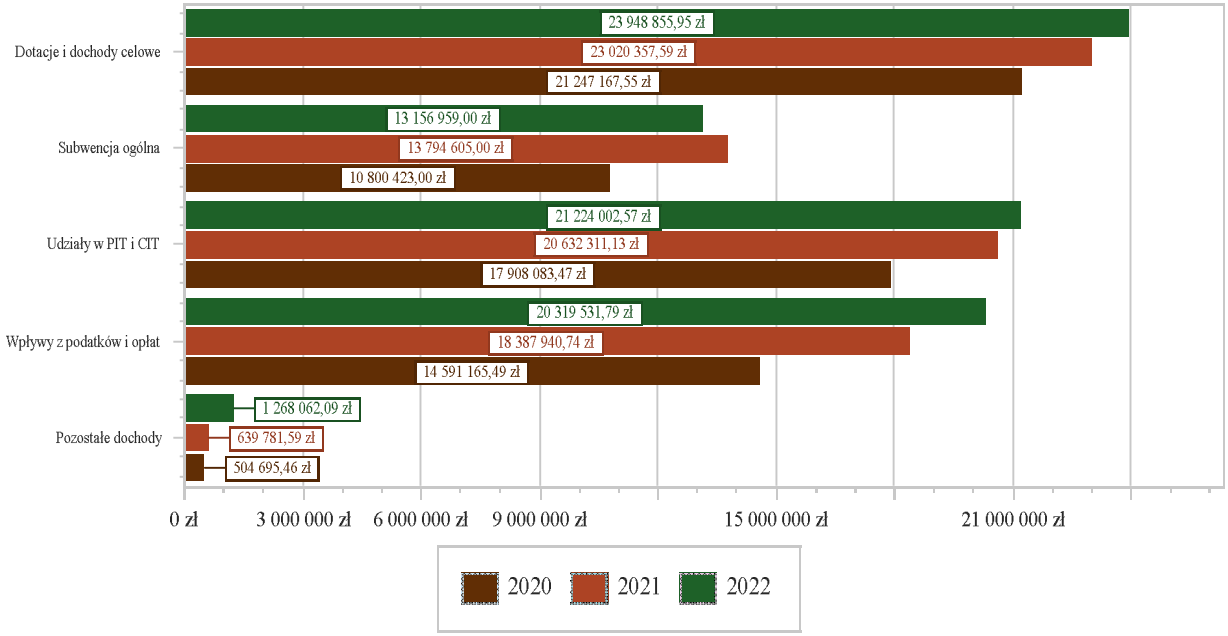

Wykres 4: Struktura dochodów bieżących Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021

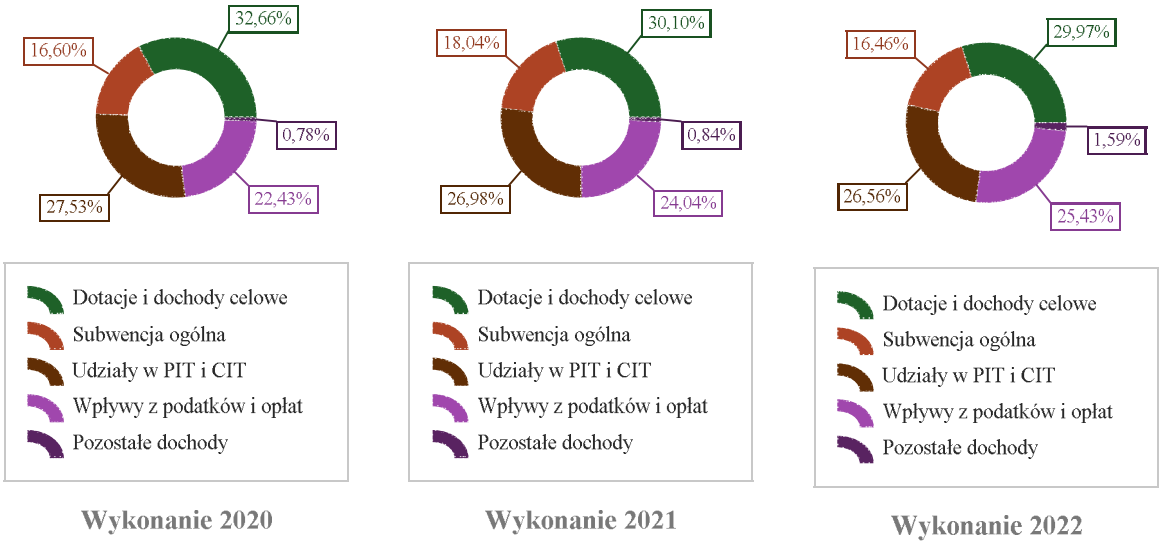

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe Gminy Żórawina w 2022 roku zostały wykonane na poziomie **3 643 051,20 zł**, tj. w 43,29% w stosunku do planu wynoszącego **8 416 384,86 zł**. Strukturę zrealizowanych w 2022 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6: Realizacja planu dochodów majątkowych w 2022 roku w Gminie Żórawina

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody z majątku	2 765 000,00	765 000,00	198 301,02	25,92%	5,44%
Dotacje i środki na inwestycje	8 829 528,82	7 651 384,86	3 444 750,18	45,02%	94,56%
Pozostałe dochody	0,00	0,00	0,00	-	0,00%
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE	**11 594 528,82**	**8 416 384,86**	**3 643 051,20**	**43,29%**	**100,00%**

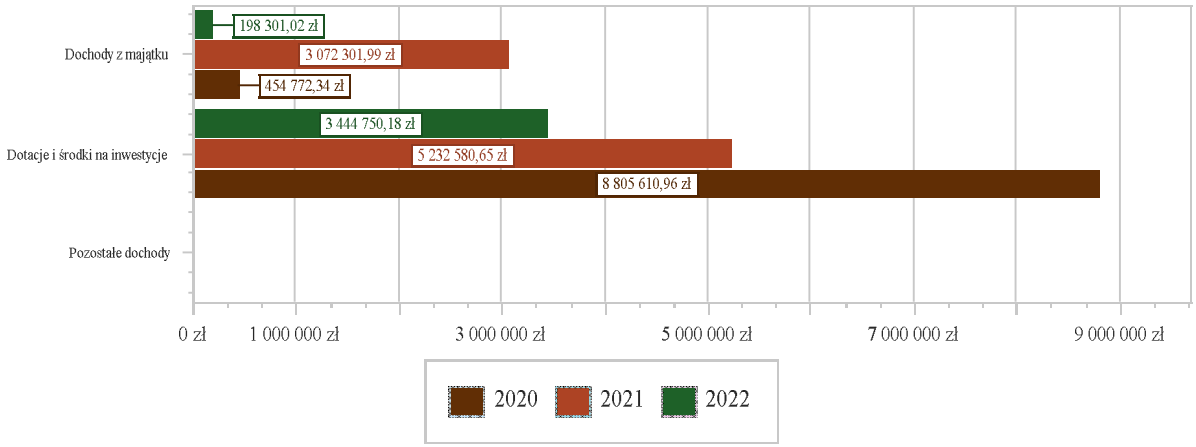

Wykres 5 : Dochody majątkowe budżetu Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021

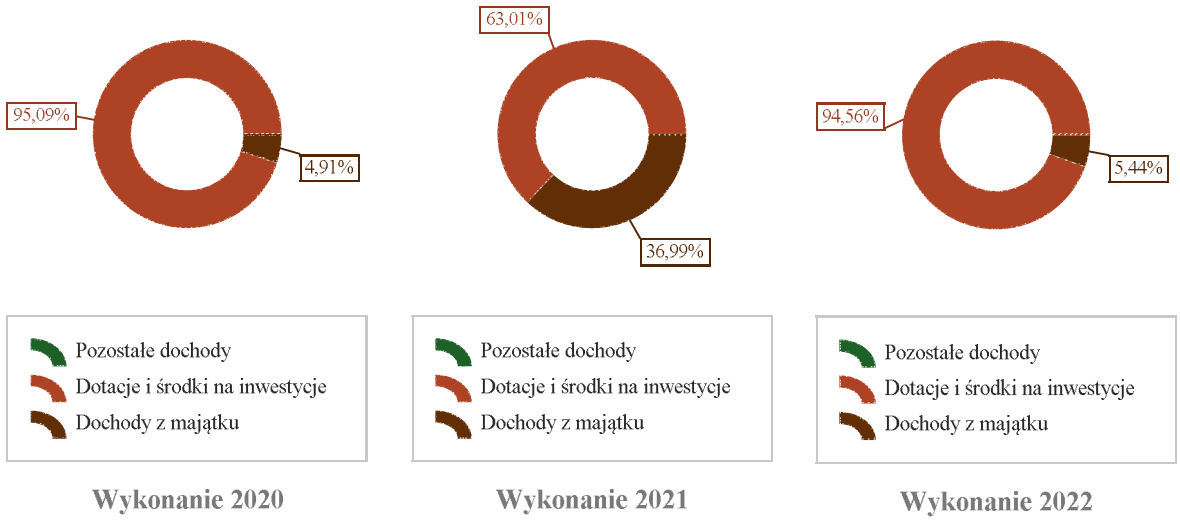

Wykres 6: Struktura dochodów majątkowych Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021.

Wydatki ogółem

Wydatki budżetu Gminy w 2022 roku wyniosły 91 188 158,19 zł, a ich realizacja wyniosła 89,80% planu wynoszącego 101 543 884,59 zł. Realizację planu wydatków w 2022 roku

przedstawiają tabele poniżej.

Tabela 7: Realizacja planu wydatków w 2022 roku w Gminie Żórawina.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	58 481 880,33	75 980 397,63	72 358 690,09	95,23%	79,35%
Wydatki majątkowe	21 456 026,49	25 563 486,96	18 829 468,10	73,66%	20,65%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	**79 937 906,82**	**101 543 884,59**	**91 188 158,19**	**89,80%**	**100,00%**

Tabela 8: Realizacja planu wydatków ogółem w 2022 roku w Gminie Żórawina według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	34 533 000,00	33 197 420,97	31 268 692,86	94,19%	34,29%
600	Transport i łączność	9 439 646,84	11 809 039,33	11 312 267,07	95,79%	12,41%
855	Rodzina	10 008 900,00	10 344 936,32	10 243 839,11	99,02%	11,23%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	8 987 168,00	8 968 808,00	99,80%	9,84%
750	Administracja publiczna	7 734 062,92	8 583 994,78	7 805 008,82	90,93%	8,56%
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 303 212,06	7 998 270,38	5 503 132,41	68,80%	6,03%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 492 000,00	6 192 000,00	4 996 340,08	80,69%	5,48%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3 306 000,00	3 490 000,00	2 916 582,11	83,57%	3,20%
852	Pomoc społeczna	1 658 421,00	2 674 327,78	2 405 692,16	89,96%	2,64%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	320 000,00	2 363 643,79	1 439 714,20	60,91%	1,58%
926	Kultura fizyczna	1 824 000,00	1 894 000,00	1 396 521,16	73,73%	1,53%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	829 500,00	1 877 078,72	1 202 507,11	64,06%	1,32%
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 073 000,00	1 173 000,00	1 012 926,52	86,35%	1,11%
851	Ochrona zdrowia	420 000,00	525 530,52	410 115,50	78,04%	0,45%
710	Działalność usługowa	101 700,00	143 700,00	143 622,26	99,95%	0,16%
757	Obsługa długu publicznego	150 000,00	150 000,00	81 908,50	54,61%	0,09%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	40 000,00	100 960,00	77 654,14	76,92%	0,09%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 264,00	2 264,00	2 264,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	2 200,00	2 200,00	562,18	25,55%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	700 000,00	34 350,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI OGÓŁEM	**79 937 906,82**	**101 543 884,59**	**91 188 158,19**	**89,80%**	**100,00%**

Wykres 7: Struktura wydatków ogółem Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021.

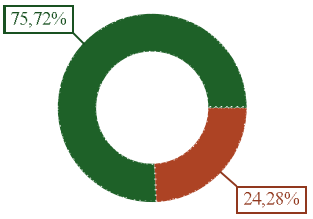

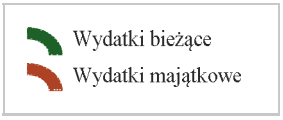

Wykonanie 2020

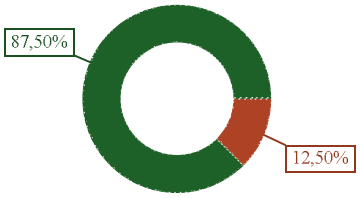

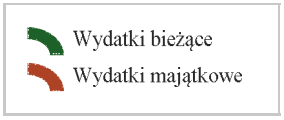

Wykonanie 2021

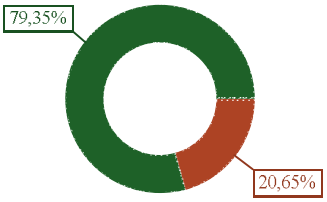

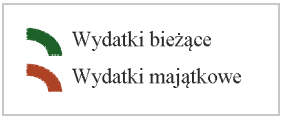

Wykonanie 2022

Wydatki bieżące

W 2022 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie **72 358 690,09 zł**, tj. w 95,23% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego **75 980 397,63 zł**. Wartości zrealizowanych w 2022 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 9: Realizacja planu wydatków bieżących w 2022 roku w Gminie Żórawina według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	27 633 000,00	30 705 690,97	29 888 369,34	97,34%	41,31%
855	Rodzina	10 008 900,00	10 344 936,32	10 243 839,11	99,02%	14,16%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	8 987 168,00	8 968 808,00	99,80%	12,39%
750	Administracja publiczna	7 467 562,92	8 135 880,78	7 699 038,24	94,63%	10,64%
600	Transport i łączność	3 445 332,41	4 606 368,43	4 572 438,80	99,26%	6,32%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2 556 000,00	2 740 000,00	2 604 712,17	95,06%	3,60%
852	Pomoc społeczna	1 658 421,00	2 674 327,78	2 405 692,16	89,96%	3,32%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 992 000,00	1 992 000,00	1 874 486,27	94,10%	2,59%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	729 500,00	1 577 078,72	1 092 924,11	69,30%	1,51%
010	Rolnictwo i łowiectwo	258 000,00	1 014 998,32	1 000 020,07	98,52%	1,38%
926	Kultura fizyczna	624 000,00	707 000,00	675 519,52	95,55%	0,93%
700	Gospodarka mieszkaniowa	673 000,00	672 300,00	623 126,52	92,69%	0,86%
851	Ochrona zdrowia	420 000,00	425 530,52	363 990,50	85,54%	0,50%
710	Działalność usługowa	101 700,00	143 700,00	143 622,26	99,95%	0,20%
757	Obsługa długu publicznego	150 000,00	150 000,00	81 908,50	54,61%	0,11%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	40 000,00	100 960,00	77 654,14	76,92%	0,11%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	20 000,00	963 643,79	39 714,20	4,12%	0,05%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	2 264,00	2 264,00	2 264,00	100,00%	< 0,01%
752	Obrona narodowa	2 200,00	2 200,00	562,18	25,55%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	700 000,00	34 350,00	0,00	0,00%	0,00%
	RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE	**58 481 880,33**	**75 980 397,63**	**72 358 690,09**	**95,23%**	**100,00%**

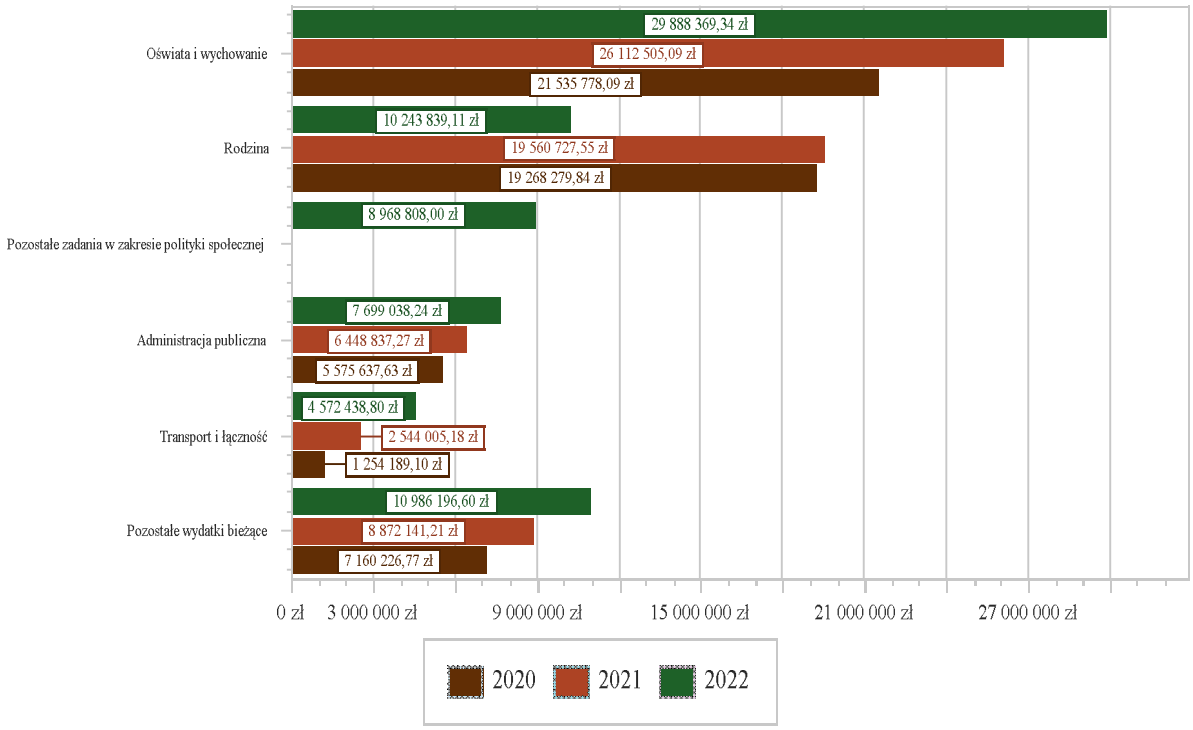

Wykres 8: Wydatki bieżące budżetu Gminy Żórawina wg działów w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe Gminy Żórawina w 2022 roku zostały wykonane na poziomie **18 829 468,10 zł**, tj. w 73,66% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego **25 563 486,96 zł**. Wartości zrealizowanych w 2022 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 10: Realizacja planu wydatków majątkowych w 2022 roku w Gminie Żórawina wg działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2022 r. (w zł)	Plan na 31.12.2022 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	5 994 314,43	7 202 670,90	6 739 828,27	93,57%	35,79%
010	Rolnictwo i łowiectwo	5 045 212,06	6 983 272,06	4 503 112,34	64,48%	23,92%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	500 000,00	4 200 000,00	3 121 853,81	74,33%	16,58%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	300 000,00	1 400 000,00	1 400 000,00	100,00%	7,44%
801	Oświata i wychowanie	6 900 000,00	2 491 730,00	1 380 323,52	55,40%	7,33%
926	Kultura fizyczna	1 200 000,00	1 187 000,00	721 001,64	60,74%	3,83%
700	Gospodarka mieszkaniowa	400 000,00	500 700,00	389 800,00	77,85%	2,07%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	750 000,00	750 000,00	311 869,94	41,58%	1,66%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	100 000,00	300 000,00	109 583,00	36,53%	0,58%
750	Administracja publiczna	266 500,00	448 114,00	105 970,58	23,65%	0,56%
851	Ochrona zdrowia	0,00	100 000,00	46 125,00	46,13%	0,24%
	Razem wydatki majątkowe	**21 456 026,49**	**25 563 486,96**	**18 829 468,10**	**73,66%**	**100,00%**

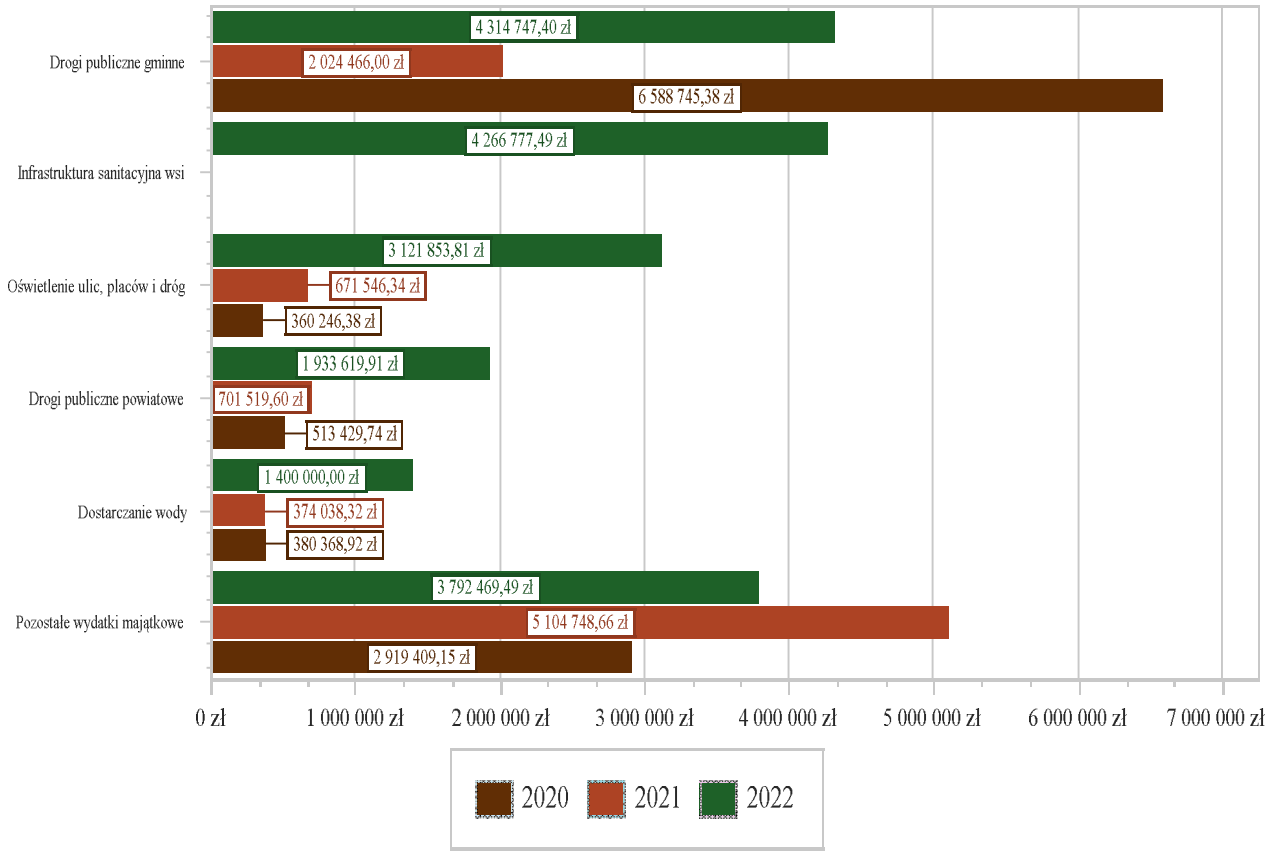

Wykres 10: Wydatki majątkowe budżetu Gminy Żórawina w 2022 roku wg rozdziałów w porównaniu do lat 2020-2021.

Wykres 10: Struktura wydatków majątkowych wg działów Gminy Żórawina w 2022 roku w porównaniu do lat 2020-2021.

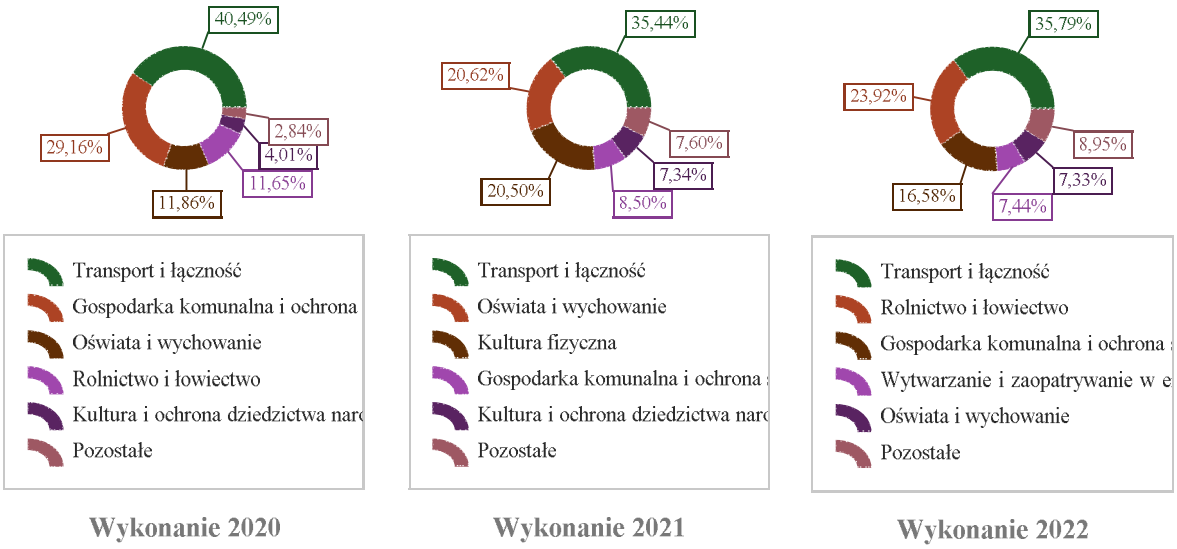

Wynik budżetu

Wynik budżetu ogółem na koniec 2022 r. wyniósł **-7 627 695,59 zł**. W uchwale WPF wynik budżetu ogółem Gminy Żórawina w roku 2022 planowano na poziomie -**7 255 603,00 zł**.

Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych wynik budżetu na koniec roku zmniejszył się i ma charakter deficytowy.

Z uwagi na fakt, iż wynik budżetu ma charakter deficytowy, zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych został on pokryty z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jst – **7 627 695,59 zł**;

Przychody

Przychody w 2022 roku zrealizowano w łącznej kwocie **14 089 537,84 zł**, (co stanowi 93,37% planu), w tym:

- spłata udzielonych pożyczek – **120 000,00 zł**;
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych – **5 398 672,61 zł**;
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – **8 570 865,23 zł**.

Rozchody

Rozchody w 2022 roku zrealizowano w łącznej kwocie **1 063 000,00 zł** (co stanowi 99,94% planu), w tym:

- Spłaty kredytów i pożyczek, wykup papierów wartościowych – **1 000 000,00 zł**;
- Udzielone pożyczki – **63 000,00 zł**.

Tabela 11: Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2022 roku w Gminie Żórawina.

Wyszczególnienie	Wartości
Przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych	0,00
Rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	1 000 000,00
Spadek zadłużenia na koniec roku	1 000 000,00

Wieloletnia Prognoza Finansowa

Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żórawina za

rok 2022 sporządzona została w formie opisowej oraz tabelarycznej. Część opisowa informacji rocznej obejmuje szczegółowe informacje o wykonaniu poszczególnych pozycji WPF dla sprawozdawanego roku budżetowego (2022).

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Żórawina obowiązująca od początku 2022 roku została przyjęta uchwałą nr XXXII/299/21 Rady Gminy Żórawina z dnia 28 grudnia 2021 r.

Ostatnia zmiana Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żórawina została przyjęta uchwałą nr XL/370/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 27 października 2022 r.

Najważniejsze zmiany jakie następowały w 2022 w zakresie WPF obejmowały dostosowanie planu dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów do zmian wynikających ze zmian budżetowych (zapewnienie zgodności w zakresie wyniku i związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 229 ustawy o finansach publicznych) jak również zmiany wieloletnich przedsięwzięć.

Wprowadzane zmiany nie skutkowały jednak koniecznością wydłużenia horyzontu czasowego prognozy.

Dochody

Plan dochodów ogółem Gminy Żórawina na dzień 31.12.2022 r. wyniósł 87 517 946,75 zł, zaś wykonanie po IV kwartale roku budżetowego 2022 wynosiło 83 560 462,60 zł, tj. 95,48%. Szczegółowe wykonanie dochodów Gminy Żórawina w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 12. Wykonanie dochodów Gminy Żórawina w układzie WPF w 2022 roku

Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2022	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
Dochody ogółem	**72 682 303,82**	**85 250 950,35**	**87 517 946,75**	**83 560 462,60**	**95,48%**
Dochody bieżące, z tego:	**61 087 775,00**	**76 834 565,49**	**79 101 561,89**	**79 917 411,40**	**101,03%**
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	17 653 686,00	20 542 104,57	20 542 104,57	20 542 104,57	100,00%
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	681 898,00	681 898,00	681 898,00	681 898,00	100,00%
z subwencji ogólnej	12 606 789,00	13 156 959,00	13 156 959,00	13 156 959,00	100,00%
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	10 399 302,00	22 457 303,92	23 799 300,32	23 948 855,95	100,63%
pozostałe dochody bieżące, w tym:	19 746 100,00	19 996 300,00	20 921 300,00	21 587 593,88	103,18%
z podatku od nieruchomości	13 600 000,00	13 600 000,00	13 600 000,00	14 449 280,97	106,24%

Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2022	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
Dochody majątkowe, w tym:	**11 594 528,82**	**8 416 384,86**	**8 416 384,86**	**3 643 051,20**	**43,29%**
ze sprzedaży majątku	2 570 000,00	570 000,00	570 000,00	197 950,00	34,73%
z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	8 829 528,82	7 651 384,86	7 651 384,86	3 444 750,18	45,02%

Wydatki

Plan wydatków ogółem Gminy Żórawina na dzień 31.12.2022 r. wyniósł **101 543 884,59 zł**, zaś wykonanie po IV kwartale roku budżetowego 2022 wynosiło **91 188 158,19 zł**, tj. 89,80%. Szczegółowe wykonanie wydatków Gminy Żórawina w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 13. Wykonanie wydatków Gminy Żórawina w układzie WPF w 2022 roku

Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2022	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
Wydatki ogółem	**79 937 906,82**	**99 276 888,19**	**101 543 884,59**	**91 188 158,19**	**89,80%**
Wydatki bieżące, w tym:	**58 481 880,33**	**73 668 461,23**	**75 980 397,63**	**72 358 690,09**	**95,23%**
na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	27 994 193,00	28 886 598,95	29 502 044,77	28 457 664,20	96,46%
wydatki na obsługę długu	150 000,00	150 000,00	150 000,00	81 908,50	54,61%
Wydatki majątkowe, w tym:	**21 456 026,49**	**25 608 426,96**	**25 563 486,96**	**18 829 468,10**	**73,66%**
inwestycje i zakupy inwestycyjne, w tym:	18 463 194,27	25 608 426,96	25 563 486,96	18 829 468,10	73,66%
wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	516 500,00	1 616 500,00	1 616 500,00	1 616 500,00	100,00%

Wynik budżetu

Wynik budżetu ogółem na koniec 2022 r. wyniósł **-7 627 695,59 zł**. W uchwale WPF wynik budżetu ogółem Gminy Żórawina w roku 2022 planowano na poziomie -**7 255 603,00 zł**.

Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych wynik budżetu na koniec roku zmniejszył się i ma charakter deficytowy.

Z uwagi na fakt, iż wynik budżetu ma charakter deficytowy, zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych został on pokryty z wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jst – **7 627 695,59 zł**;

Przychody

Przychody budżetu na dzień 31.12.2022 r. zrealizowano na łączną kwotę **14 089 537,84 zł**, w tym z tytułu:

1. spłaty udzielonych pożyczek – **120 000,00 zł**;
2. niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 9 ustawy o finansach publicznych – **5 398 672,61 zł**;
3. wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – **8 570 865,23 zł**;

Szczegółowe wykonanie przychodów Gminy Żórawina w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Wykonanie przychodów Gminy Żórawina w układzie WPF w 2022 roku

Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2022	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
Przychody ogółem	**8 255 603,00**	**15 089 537,84**	**15 089 537,84**	**14 089 537,84**	**93,37%**
Kredyty, pożyczki, emisja papierów wartościowych	5 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00%
Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych	3 049 603,00	5 398 672,61	5 398 672,61	5 398 672,61	100,00%
Wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy	0,00	8 570 865,23	8 570 865,23	8 570 865,23	100,00%
Spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych	206 000,00	120 000,00	120 000,00	120 000,00	100,00%

Rozchody

Rozchody budżetu na dzień 31.12.2022 r. zrealizowano na łączną kwotę 1 063 600,00 zł, w tym z tytułu:

1. spłaty kredytów i pożyczek, wykupu papierów wartościowych – 1 000 000,00 zł;
2. udzielonych pożyczek – 63 600,00 zł;

Szczegółowe wykonanie rozchodów Gminy Żórawina w układzie WPF przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Wykonanie rozchodów Gminy Żórawina w układzie WPF w 2022 roku

Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2022	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
Rozchody ogółem	**1 000 000,00**	**1 063 600,00**	**1 063 600,00**	**1 063 600,00**	**100,00%**

Wyszczególnienie	Wartości planowane wg uchwały WPF	Wartości planowane wg ostatniej zmiany WPF	Wartości planowane na dzień 31.12.2022	Wartości wykonane	Wykonanie wartości planowanych
Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	1 000 000,00	100,00%
Inne rozchody, niezwiązane ze spłatą długu	0,00	63 600,00	63 600,00	63 600,00	100,00%

Źródło: Opracowanie własne

Kwota długu

Kwota długu na koniec 2022 roku wyniosła 1 000 000,00 zł. W uchwale WPF kwotę długu ogółem Gminy Żórawina w roku 2022 planowano na poziomie 6 000 000,00 zł. Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych kwota zadłużenia na koniec roku zmniejszyła się.

W kwocie długu Gminy Żórawina na koniec 2022 uwzględnia się kredyty, pożyczki, papiery wartościowe – **1 000 000,00 zł**;

Tabela 16: Zmiana stanu zadłużenia na koniec 2022 roku w Gminie Żórawina.

Wyszczególnienie	Wartości
Przychody z tytułu kredytów, pożyczek i emisji papierów wartościowych	0,00
Rozchody z tytułu spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	1 000 000,00
Zadłużenie na koniec roku	1 000 000,00

Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W 2022 r. zrealizowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Żórawina zachowała relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Żórawina przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 17. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wyko-nanie)
2022	2,11%	21,31%	TAK	23,12%	TAK
2023	2,97%	19,63%	TAK	21,44%	TAK

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wyko-nanie)
2024	1,19%	19,95%	TAK	21,76%	TAK
2025	0,27%	18,33%	TAK	20,14%	TAK

Wg ostatniej zmiany WPF podjętej w 2022 r. Gmina Żórawina spełniała relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczyło zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2021 jak i w oparciu o kolumnę „2021 przewidywane wykonanie".

Fakt, że wynik budżetu bieżącego Gminy Żórawina został zrealizowany na poziomie wyższym niż planowano, wpłynie na poprawę wskaźnika z art. 243 ustawy o finansach publicznych od 2023 roku.

III. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Uchwały Rady Gminy są najważniejszymi aktami prawnymi wydawanymi na poziomie gminy. Mają one moc prawną i obowiązują wszystkich mieszkańców gminy. Uchwały Rady Gminy regulują różnorodne kwestie dotyczące funkcjonowania gminy, takie jak:

- ustalanie budżetu gminy,
- planowanie przestrzenne i zagospodarowanie przestrzenne,
- organizacja i funkcjonowanie urzędów gminy,
- tworzenie i likwidacja jednostek organizacyjnych gminy,
- regulacje dotyczące podatków i opłat lokalnych,
- udzielanie zezwoleń i koncesji,
- podejmowanie decyzji w sprawach społecznych, kulturalnych, oświatowych, zdrowotnych itp.

Uchwały Rady Gminy są podejmowane w drodze głosowania przez radnych, którzy reprezentują różne ugrupowania polityczne i mieszkańców gminy. Proces podejmowania uchwał zazwyczaj wymaga przeprowadzenia dyskusji, przedstawienia argumentów oraz głosowania nad proponowanymi rozwiązaniami. Uchwały Rady Gminy muszą być zgodne z przepisami prawa i nie mogą sprzeciwiać się wyższym aktom prawnym, takim jak konstytucja, ustawy czy statuty samorządu terytorialnego.

Realizacja uchwał Rady Gminy jest zadaniem władz wykonawczych gminy, takich jak burmistrz (w mieście) lub wójt (w gminie wiejskiej). Władze te są odpowiedzialne za wdrażanie i egzekwowanie uchwał, a także za zarządzanie bieżącymi sprawami gminy.

Rada Gminy Żórawina w roku 2022 podjęła 92 uchwały z czego:

- 19 było objętych nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
- 30 podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

W roku 2022 żadna uchwała Rady Gminy nie została uchylona w trybie nadzorczym przez Wojewodę Dolnośląskiego.

IV. MIESZKAŃCY GMINY

Demografia

Zgodnie z danymi Ewidencji Ludności w Urzędzie Gminy Żórawina w Gminie Żórawina zamieszkiwało 11 342 osób w tym 5795 kobiet i 5547 mężczyzn (stan na 31.12.2022 r.). W 2022 r. narodziło się w gminie 116 osób, w tym 52 dziewczynek i 64 chłopców, a zmarło 101 osób, w tym 57 kobiet i 44 mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2022r. wyniósł 15. Gmina Żórawina należy zatem po raz kolejny do nielicznego grona jednostek samorządu terytorialnego, w których przyrost naturalny jest dodatni.

Statystyki Ewidencji Ludności i Dowodów Osobistych za rok 2022

Urodzenia, w tym: dziewczynki - chłopcy -	116 52 64
Zgony, w tym: Kobiety - Mężczyźni -	101 57 44
Zameldowano na pobyt stały i czasowy osób	605 151
Wydane dowody osobiste	1348

Statystyki Urzędu Stanu Cywilnego

Sporządzone akty urodzenia w tym: - dzieci urodzone za granicą (transkrypcje) - dzieci urodzone na terenie Gminy Żórawina	**17** 17 0
Sporządzone akty małżeństwa w tym: - konkordatowe (śluby kościelne) - cywilne - zagraniczne (transkrypcje)	**127** 46 73 8
Sporządzone akty zgonu w tym: - na terenie Gminy Żórawina - zgon za granicą (transkrypcja)	**51** 47 4
Ilość par małżeńskich odznaczonych medalami za długoletnie pożycie małżeńskie	**4**

Zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa w tym: ślub cywilny ślub konkordatowy	**110** 77 33
Wydano łącznie 1454 odpisów stanu cywilnego w tym: odpisów skróconych odpisów zupełnych odpisów wielojęzycznych	**1454** 1246 153 55

V. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

Ewidencja działalności gospodarczej jest ewidencją osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą. Ewidencja jest rejestrem jawnym, co oznacza, że każdy zainteresowany może zapoznać się z informacjami w niej zawartymi. Do dnia 30 czerwca 2011 r. ewidencja działalności gospodarczej była prowadzona przez Wójta Gminy Żórawina, zgodnie z miejscem zamieszkania przedsiębiorcy. Od 1 lipca 2011 r. funkcjonuje Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG), która prowadzona jest w systemie teleinformatycznym. Portal jest nadzorowany przez Ministerstwo Rozwoju.

Aktywnych przedsiębiorców, dla których gmina Żórawina jest głównym miejscem wykonywania działalności, wg danych CEIDG na koniec roku 2022 było 1263 (w roku 2021 było to 912). Szczegółowe statystyki dotyczące złożonych wniosków w sprawach związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj wniosku	**Liczba złożonych wniosków w Urzędzie Gminy w Żórawinie w 2022 roku**
Założenie	27
Zmiana	100
Zmiana z zawieszeniem	29
Zmiana ze wznowieniem	16
Zmiana z zakończeniem	2
Zakończenie	28
Suma	202

Na dzień 1 stycznia 2022 r. 31 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2022 r. –33 podmioty. Przyczyną wzrostu jest rozwój sieci handlowej gminy.

VI. INWESTYCJE I REMONTY

INWESTYCJE

Realizacja inwestycji i remontów. W roku 2022 z Budżetu Gminy wykonane zostały inwestycje na kwotę **18 829 468,10 zł** (9 580 595,84 zł w roku 2021). Powyższe środki zostały wydatkowane m.in. na następujące zadania inwestycyjne i remontowe:

BUDOWA, PRZEBUDOWA, REMONTY DRÓG I CHODNIKÓW GMINNYCH:

- **Przebudowa drogi gminnej w Mędłowie**

W dniu 08.11.2021 r. została zawarta umowa z wykonawca inwestycji , firmą EUROVIA S.A. z Bielan Wrocławskich. Wartość umowna wynosiła 849.677,25 zł brutto.

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni asfaltowej wraz z poszerzeniem jezdni na odcinku od drogi powiatowej nr 1954D do skrzyżowania z ulicą Akacjową w Mędłowie oraz odwodnieniem drogi. Przed skrzyżowaniem z ul. Akacjowa wykonano wyniesione przejście dla pieszych w celu spowolnienia prędkości na drodze.

Inwestycja została dofinansowana ze środków Funduszu Dróg Samorządowych kwotą 424 838,62 zł.

Inwestycja zakończona i odebrana 06.06.2022 r.

- Przebudowa drogi gminnej w Starym Śleszowie

W dniu 08.11.2021 r. została zwarta umowa z wykonawcą, firmą MABUD S.C. M. Chojecki i A. Atras z siedzibą we Wrocławiu. Wartość umowna robót wynosi 1.233.673,36zł brutto. Inwestycja obejmowała wykonanie nawierzchni asfaltowej wraz z chodnikiem na ul. Lipowej a następnie nawierzchni asfaltowej na łączniku z drogą wojewódzką.

Inwestycja została dofinansowana ze środków Funduszu Dróg Samorządowych kwotą **616.836,68 zł.**

Inwestycja zakończona i odebrana 15.04.2022r.

- Budowa ciągów pieszo-rowerowych (P&R) i (B&R)wraz z parkingiem na terenie gminy Żórawina- etap II

W dniu 25.09.2020r została podpisana umowa z firmą WASBUD Robert Wąs z Grodkowa na wykonanie zadania: „Budowa w formule „zaprojektuj i wybuduj" ciągów pieszo-rowerowych z parkingiem P&R (park&ride) i B&R (bike&ride) na terenie Gminy Żórawina ". Wartość umowna robót wynosiła **1.210.369,58zł brutto**.

Zakres prac obejmował wykonanie ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze

powiatowej nr 1972D oraz ul. Kolejowej wraz z parkingiem przy dworcu PKP w Żórawinie, stanowiącej drugi etap realizacji inwestycji dofinansowanej ze środków unijnych. Ścieżka piesza o szerokości 1,5m została wykonana z kostki betonowej, a ścieżka rowerowa z nawierzchni bitumicznej.

Inwestycja zakończona i odebrana 28.11.2022r.

- **Droga transportu rolnego Wojkowice- Turów, ul. Wspólna: wykonanie pełnej konstrukcji drogi wraz z nawierzchnią asfaltową**

W dniu 20.09.2022r podpisano umowę z firmą WASBUD Robert Wąs z Grodkowa na wykonanie inwestycji. Wartość robót wyniosła 1.071.743,88zł brutto.

Zakres prac obejmował wykonanie korytowania pod wykonanie podbudowy pod drogę, a następnie wykonanie nawierzchni asfaltowej na długości 694 m o zmiennej szerokości 3,4- 4,5 metra na odcinku od ul. Parafialnej w Turowie do drogi wojewódzkiej nr 395 w Turowie.

Roboty zakończono i odebrano listopadzie 2022r. Inwestycja została dofinansowana z budżetu Województwa Dolnośląskiego.

PRZEBUDOWA UL. KOMOROWICKIEJ W KARWIANACH - projekt.

Podpisano umowę z firmą PLANIS Radosław Zając z Międzyrzecza na opracowanie dokumentacji projektowo kosztorysowej przebudowy ulicy Komorowickiej w miejscowości Karwiany na odcinku od ul. Dębowej do ul. Majowej.

Termin zakończenia prac projektowych: koniec 2023 roku.

Projektowane były także ulice w miejscowości Żórawina (Gwiaździsta i Polarna) oraz ul. Cisowa i Modrzewiowa w Mnichowicach.

W ramach prac remontowych wykonane zostały remonty i naprawy cząstkowe nawierzchni dróg gminnych. Prace obejmowały naprawy i remonty przy wykorzystaniu tłucznia oraz masy asfaltowej.

Nakładki asfaltowe wykonano:

- droga w Milejowicach (1035,18m2),
- droga w Wojkowicach, ul. Cicha (457,25m2),
- droga w Wilczków, parking za szkołą (695,94m2),
- droga w Galowicach, ul. Parkowa (1829,03m2),
- droga w Bogunowie, ul. Leśna (922,06m2),
- droga w Żórawinie, ul. Prusa (605,44m2),
- droga w Mędłowie, ul. Bzowa (862,71m2).

Remonty masą na gorąco wykonano:

- droga w Karwianach,
- droga w Rzeplinie,
- droga w Suchym Dworze,
- droga w Polakowicach,
- droga w Żórawinie,

Remonty tłuczniem wykonano:

- droga w Żórawinie, ul. Polna,
- droga w Żórawinie, ul. Tęczowa,
- droga w Żórawinie, ul. Gwiaździsta,
- droga w Żórawinie, ul. J. Słowackiego,
- droga w Żórawinie, ul. Norwida,
- droga w Mędłowie, ul. Osiedlowa,

- droga w Suchym Dworze, ul. Majowa,
- droga w Racławicach Małych,
- droga w Suchym Dworze, ul. Irysowa i ul. Lisia,
- droga w Suchym Dworze, ul. Leśna,
- droga w Suchym Dworze, ul. Parkowa,
- droga w Węgrach, ul. Kopernika,
- droga w Żórawinie, ul. Leszczynowa,
- droga w Wilkowicach,
- droga w Polakowicach, ul. Szkolna,
- droga w Polakowicach, ul. Jana III Sobieskiego,
- droga w Żórawinie, ul. Owocowa i ul. Jagodowa,
- parking w Wilczkowie, ul. Północna,
- droga w Jaksonowie, ul. Słoneczna,
- droga w Turowie, ul. Chabrowa.

W ramach prac remontowych wykonywane były także roboty na pozostałych drogach gminnych wymagających remontów i naprawy. Napraw i remontów dokonywano głównie przy wykorzystaniu tłucznia drogowego różnych frakcji oraz masy asfaltowej. Gminne drogi tłuczniowe i gruntowe były wyrównywane przy pomocy równiarki a pobocza dróg obkaszano kosiarką bijakową będącą na wyposażeniu Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żórawinie. Oznakowanie dróg w zakresie znaków drogowych oraz oznaczenia nazw ulic realizowane były na bieżąco w ramach aktualnych potrzeb. Wykonano również prace związane z odtworzeniem oznakowania poziomego dróg gminnych (przejścia dla pieszych, linie, i inne). W roku 2022 zakupione zostały także nowe wiaty przystankowe.

Zimowe utrzymane dróg w zakresie odśnieżania dróg i chodników gminnych realizowane było przy udziale Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żórawinie.

BUDOWA, PRZEBUDOWA, REMONTY DRÓG I CHODNIKÓW WOJEWÓDZKICH

- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 395 w zakresie poprawy nawierzchni chodnika w miejscowości Nowojowice- etap od II do V

W dniu 18.06.2021r. podpisano umowę z wykonawcę inwestycji, firmą WASBUD Robert Wąs z siedzibą w Grodkowie przy ul. Wrocławskiej 51. Wartość umowna robót 684.248,96zł brutto.

Chodniki mają długość ETAP II - 120,03m ,ETAP III - 71.68m, Etap IV - 113.99m+ 50.20m i ETAP V - 183.27m. Chodniki przylegają do krawędzi istniejącej jezdni i oddzielone są od jezdni krawężnikiem betonowym ciężkim wraz ze ściekiem przykrawężnikowym z jednego rzędu kostki betonowej 16x16x16 cm na ławie betonowej, a od strony zabudowań chodniki ograniczone obrzeżem betonowym. Ukształtowanie wysokościowe chodnika wykonano ok. 12 cm ponad krawędzią jezdni.

Remontowany chodnik ma szerokość 2.0 m z wyjątkiem zwężeń wynikających z ograniczeń terenowych. W pobliżu przejść dla pieszych i na peronach autobusowych wykonano oznakowanie dla niewidomych z kostki betonowej integracyjnej gr. 8 cm koloru żółtego z oznakowaniem dotykowym. Na przejściach dla pieszych wykonano obniżenie chodnika i krawężnika do 2 cm ponad krawędzią jezdni. W ramach remontu chodnika przewidziano remont istniejących zjazdów. Zjazdy, których spadek podłużny jest większy niż 3% przełamano tak by na części zjazdu, po której chodzą piesi, spadek poprzeczny chodnika wynosił max 3%.

Inwestycja dofinansowana ze środków Województwa Dolnośląskiego. Inwestycję zakończono i odebrano w dniu 17.05.2022r.

BUDOWA, PRZEBUDOWA, REMONTY DRÓG I CHODNIKÓW POWIATOWYCH:

- Budowa chodnika przy drodze powiatowej w miejscowości Galowice: etap III

Zadanie realizowane przez Gminę Żórawina przy współfinansowaniu Powiatu Wrocławskiego w udziale procentowym 50% Powiat i 50% Gmina.

Chodnik zlokalizowany przy ul. Dębowej w Galowicach o długości 300,0 m i szerokości 2,0 m po lewej stronie istniejącej drogi powiatowej. Na przebudowanym odcinku drogi chodnik przylega bezpośrednio do istniejącej jezdni. Na tym odcinku chodnik ograniczony z lewej strony obrzeżem betonowym, a od strony jezdni

krawężnikiem betonowym. Ukształtowanie wysokościowe chodnika zaprojektowano powyżej krawędzi istniejącej nawierzchni bitumicznej jezdni od 12 do 16 cm. Na całym odcinku prowadzonych prac oczyszczono istniejący rów oraz przebudowano jego skarpy.

Wartość umowna robót wyniosła 447.666,22 zł brutto. Roboty odebrano i rozliczono 30.09.2022r

-Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1956D w miejscowości Jaksonów- etap IV

Zadanie realizowane przez Powiat Wrocławski przy współfinansowaniu Gminy Żórawina w udziale procentowym 50% Powiat i 50% Gmina.

W ramach inwestycji wykonano prace na odcinku 303 metrów jednostronnego chodnika. Chodnik przylega do istniejącej krawędzi drogi, oddzielony jest od jezdni krawężnikiem betonowym wraz ze ściekiem przykrawężnikowym z jednego rzędu kostki betonowej 16x16x16 cm na ławie betonowej, a od strony zabudowań ograniczone będą obrzeżem betonowym. Na odcinku gdzie chodnik przylega bezpośrednio do krawędzi istniejącej jezdni sfrezowano istniejącą nawierzchnie na głębokość do 4 cm i szerokość ok. 0,5m. Ukształtowanie wysokościowe chodnika zaprojektowano ok. 12 cm ponad

krawędzią jezdni. Chodnik ma szerokość 2.5 m (miejscowe zwężenia maks. do 1.70m). W pobliżu przejść dla pieszych wykonano oznakowanie dla niewidomych z dwóch rzędów płytek chodnikowych z oznakowaniem dotykowym 35x35x5 cm oraz obniżenie chodnika i krawężnika.

Wartość umowna robót wyniosła **403.943,46 zł brutto**. Roboty odebrano i rozliczono.

- Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy chodnika przy drodze powiatowej nr 1954D w Węgrach (odcinek od przejazdu kolejowego do zakrętu - istniejącego chodnika).

Opracowano dokumentację projektową budowy chodnika przy drodze powiatowej w Węgrach. W roku 2023 nastąpi uzyskanie pozwolenia na budowę.

- Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy chodnika przy drodze powiatowej Bratowicach.

W roku 2022 rozpoczęto prace projektowe dla budowy chodnika przy drodze powiatowej w Bratowicach. Zakończenie opracowania wraz z pozwoleniem na budowę planowane jest w 2023 r.

INWESTYCJE KUBATUROWE

- Budowa świetlicy w Wojkowicach

Na terenie działek nr 153/4 i 153/5 powstała świetlica wiejska. Jest to budynek wolnostojący, o jednej kondygnacji nadziemnej z poddaszem nieużytkowym, niepodpiwniczony, kryty dachem stromym, dwuspadowym, symetrycznym. Obiekt wyposażony jest w instalację elektryczną, wodną, kanalizacyjną z odprowadzeniem ścieków do zbiornika bezodpływowego, instalację wentylacji mechanicznej oraz instalację ogrzewania nadmuchowego w oparciu o powietrzną pompę ciepła.

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzenie ścieków do celów socjalno-bytowych z przyłącza wodociągowego i zbiornika bezodpływowego. Wejście i wjazd na teren posesji powstał od strony północnej, z ulicy lokalnej (ul. Leśna)- dz. nr 76, cz. dz. nr 72/5 i cz. dz. nr 153/3. W północnej części działki powstał plac manewrowy obejmujący 2 miejsca postojowe w tym jedno dla osób niepełnosprawnych. Od strony południowej i zachodniej wykonano taras rekreacyjny. Pozostała część terenu przeznaczona jest na zieleń

rekreacyjną.

Parametry powstającego budynku:

-wymiary budynku: dł. 14,60 x szer. 8,60m x wys. 7,62m

- powierzchnia zabudowy: 125,63 m2

- powierzchnia użytkowa (parter) 101,74m2

Dnia 22 grudnia 2020 r. została podpisana umowa z wykonawcą zadania „BUDOWA BUDYNKU ŚWIETLICY WIEJSKIEJ WRAZ Z NIEZBĘDNĄ INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ ORAZ ZAGOSPODAROWANIEM TERENU" dz.nr 153/3, 153/4, AM-1, obr. Wojkowice gmina Żórawina.

Wykonawcą była firma MLL BUILDING CONSULTING Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą ul. Krzycka 62, 53-020 Wrocław.

Inwestycję zakończono i odebrano 28.04.2022 r., pozwolenie na użytkowanie w dniu 09.11.2022 r.

Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej w Żórawinie

W dniu 09.08.2022 r. Gminy Żórawina odstąpiła od umowy na roboty budowlane polegające na „Rozbudowie Szkoły Podstawowej w Żórawinie" zawartej z LINDNER POLSKA Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Spokojnej 5.

Przyczyną odstąpienia od umowy było znaczne opóźnienie Wykonawcy w realizacji zawartej umowy. Stan zaawansowania wykonanych prac: „Budynek w stanie surowym otwartym" .

Po odstąpieniu od umowy przejęto plac budowy oraz przystąpiono do inwentaryzacji wykonanych prac. Na dachu ułożono papę termozgrzewalną w celu zabezpieczenia budynku przed niekorzystnym działaniem czynników zewnętrznych. Postępowanie przetargowe w celu dokończenia rozbudowy szkoły ogłoszono w listopadzie 2022 r.

W dniu 14.03.2023 r. rozpoczęła się kontynuacja zadania pn.: Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku szkoły podstawowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowaniem terenu w Żórawinie przy ul. M. Kopernika w zakresie przebudowy, rozbudowy i nadbudowy szkoły oraz przebudowy i rozbudowy istniejącej infrastruktury technicznej i zagospodarowania terenu, w zakresie budowy zjazdu, oraz budowy przyłącza kanalizacji sanitarnej.

Inwestycję prowadzi firma:

AVIT Sp. z o. o. z siedzibą w Strzelinie przy ul. Brzegowej 68.

Budynki komunalne:

- Remont dachu przy al. Niepodległości 28 w m. Żórawina

Zadanie obejmowało remont dachu budynku komunalnego o powierzchni ok. 300 m^2. Zakres prac: wymiana w 100% dachówki karpiówki, wymiana obróbek blacharskich, wymiana rynien i rur spustowych, impregnacja więźby dachowej, wymiana łat i foli termoizolacyjnej, montaż okien dachowych i okien włazowych, remont tynków na kominach.

Prace wykonywała konsorcjum: Przedsiębiorstwo Budowlane Robert Nortman 64-115 Święciechowa, ul. Leszczyńska 54 oraz Remondek Sebastian Gorczyca, 64-111 Lipno, ul. Malinowa 12.

Koszt inwestycji: **219 000,00 zł**.

Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Komorowice

Zadanie obejmowało budowę sieci kanalizacji sanitarnej z sięgaczami, na którą składały się: kanały grawitacyjne PVC200 o łącznej długości 739,0 m oraz sięgaczy kanalizacyjne PVC160 (26 szt.) o łącznej długości 147,5 m. Wykonana inwestycja ma na celu zebranie ścieków sanitarnych w szczelny system kanalizacyjny i ich odprowadzenie do istniejącej przepompowni w ul. Wiosennej w m. Karwiany.

Prace prowadziła firma: EL – SAN – BUD Adam Jaskuła i Wspólnicy Sp. z o.o., ul. Fabryczna 27-29, 55-220 Jelcz – Laskowice

Wartość robót: 1 720 770,00 zł

Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej

Rok	**2021**	**2022**
Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej [m]	51,8 m	749,0 m

Komorowice, budowa kanalizacji

Komorowice, budowa kanalizacji.

Rozbudowa systemu kanalizacji w aglomeracji Żórawina – etap II w formule zaprojektuj i wybuduj:

Zadanie współfinansowane ze środków Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 w ramach Osi Priorytetowej nr 4 „Środowisko i zasoby", Działania nr 4.2 „Gospodarka wodno ściekowa", Poddziałania nr 4.2.2 „Gospodarka wodno – ściekowa – ZIT WrOF".

- Budowa kanalizacji w miejscowości Szukalice – obecnie trwają prace projektowe - Prace prowadzi: KARAŚ Przedsiębiorstwo Instalacji Sieci CO, Wod.-kan. i Gaz., Usługi Ogólnobudowlane Zbigniew Karaś, Wysoka, ul. Chabrowa 4, 52-200 Wrocław 6.

Wartość umowy: **1 954 000,00 zł. brutto**.

Termin zakończenia inwestycji: 31.05.2023 r.

- Budowa kanalizacji w m. Żórawina

Prace prowadzi: **KARAŚ Przedsiębiorstwo Instalacji Sieci CO, Wod.-kan. i Gaz., Usługi Ogólnobudowlane Zbigniew Karaś, Wysoka, ul. Chabrowa 4, 52-200 Wrocław 6.**

Wartość umowy: **2 639 580,00 zł. brutto**.

Termin zakończenia inwestycji: 31.05.2023 r.

Zadanie obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej o długości ok. 2,9 km w miejscowości Żórawina na ul. Śliwkowej, Malinowej, Czereśniowej, Borówkowej, Morelowej, Brzoskwiniowej i Truskawkowej.

Żórawina, studnia pod przepompownie ścieków.

Ilość sieci przejętej od mieszkańców 2022 r.:

- sieć wodociągowa - długość 2,9 km - wartość 310 000,00 zł.

- sieć kanalizacji sanitarnej - długość 0,01 km - wartość 1 411,00 zł.

Opracowanie dokumentacji projektowej w zakresie budowy sieci kanalizacji sanitarne wraz z sięgaczami do granicy działek na ul. Jagodowej, Poziomkowej, Agrestowej, Wiśniowej, Owocowej w miejscowości Żórawina, gm. Żórawina.

Wykonawca: PRACOWNIA PROJEKTOWA PROJMAX PAWEŁ WINTURSKI Jastrzębia 8, 65-131 Zielona Góra,

Wartość: **34 342,00 zł.**

Termin wykonania: 31.07.2023 r.

PLACE ZABAW

W roku 2022 przeprowadzono remonty istniejących placów zabaw oraz doposażono je w następujące elementy:

- Żórawina Huśtawka podwójna,
- Mędłów: Huśtawka podwójna,
- Karwiany: Huśtawka, Zestaw zabawowy, zestaw wspinaczkowy,
- Stary Śleszów: Zestaw zabawowy, huśtawka podwójna,
- Krajków: Bujaki, zestaw systemowy,
- Żerniki Wielkie: Huśtawka potrójna.

OŚWIETLENIE ULICZNE

1. Budowa oświetlenia ulicznego

Na terenie Gminy Żórawina w 2022 roku wybudowano 351 nowych punktów oświetlenia ulicznego, na wartość brutto 3.511 511,45 zł. z rządowego programu Fundusz Polski Ład.

Nowe oświetlenie zwiększyło komfort i bezpieczeństwo mieszkańców gminy Żórawina.

	Wyszczególnienie	**2021**	**2022**	**spadek (-) / wzrost %**
OŚWIETLENIE ULICZNE - MAJĄTEK GMINY ŻÓRAWINA	Ilość wybudowanych słupów oświetlenia ulicznego	103	351	**241%**
	Różnica w ilości wybudowanych słupów oświetlenia ulicznego	248		
	Wartość w zł. brutto wybudowanych słupów oświetlenia ulicznego	538 575,92 zł	3 511 511,45 zł	**552%**

Oświetlenie uliczne zostało wybudowane w następujących miejscowościach:

L.p.	**OŚWIETLENIE ULICZNE W GMINIE ŻÓRAWINA**	**Ilość słupów**

L.p.	OŚWIETLENIE ULICZNE W GMINIE ŻÓRAWINA	Ilość słupów
1	**ŻÓRAWINA UL. C. K. NORWIDA, TĘCZOWA, J. SŁOWACKIEGO – DZ. NR 109/2, 110/2, 111/6, 328/2, 328/9**	12
2	**ŻÓRAWINA UL. J. SŁOWACKIEGO, SPORTOWA – DZ. NR 328/9, 328/2**	6
3	**ŻÓRAWINA UL. JABŁECZNA, JEŻYNOWA, GRUSZKOWA – DZ. NR 740, 58/2, 59/4, 59/5, 59/14, 59/24**	11
4	**ŻÓRAWINA UL. MALINOWA – DZ. NR 23/26**	13
5	**ŻÓRAWINA UL. BRZOSKWINIOWA, MORELOWA – dz. nr 55/3, 56/3, 728, 740, 762, 782, 288**	31
6	**ŻÓRAWINA UL. ŚLIWKOWA - DZ. NR 19**	11
7	**ŻÓRAWINA UL. ŚWIERKOWA - DZ. NR 584/7**	3
8	**ŻÓRAWINA UL. WINOGRONOWA DZ. NR 55/3, 55/6**	8
9	**JAKSONÓW UL. SŁONECZNA - DZ. NR 146/17,146/16, 146/14, 166, 168, 169, 179/1, 179/2, 185, 184, 180**	22
10	**JAKSONÓW UL. SPORTOWA - DZ. NR 145**	4
11	**WĘGRY UL. C.K. NORWIDA - DZ. NR 483**	5
12	**WĘGRY UL. POLNA - DZ. NR 331/7**	5
13	**MNICHOWICE UL. KASZTANOWA, JESIONOWA – ETAP II - 215, 217, 221, 222, 123/16**	13
14	**MNICHOWICE UL. CISOWA – DZ. NR 54/14**	6
15	**TURÓW UL. LIPOWA - DZ. NR 162/2**	5
16	**TURÓW UL. MAKOWA, WRZOSOWA – DZ. NR 171, 172, 175, 184, 185, 186, 187**	19
17	**SUCHY DWÓR UL. IRYSOWA, LISIA DZ. NR 24/1, 117, 116, 3/15, 6**	16
18	**SUCHY DWÓR UL. MAJOWA (ROZBUDOWA) DZ. NR 124, 141/9**	7
19	**GALOWICE UL. SPORTOWA DZ. NR 159**	7
20	**GALOWICE UL. DĘBOWA, JABŁONIOWA DZ. NR 130, 138**	13
21	**POLAKOWICE UL. SZKOLNA, PARKOWA DZ. NR 34, 33, 32, 11**	13
22	**POLAKOWICE UL. KWIATOWA DZ. NR 233, 241**	4
23	**NOWOJOWICE DZ. NR 154**	4
24	**NOWOJOWICE DZ. NR 146, 150**	15
25	**KARWIANY UL. LIPOWA DZ. NR 188/2, 198**	0
26	**KARWIANY UL. BUKOWA, OWOCOWA DZ. NR 205, 206/2**	16
27	**SZUKALICE DZ. NR 31**	11
28	**BOGUNÓW UL. LIPOWA DZ. NR265/1**	7
29	**PASTERZYCE DZ. NR 301/9**	13

L.p.	OŚWIETLENIE ULICZNE W GMINIE ŻÓRAWINA	Ilość słupów
30	**WILCZKÓW UL. POŁUDNIOWA DZ. NR 145**	8
31	**WOJKOWICE UL. CICHA DZ. NR 111/4**	6
32	**ZAGRÓDKI UL. AKACJOWA, WIŚNIOWA (PL. ZABAW) DZ. NR 124/4, 104, 135, 134, 146/2**	7
33	**MILEJOWICE DZ. NR 117/2**	5
34	**NOWY ŚLESZÓW DZ. NR 118/1**	5
35	**STARY ŚLESZÓW UL. ŚLĘŻNA DZ. NR 299**	7
36	**KRAJKÓW UL. WSCHODNIA DZ. NR 38, 42**	10
37	**RACŁAWICE MAŁE DZ. NR 100**	3
	R A Z E M :	**351**

Z w/w zestawienia w dalszej realizacji jest budowa oświetlenia drogowego w m. Karwiany, która jest realizowana równolegle przy rozbudowie drogi powiatowej nr 1955D na odcinku od wiaduktu autostrady A-4 do obiektu mostowego w działce nr 256/2 na wysokości działki nr 233W w obrębie miejscowości Karwiany – Komorowice, gm. Żórawina, którą prowadzi i nadzoruje Powiat Wrocławski. Prace przy budowie oświetlenia drogowego są koordynowane z wykonawcą przebudowy w/w drogi, oraz możliwościami jego wykonania po wykonaniu wcześniejszych prac drogowych umożliwiających ich dalszą kontynuację.

Milejowice

Polakowice ul. Parkowa

Stary Śleszów ul. Ślężna

Galowice ul. Dębowa

Szukalice

Bogunów, ul. Lipowa

Jaksonów ul. Słoneczna

Mnichowice, ul. Jaśminowa

Zagródki, ul. Wiśniowa

Turów, ul. Makowa

Modernizacja istniejącego oświetlenia ulicznego Tauron Nowe Technologie

Do grudnia 2022 r. w całej gminie zostało wymienionych 1148 opraw oświetlenia ulicznego z sodowych na LED, zadanie zrealizowane przez Tauron Nowe Technologie.

Powyższe przedsięwzięcie pozwoliło płynnie przejść Gminie Żórawina przez okres, w którym energia elektryczna zaczęła mocno drożeć, wzrost cen o blisko 85%.

Dzięki wymianie opraw sodowych na energooszczędne oprawy LED, na oświetleniu ulicznym na przełomie czterech miesięcy, porównując analogiczny okres styczeń – kwiecień, rok do roku 2022 – 2023, otrzymaliśmy oszczędność w zużyciu energii elektrycznej w wysokości -58%, czyli mniejsze zużycie o 108 900 kWh w stosunku do zeszłego roku.

Ilość słupów	STYCZEŃ - KWIECIEŃ	2022 do 2023		spadek - / wzrost % zużycia kWh
	DYSTRUBUCJA kWh			
1148	Zużycie kWh za 4 miesiące rok do roku	186 318	77 418	-58%
	Oszczędność kWh	-108 900		

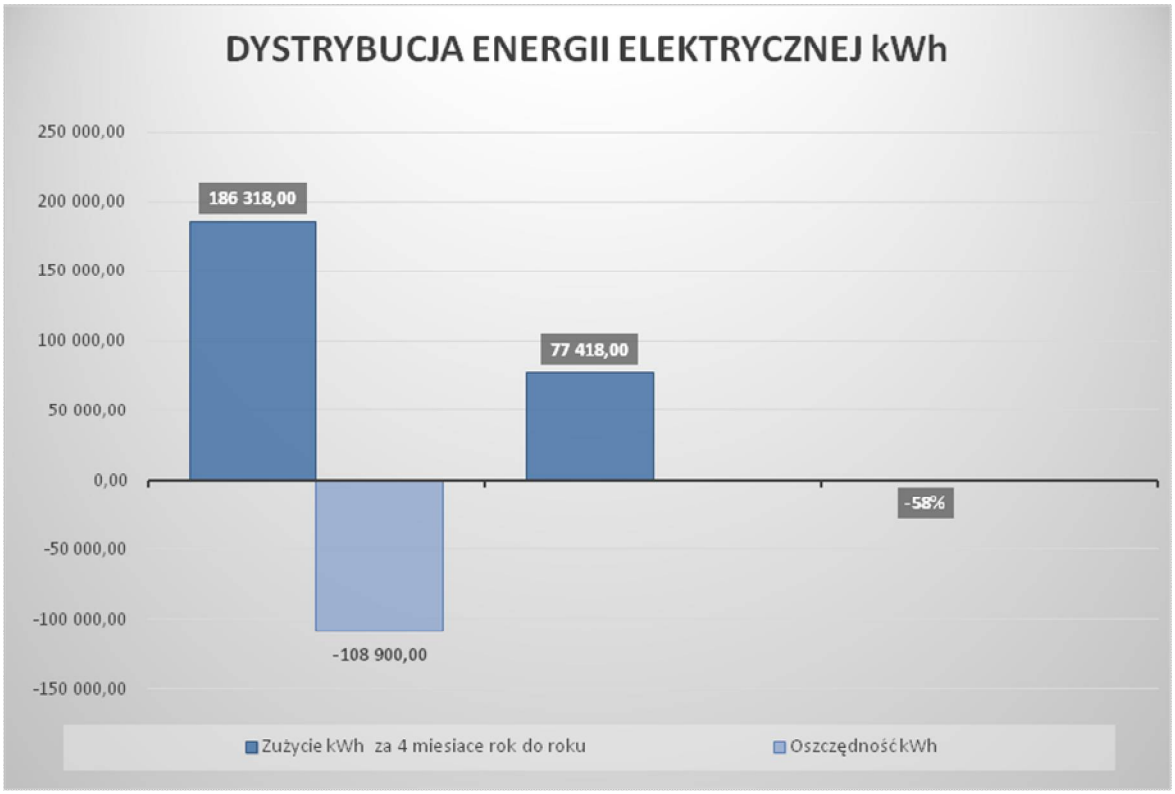

W związku z uzyskanymi oszczędnościami w kWh wskazanych powyżej, również otrzymaliśmy spadek opłat za dystrybucją energii elektrycznej w wysokości -23% tj. o 9 951,20zł brutto mniej niż w analogicznym okresie rozliczeniowym, pomimo wzrostu cen jednostkowych, które wzrosły o 85%.

Ilość słupów	STYCZEŃ - KWIECIEŃ	2022 do 2023		spadek - / wzrost % zużycia kWh
	DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ w zł brutto			
1148	Zużycie kWh w zł. brutto za 4 miesiące rok do roku	43 235,00 zł	33 283,80 zł	-23%
	Oszczędność w zł brutto	-9 951,20		
	zł. brutto / 1 kWh	0,23 zł	0,43 zł	85%
	różnica	0,20 zł		

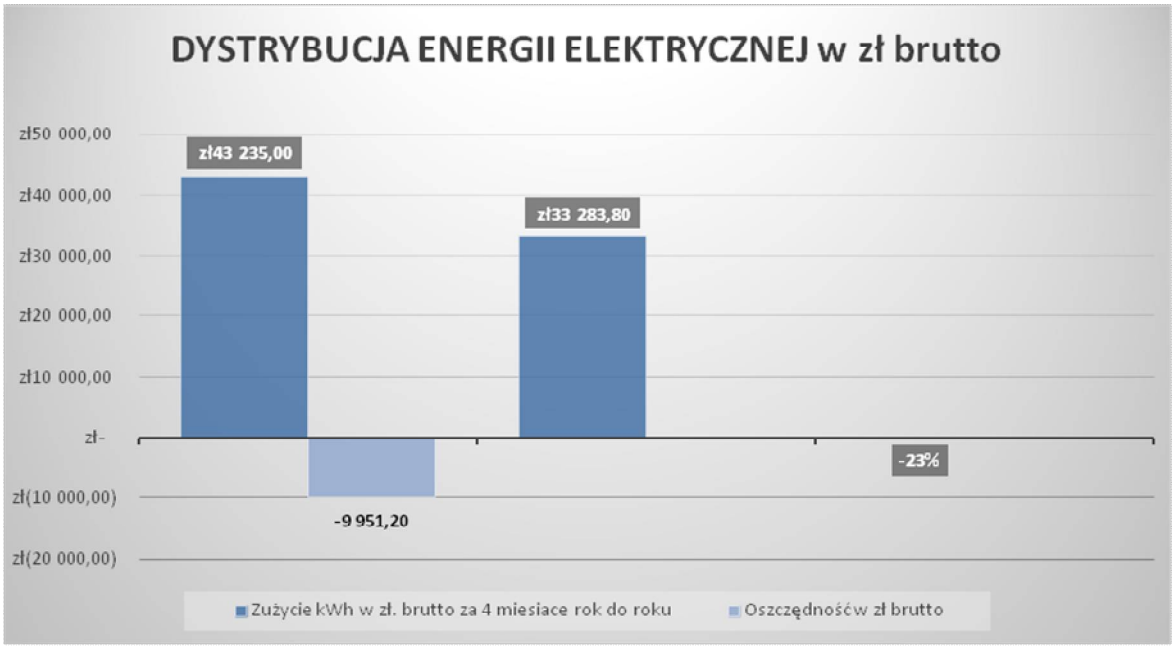

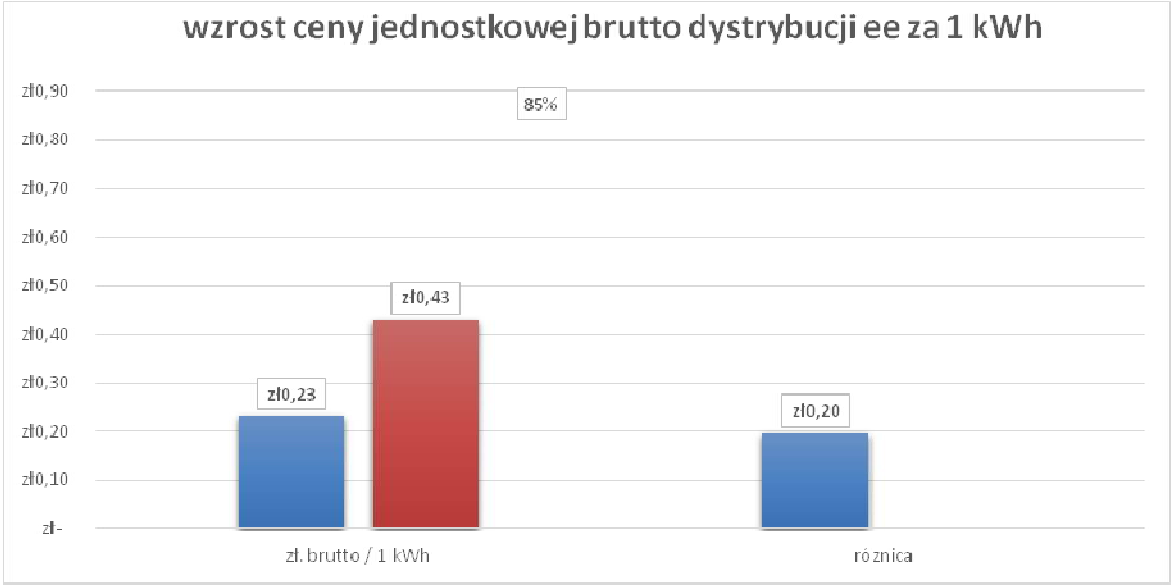

Również w związku z uzyskanymi oszczędnościami w kWh wskazanych powyżej, odnotowaliśmy spadek opłat za sprzedaż energii elektrycznej w wysokości -32% tj. o 29 123,62zł brutto mniej niż w analogicznym okresie rozliczeniowym, pomimo wzrostu cen jednostkowych, które wzrosły o 63%.

Ilość słupów	STYCZEŃ - KWIECIEŃ	2022 do 2023		spadek - / wzrost % zużycia kWh
	SPRZEDAŻ ENERGII ELEKTRYCZNEJ w zł brutto			
1148	Zużycie kWh za 4 miesiące rok do roku	90 200,00 zł	61 076,38 zł	-32%
	Oszczędność w zł brutto	-29 123,62		
	zł. brutto / 1 kWh	0,48 zł	0,79 zł	63%
	różnica		0,30 zł	

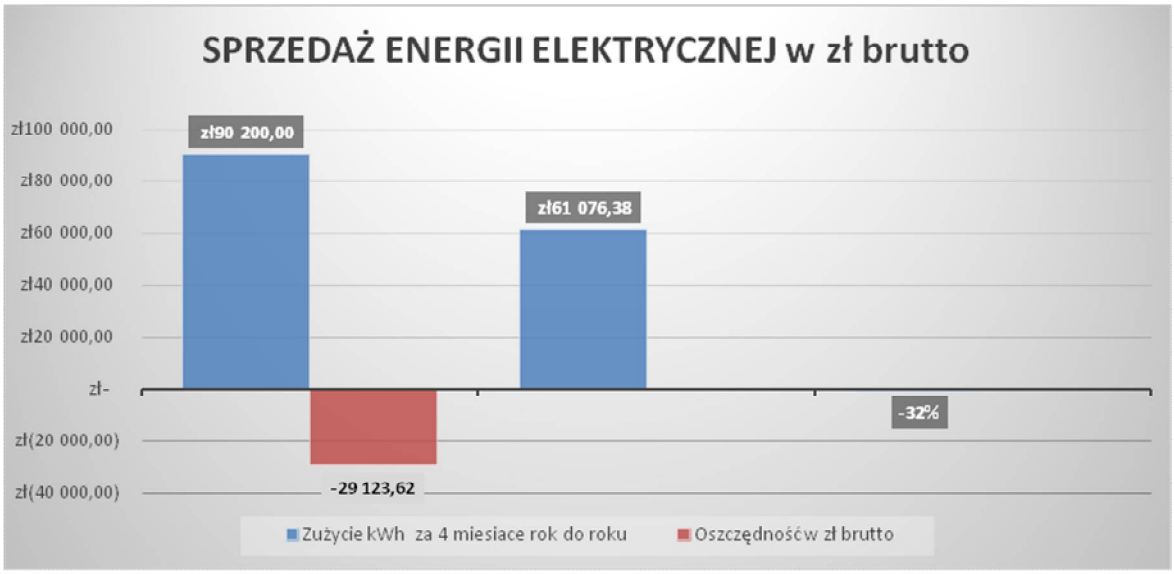

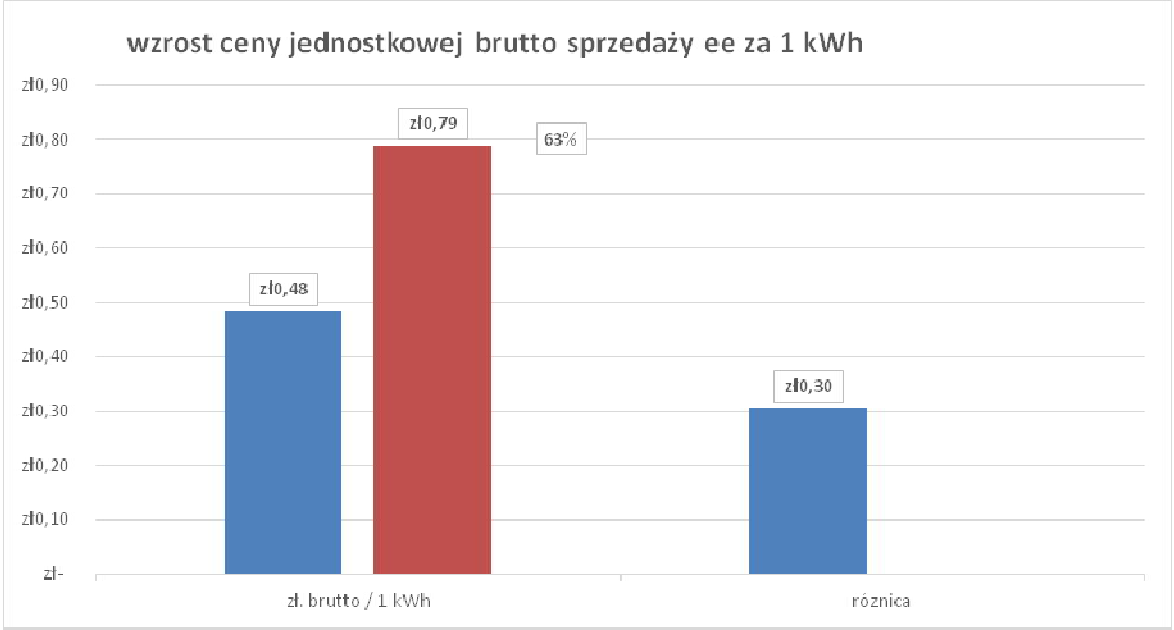

Podsumowując wydatki na oświetlenie uliczne po wymianie w 2022 roku opraw z sodowych na energooszczędne LED za okres 4 miesięcy, rok do roku 2022 - 2023, razem za dystrybucję i sprzedaż energii elektrycznej, **odnotowany został spadek kosztów w wysokości -29% tj. o 39 074,82zł brutto, mniej niż w analogicznym okresie rozliczeniowym, pomimo wzrostu cen jednostkowych, które razem wzrosły o 70%.**

Powyższe inwestycje w modernizację oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Żórawina miały na celu podwyższenie efektywności energetycznej przy zachowaniu zgodności z dotyczącą oświetlenia ulicznego Polską Normą PN-EN 13201, oraz wykonanym MASTER PLANEM OŚWIETLENIOWYM DLA GMINY ŻÓRAWINA PRZEZ TAURON NOWE TECHNOLOGIE.

Ponadto celem było uzyskanie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, oraz zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, jak i efektywne oszczędności w zużyciu energii elektrycznej i opłat z tym związanych, co w znaczący sposób udało się osiągnąć.

VII. REALIZACJA POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

Poniżej przedstawiono zestawienie różnych inwestycji i programów rozwojowych w Gminie Żórawina, które miały miejsce w roku 2022. Materiał zawiera informacje dotyczące wniosków o dofinansowanie, budowy dróg, programów wsparcia edukacyjnego, kanalizacji, infrastruktury sportowej oraz inicjatyw związanych z ochroną środowiska. Przedstawione projekty są częścią długoterminowej strategii rozwoju gminy, mającej na celu poprawę jakości życia mieszkańców i stworzenie dogodnych warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego.

1. Złożono wnioski do **FUNDUSZU DRÓG SAMORZĄDOWYCH** w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim na:

- Budowę drogi: ul. Gwiaździstej i Kosmicznej w Żórawinie (program dopuszcza maksymalnie 3 odcinki niepołączone bezpośrednio w ramach 1 inwestycji), koszt całkowity 3.3 mln zł.
- Budowę ul. Modrzewiowej i Cisowej w Mnichowicach (koszt całkowity 3.656 mln zł).

Ocena i decyzja w sprawie powyższych wniosków nastąpi w 2023 r.

2. LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI w szkołach gminy Żórawina (pozyskano 374 tys. złotych): Laboratoria Przyszłości to Program skierowany do szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół artystycznych. Jego celem jest budowanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. W ramach Programu szkoły otrzymają od państwa wsparcie finansowe na zakup wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży.

3. Kanalizacja

- Gospodarka wodno-ściekowa - ETAP II w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, w 2022 r. trwało projektowanie przez wykonawcę sieci w Szukalicach – aglomeracja oraz wykonawstwo sieci w Żórawinie (ulice owocowe). Kwota dotacji zwiększona z **2**

101 890,55 zł do **3 314 178,63** zł.

- Rozbudowa oczyszczalni ścieków i budowa kanalizacji w Suchym Dworze: w ramach Programu Inwestycji Strategicznych POLSKI ŁAD uzyskano 9.975.000,00 złotych, do realizacji w kolejnych latach jako zadanie wieloletnie.

4. Ciąg pieszo-rowerowy Wojkowice-Mnichowice-Żórawina oraz obiekt *parkuj i jedź*

Zakończono projekt pn. „Zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych oraz budowa obiektów Parkuj i Jedź (P&R) i B&R na terenie gmin Miękinia i Żórawina" dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, w ramach Osi 3 Gospodarka niskoemisyjna [ZIT WrOF] . Dotacja: 2 467 699,97 zł.

5. Boisko wielofunkcyjne w Karwianach

- Zakończono projektowanie kompleksu boisk wielofunkcyjnych w Karwianach z uzyskaniem pozwoleń.
- Złożenie wniosku o dofinansowanie w Ministerstwie Sportu zaplanowano na 2023 rok.

6. Fundusz Polski Ład

- Rozpoczęto inwestycję pod nazwą „Budowa nowoczesnych źródeł światła LED oświetlenia ulicznego, mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym na terenie Gminy Żórawina." Na którą uzyskano 3.150.000,00 PLN.
- Odbył się II nabór z Funduszu „Polski Ład" w którym uzyskano 9.975.000,00 złotych, do realizacji w kolejnych latach jako zadanie wieloletnie w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, o czym wspomniano przy okazji inwestycji kanalizacyjnych w punkcie 2. (projekt o nazwie: „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w aglomeracji Żórawina").
- Odbył się III nabór z Funduszu „Polski Ład" – dla miejscowości PPGR, udało się uzyskać dofinansowanie na „Budowę remizy OSP w Węgrach" (1.980.589,00 PLN).

7. Punkt konsultacyjny programu „Czyste Powietrze"

- Od sierpnia 2021 działa w urzędzie punkt konsultacyjny programu „czyste powietrze" w ramach porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i GW ws domów jednorodzinnych.
- Gmina złożyła wniosek do programu „Ciepłe mieszkanie" na wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych, który został rozpatrzony pozytywnie i uzyskano 4,625 mln zł.

8. Złożono wniosek do Ministerstwa Sportu w ramach programu **Sportowa Polska – Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - Edycja 2022** na wykonanie boiska wielofunkcyjnego w Mnichowicach.
Rozpoczęto przygotowania do złożenia wniosku w ramach Programu budowy hal sportowych o lekkiej konstrukcji przy szkołach podstawowych (w Wilczkowie i Polakowicach) w roku 2023.

9. Program pomp ciepła i wymiany kotłów

Po raz kolejny zwiększono alokację funduszy w ramach partnerskiego projektu 8 gmin pn. „Koalicja na rzecz poprawy jakości powietrza" – 3 mln PLN (w ramach RPO WD 2014-2020), gdzie możliwe jest montowanie pomp ciepła/fotowoltaiki/pieców gazowych po likwidacji stałopalnego źródła ogrzewania. maksymalna dotacja do 85% w zależności od wybranego źródła ciepła, więc otrzymają wszyscy z listy rezerwowej. Nabór uzupełniający zakończył się w lipcu 2022 roku.

10. Wybrano wykonawcę opracowania **Strategii Rozwoju Gminy Żórawina na lata 2023-2030**

11. **Program wsparcia rodzin po PPGR – dotacja 173 500 zł**. Wsparciem objęto ponad 70 osób z rodzin i terenów popeegrowskich (zweryfikowanych zgodnie z wytycznymi programu).

26 kwietnia 2022 rozpoczęto wykonywanie miasteczka ruchu rowerowego w Żórawinie w ramach projektu o nazwie „Rozwój infrastruktury rekreacji na terenie sześciu miejscowości Gminy Żórawina" realizowanego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (w ramach Stowarzyszenia Lider A4). W ramach zadania wy-

budowano żórawiński *skatepark* oraz siłownie w Mędłowie, Jaksonowie, Suchym Dworze, Bratowicach i Turowie.

Dnia 1 czerwca 2022 roku w Kancelarii Notarialnej we Wrocławiu odbyło się uroczyste podpisanie aktu notarialnego dotyczącego przekazania nieruchomości niezabudowanej na rzecz Skarbu Państwa. Celem tej transakcji jest przeznaczenie tej działki na budowę nowego Posterunku Policji w Żórawinie.

Dzięki wspólnym wysiłkom funkcjonariuszy Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu oraz władz samorządowych gminy Żórawina, udało się wygospodarować odpowiednią działkę na potrzeby budowy nowego Posterunku Policji w Żórawinie. Wybór lokalizacji uwzględniał dogodne warunki dla mieszkańców okolicznych miejscowości. Budowa tego nowego obiektu ma na celu poprawę obsługi interesantów oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy Żórawina, która znajduje się w powiecie wrocławskim. Budynek Posterunku Policji będzie mógł pomieścić 8 funkcjonariuszy i powstanie na działce o powierzchni 21 arów.

Koncepcja inwestycji zakłada budowę całkowicie nowego obiektu, który zostanie zaprojektowany zgodnie z przepisami i wytycznymi określonymi w "Standardach technicznych, funkcjonalnych i użytkowych obowiązujących w obiektach służbowych Policji". Całe przedsięwzięcie będzie realizowane w technologii budownictwa modułowego, a układ

budynku umożliwi łatwy dojazd samochodem oraz zapewni odpowiednie parkingi dla pojazdów służbowych i interesantów.

Planowana wartość tej inwestycji wynosi blisko 4 miliony złotych, a prace mają być zakończone jeszcze w 2023 roku.

Dnia 14 lipca 2022 roku odbyło się symboliczne wręczenie przyznanej Gminie Żórawina dotacji w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład, III Edycji Programu Inwestycji Strategicznych - PGR. Poseł na Sejm RP, Paweł Hreniak, przekazał tę dotację osobiście Panu Wójtowi, Janowi Żukowskiemu.

Środki w wysokości **1 980 589,00 zł** zostaną wykorzystane na budowę remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Węgry.

Kolejne środki w wysokości w wysokości **9 975 000,00 zł** zostaną wykorzystane na budowę kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w aglomeracji Żórawina.

Dnia 20 grudnia 2022 roku w siedzibie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, odbyło się podpisanie umowy na realizację przedsięwzięcia dotyczącego wymiany źródeł ciepła i poprawy efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych. Umowę podpisali Wiceminister klimatu i środowiska, pełnomocnik rządu ds. odnawialnych źródeł energii Ireneusz Zyska, Prezes Zarządu WFOŚiGW Łukasz

Kasztelowicz, Zastępca Wójta Gminy Żórawina Tomasz Gracz oraz Skarbnik Krzysztof Bagiński. Całe przedsięwzięcie realizowane jest w ramach programu „Ciepłe mieszkanie".

Przez okres trzech lat planuje się objąć programem około 200 lokali mieszkalnych z terenu gminy Żórawina, przyznając dotację w wysokości 4,625 miliona złotych. Celem programu jest zwiększenie efektywności energetycznej oraz modernizacja systemów ogrzewania w tych budynkach.

W roku 2022 na realizację gminnych strategii i programów pozyskano łącznie kwotę **36 657 745,49 zł (w roku 2021 było to 17 071 520 zł)** w formie dofinansowań, dotacji i darowizn. Szczegółową strukturę otrzymanych środków przedstawia poniższa tabela.

FUNDUSZE ZEWNĘTRZNE 2022

	Nazwa/rodzaj projektu/Program	Wartość przyznanego dofinansowania/grantu*	ROK realizacji/zakończenia
1.	*„Utworzenie miejsca kultury w Wojkowicach"* realizowany w ramach PROW na lata 2014-2020 (w ramach stowarzyszenia Lider A4).	**82 464,00 zł**	2019 - 2022 zakończono
2.	*„Rozwój infrastruktury rekreacji na terenie 6 miejscowości Gminy Żórawine"* realizowany w ramach PROW na lata 2014-2020 (w ramach stowarzyszenia Lider A4).	**190 324,00 zł**	2020-2022 zakończono
3.	Projekt o nazwie "***Kształcenie w młodości sukces w przyszłości uczniów w Gminie Żórawina***" (Europejski Fundusz Społeczny 2014-2020) Doposażenie szkół, dodatkowe zajęcia dla uczniów, szkolenia dla nauczycieli - objęte wszystkie szkoły podstawowe z terenu gminy [ZIT WrOF]	**859 419,00 zł**	2020-2023 - realizacja programu
4.	*„Koalicja na rzecz poprawy jakości powietrza Gmin ZIT Aglomeracji Wrocławskiej (ZIT WROF)"* - Projekt Partnerski (Lider Projektu –Oddział Terenowy Stowarzyszenia „Wolna Przedsiębiorczość" w Świdnicy, ul. Stalowa 2, 58-100 Świdnica) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 Działanie 3.3 E Modernizacja systemów grzewczych i odnawialne źródła energii - projekty dotyczące zwalczania emisji kominowej w formule grantowej, polegające na wymianie starych, nieekologicznych urządzeń grzewczych na nowoczesne instalacje do wytwarzania ciepła z paliw odnawialnych bądź paliw o niskim współczynniku emisyjności (w tym zakup niezbędnych urządzeń i montaż).	**2 182 888,92 zł**	2019 - 2023 realizacja projektu (tabela 1)
5.	**„Ciepłe mieszkanie"** na wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych - konkurs Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Ogłoszenie naboru wniosków dla mieszkańców w 2023 roku.	**4 625 000,00 zł**	2022-2027
6.	**Rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w aglomeracji Żórawina - etap II** - realizowany w ramach RPO WD 2014-2020 (obejmuje Żórawina, Szulalice) [ZIT WrOF]	**3 314 178,63 zł**	2019 - 2023 - realizacja
7.	**LABORATORIA PRZYSZŁOŚCI** w szkołach gminy Żórawina (pozyskano 374 tys. złotych): Laboratoria Przyszłości to Program skierowany do szkół podstawowych oraz ogólnokształcących szkół artystycznych. Jego celem jest budowanie kompetencji kreatywnych i technicznych wśród uczniów. W ramach Programu szkoły otrzymają od państwa wsparcie finansowe na zakup wyposażenia technicznego niezbędnego do rozwoju umiejętności praktycznych wśród dzieci i młodzieży.	**374 000,00 zł**	2022
8.	***Granty PPGR*** w ramach Programu Cyfrowa Polska	**173 500,00 zł**	2021 -2022 zakończono
9.	**Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych** (Fundusz Przeciwdziałania COVID-19) - Nabór I	**1 655 218,00 zł**	2020 -2022 zakończono
10.	**Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych** (Fundusz Przeciwdziałania COVID-19) - Nabór II	**1 655 218,00 zł**	2020 - 2022 zakończono
11.	**Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Mędłów -** Fundusz Dróg Samorządowych Dolnośląski Urząd Wojewódzki	**461 252,00 zł**	2020 - 2022 zakończono
12.	**Przebudowa drogi gminnej w Starym Śleszowie** - Fundusz Dróg Samorządowych Dolnośląski Urząd Wojewódzki	**745 894,00 zł**	2020 - 2022 zakończono
13.	**„Zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych oraz budowa obiektów Parkuj i Jedź (P&R) i B&R na terenie gmin Miękinia i Żórawina"** dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, w ramach Osi 3 Gospodarka niskoemisyjna [ZIT WrOF]	**2 467 699,97 zł**	2019 - 2022 zakończono
14.	**WYKONANIE JEDNEGO PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH/ WYKONANIE PRZEJŚĆ w obrębie SKRZYŻOWANIA** w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	**197 400,00 zł**	2021-2022 zakończono
15.	***Cyfrowa Gmina*** W ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia dotycząca realizacji projektu grantowego „Cyfrowa Gmina" o numerze POPC.05.01.00-00-0001/21.	**100 000,00 zł**	2021-2023
16.	**Budowa nowoczesnych źródeł światła LED oświetlenia ulicznego, mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu drogowym i pieszym na terenie Gminy Żórawina** w ramach Programu **POLSKI ŁAD**	**3 150 000,00 zł**	2021-2023
17.	***Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z rozbudową oczyszczalni ścieków w aglomeracji Żórawina* w ramach Programu POLSKI ŁAD**	**9 975 000,00 zł**	2022-2025
18.	***Budowa remizy OSP w Węgrach* w ramach Programu POLSKI ŁAD**	**1 980 589,00 zł**	2022-2023
19.	**„Budowa ciągów pieszo-rowerowych na terenie Gminy Żórawina – etap I" dofinansowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020, w ramach Osi 3 Gospodarka niskoemisyjna -** ścieżki rowerowe w Żórawinie i Wojkowicach/Mnichowicach oraz Park and Ride w Żórawinie	**2 467 699,97 zł**	2018-2022
	SUMA pieniężna rozliczanych projektów (projekty w zróżnicowanej fazie zaawansowania):	**36 657 745,49 zł**	
*	Wskazana wysokość dotacji może różnić się od kwoty przyznanej pomocy ze względu na wyniki nierozstrzygniętych jeszcze postępowań przetargowych i zamówień publicznych		

W roku 2022 Gmina Żórawina była aktywna w realizacji różnorodnych projektów i inwestycji mających na celu rozwój infrastruktury oraz wsparcie społeczności lokalnej. W ramach tych działań zgłoszono wnioski o dofinansowanie z różnych programów, między innymi Funduszu Dróg Samorządowych, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego oraz Funduszu Polski Ład. Inwestycje obejmowały budowę nowych dróg, rozbudowę kanalizacji, tworzenie laboratoriów przyszłości w szkołach, budowę boisk wielofunkcyjnych oraz modernizację oświetlenia ulicznego. Ponadto, gmina skupiała się na programach ekologicznych, takich jak wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach wielorodzinnych oraz wsparcie rodzin. Te inicjatywy miały na celu poprawę jakości życia mieszkańców, rozwój edukacji oraz ochronę środowiska naturalnego.

VIII. OŚWIATA I WYCHOWANIE

Gmina jako organ prowadzący placówki oświatowe oznacza, że jest ona odpowiedzialna za zarządzanie i nadzór nad funkcjonowaniem tych placówek. Gmina pełni rolę organu samorządu terytorialnego na poziomie lokalnym i ma obowiązek zapewnić mieszkańcom swojego obszaru dostęp do edukacji na odpowiednim poziomie.

Zadania gminy jako organu prowadzącego placówki oświatowe obejmują:

1. Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych i infrastruktury dla placówek oświatowych.
2. Organizacja i koordynacja procesu rekrutacji i przyjmowania uczniów do placówek oświatowych.
3. Opracowanie i realizacja programów nauczania zgodnie z obowiązującymi podstawami programowymi.
4. Zapewnienie kadry pedagogicznej i administracyjno-technicznej dla placówek oświatowych.
5. Monitorowanie i ocena jakości nauczania i pracy placówek oświatowych.
6. Ustalanie zasad funkcjonowania i regulaminów placówek oświatowych.
7. Planowanie i kontrola wydatków związanych z funkcjonowaniem placówek oświatowych, w tym zakup podręczników, materiałów dydaktycznych, sprzętu i remontów.
8. Organizacja i finansowanie stołówek szkolnych oraz zapewnienie wyżywienia uczniom.
9. Prowadzenie dokumentacji i ewidencji dotyczących placówek oświatowych.
10. Współpraca z organami nadzoru pedagogicznego w celu zapewnienia zgodności działalności placówek oświatowych z obowiązującymi przepisami prawa.

Gmina Żórawina wypełnia zadania oświatowe regulowane następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 910 ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1481 ze zm.),
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2215 ze. zm.),
- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 17 ze zm)

oraz przepisów wykonawczych do tych ustaw.

Sieć szkół i przedszkoli na terenie Gminy Żórawina

Od 1 września 2019 r. Gmina Żórawina jest organem prowadzącym dla pięciu szkół podstawowych i przedszkola.

1. Szkoła Podstawowa im. Bolesława Chrobrego
   ul. M. Kopernika 15
   55-020 Żórawina
   Dyrektor Lucyna Wasinkiewicz-Janson

2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II
   ul. Lipowa 26
   Rzeplin
   55-020 Żórawina
   Dyrektor Andrzej Mikieko

3. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II
   ul. M. Kopernika 29
   Wilczków
   55-020 Żórawina

Dyrektor Aleksandra Ulatowska

4. Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego
   ul. Szkolna 5
   Polakowice
   55-020 Żórawina
   Dyrektor Karol Szutenbach

5. Szkoła Podstawowa im. Wincentego Witosa
   ul. Szkolna 2
   Węgry
   55-020 Żórawina
   Dyrektor Barbara Sasak

6. Przedszkole w Żórawinie
   ul. Urzędnicza 18A
   55-020 Żórawina
   Druga lokalizacja – Węgry.
   Dyrektor Dorota Nizioł

Niepubliczne placówki oświatowe prowadzone przez inne organy:

1. Przedszkole „Tęczowy Zakątek" Marcin Ziółkowski
   ul. Porzeczkowa 4
   55-020 Żórawina

2. Punkt Przedszkolny „TUP TUP Małych Stóp" Aleksandra Marszałek
   ul. Urzędnicza 4
   55-020 Żórawina

3. Żłobek „Tęczowy Zakątek" Marcin Ziółkowski
   ul. Owocowa 12
   55-020 Żórawina

4. Przedszkole Niepubliczne „TUP TUP Małych Stóp" Aleksandra Marszałek
   ul. Urzędnicza 4a
   55-020 Żórawina

5. Przedszkole Niepubliczne „ Szczęśliwe lata"
   ul. Szczęśliwa 3
   Galowice
   55-020 Żórawina

6. Żłobek Niepubliczny „Szczęśliwe lata"
   ul. Szczęśliwa 3
   Galowice
   55-020 Żórawina.

Obwody szkolne w Gminie Żórawina

Obwód	Miejscowości w obwodzie	liczba miejscowości
SP Żórawina	Żórawina, Bratowice, Jarosławice, Mędłów, Mnichowice, Okrzeszyce, Rynakowice, Turów, Wojkowice, Zagródki, Żerniki Wielkie	11
SP Rzeplin	Rzeplin, Karwiany, Komorowice, Suchy Dwór, Szukalice	5
SP Polakowice	Polakowice, Krajków, Milejowice, Nowojowice, Nowy Śleszów, Racławice Małe, Stary Śleszów, Wilkowice	8
SP Węgry	Węgry, Bogunów, Brzeście, Marcinkowice	4
SP Wilczków	Wilczków, Galowice, Jaksonów, Pasterzyce, Przecławice	5

W 2022 r. Rada Gminy w Żórawinie podjęła następujące uchwały z zakresu wypełniania ustawowych zadań oświatowych przez organ prowadzący:

- Uchwała Nr XLIV/404/23 Rady Gminy Żórawina z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat w 2023 r. za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Żórawina
- Uchwała nr XXXIII/304/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żórawina oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2022 roku. (DZ. URZ. WOJ. 2022.550)
- Uchwała nr XXXIII/306/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie określenia kryteriów wraz z liczbą punktów oraz dokumentami potwierdzającymi spełnienie kryteriów w postępowaniu rekrutacyjnym i postępowaniu uzupełniającym do publicznego przedszkola i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Żórawina. (DZ. URZ. WOJ. 2022.551)
- Uchwała nr XXXIII/316/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 25 stycznia 2022 r. w sprawie określenia kryteriów wraz z liczbą punktów oraz dokumentami potwierdzającymi

spełnienie kryteriów w postępowaniu rekrutacyjnym do klas pierwszych kandydatów spoza obwodów szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żórawina. (DZ. URZ. WOJ. 2022.553)

- Uchwała nr XXXVIII/347/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie zwiększenia obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych dla dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Wilczkowie. (DZ. URZ. WOJ. 2022.3495)
- Uchwała nr XXXIX/357/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 27 września 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielania i rozmiaru obniżki tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli. (DZ. URZ. WOJ. 2022.4841)
- Uchwała nr XL/368/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 27 października 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość i szczegółowe zasady przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia nauczycielom zatrudnionym w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Żórawina. (DZ. URZ. WOJ. 2022.5498)
- Uchwała nr XLI/379/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 28 listopada 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XX/169/20 Rady Gminy Żórawina z dnia 29 września 2020 r. w sprawie określenia wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobki, kluby dziecięce, zatrudniających dziennych opiekunów oraz dla dziennych opiekunów prowadzących działalność na własny rachunek w Gminie Żórawina. (DZ.URZ.WOJ. 2022.6314)
- Uchwała nr XLI/380/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 28 listopada 2022 r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu.(DZ. URZ. WOJ. 2022.6147)
- Uchwała nr XLI/384/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 28 listopada 2022 r. zmieniająca uchwałę nr XL/368/22 Rady Gminy Żórawina z dnia 27 października 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość i szczegółowe zasady przyznawania dodatków oraz innych składników wynagrodzenia nauczycielom zatrudnionym w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Żórawina.(DZ. URZ. WOJ. 2022.6315).

W wyniku podjętej przez Radę Gminy Żórawina Uchwały Nr XXXII/304/22 z dnia 25 stycznia 2022 r. od dnia 1 września 2022 roku, obwód Szkoły Podstawowej im. Bolesława Chrobrego w Żórawinie został powiększony o miejscowość Mędłów.

Liczba uczniów i wychowanków w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Żórawina

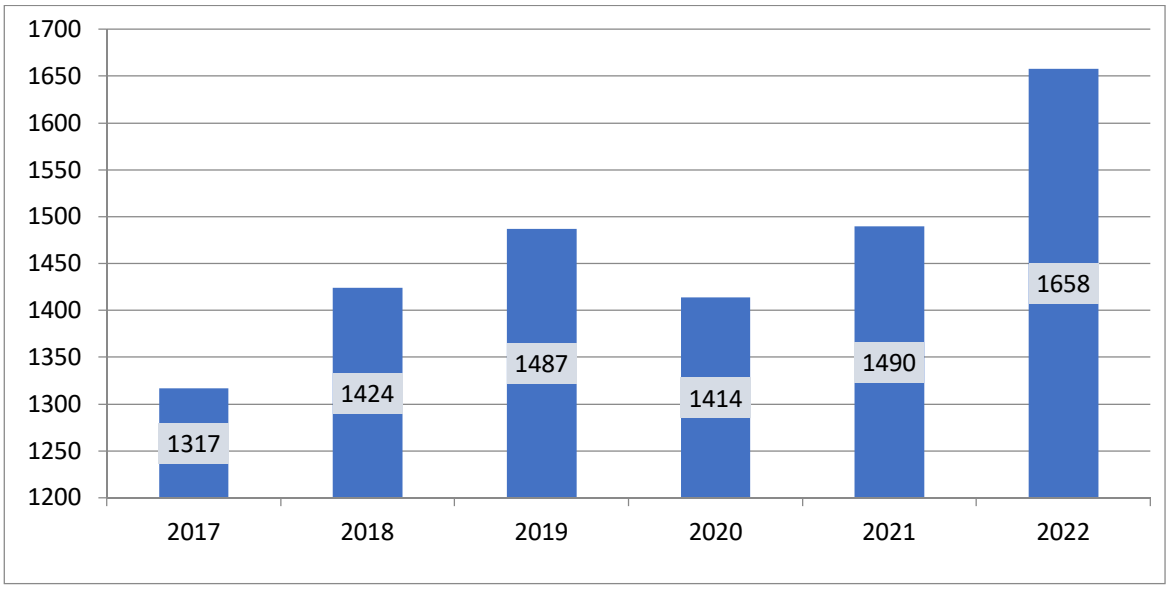

Porównanie liczebności szkół w latach 2017-2022

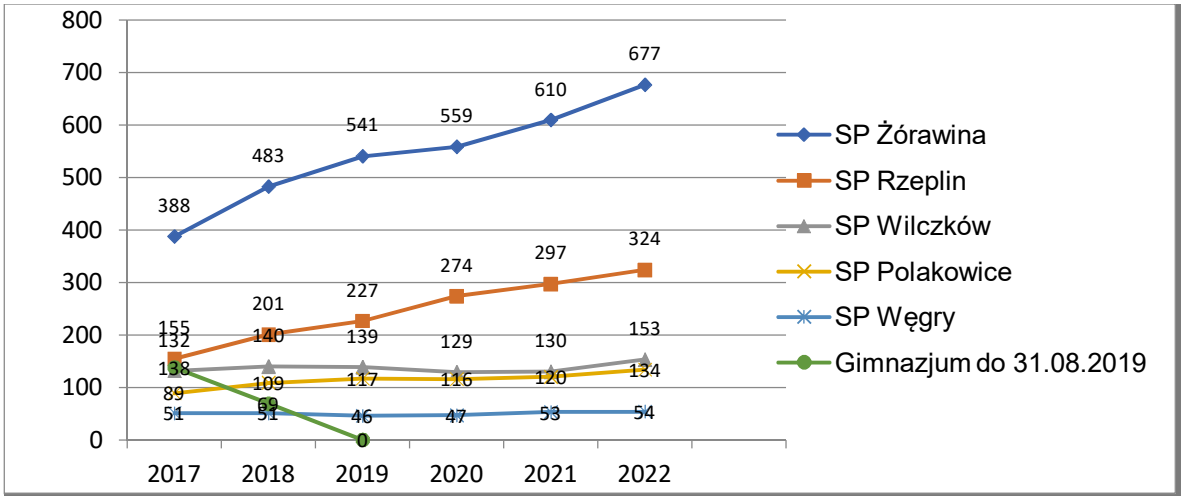

Liczba dzieci w Przedszkolu w Żórawinie w latach 2017-2022

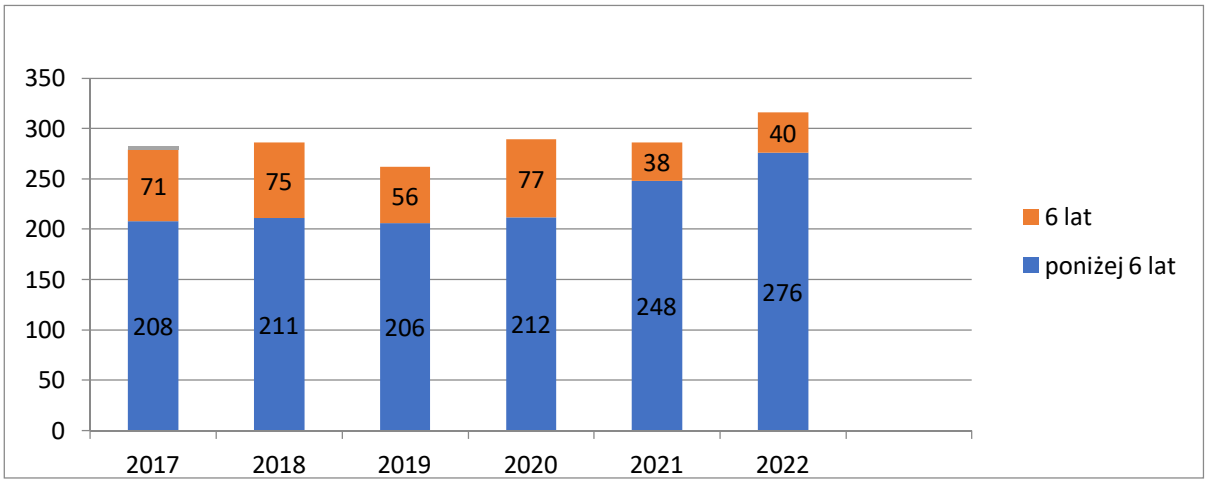

Liczba oddziałów oraz uczniów w poszczególnych placówkach oświatowych

SZKOŁY PODSTAWOWE											
Nazwa szkoły	**Liczba oddziałów**	**Liczba uczniów „0" - VIII**	**w tym:**								
			0	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**
SP w Żórawinie	35	677	36	100	102	84	87	87	64	31	86
SP w Wilczkowie	10	153	21	23	14	18	18	12	13	11	23
SP w Rzeplinie	17	324	19	52	45	48	36	38	31	19	36
SP w Polakowicach	10	134	33	20	14	6	10	14	12	13	12
SP w Węgrach	7	54	0	11	8	9	4	7	0	7	8
razem w szkołach podstawowych	**76**	**1342**	**109**	**206**	**183**	**165**	**155**	**158**	**120**	**81**	**165**
PRZEDSZKOLE											
Przedszkole W Żórawinie	**13**	**316**									

PLACÓWKI NIEPUBLICZNE		
Nazwa	**Liczba oddziałów**	**Liczba dzieci** (stan na 31.12.2022)
Niepubliczne Przedszkole „Tęczowy Zakątek"	**2**	**42**
Niepubliczny Żłobek „Tęczowy Zakątek"	**1**	**30**
Niepubliczne Przedszkole „TUP TUP Małych Stóp"	**1**	**18**

PLACÓWKI NIEPUBLICZNE		
Niepubliczny Punkt Przedszkolny „TUP TUP Małych Stóp”	**1**	**25**
Przedszkole Niepubliczne „ Szczęśliwe lata”	**1**	**40**
Żłobek Niepubliczny „Szczęśliwe lata”	**1**	**15**

DOCHODY GMINY ŻÓRAWINA (W TYM SUBWENCJA OŚWIATOWA)

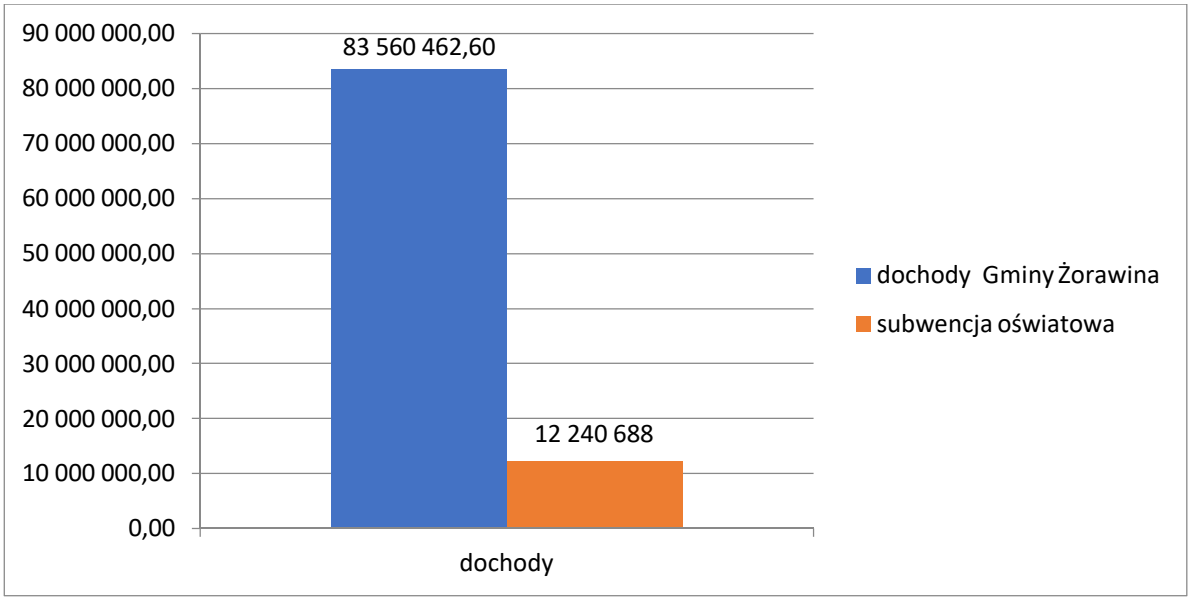

WYDATKI GMINY ŻÓRAWINA NA OŚWIATĘ I WYCHOWANIE

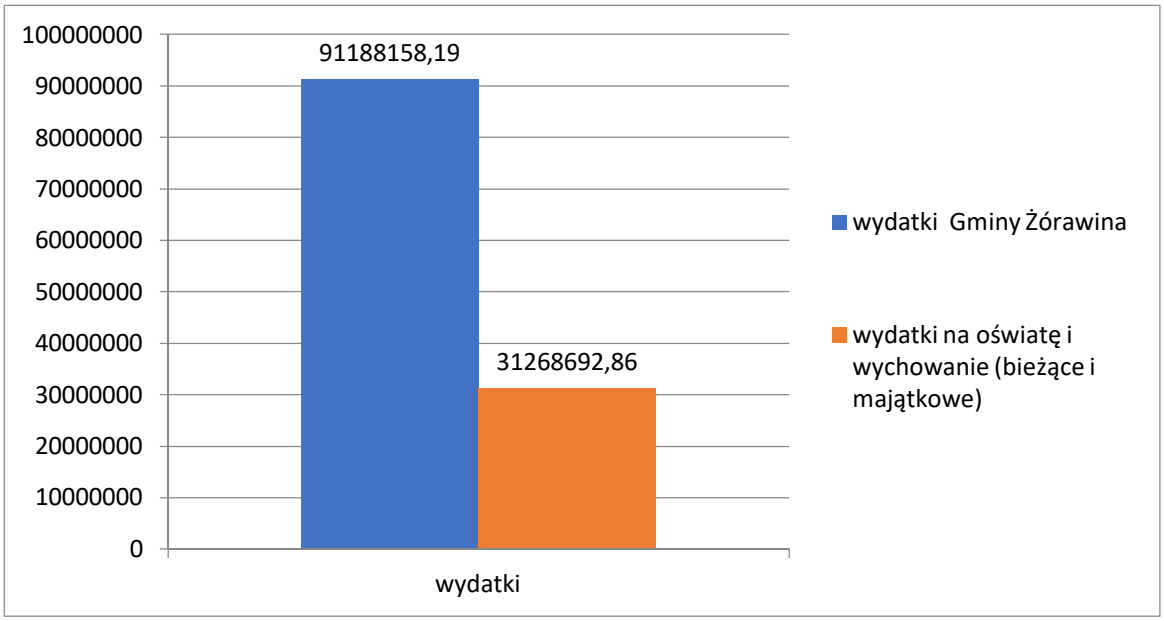

ZATRUDNIENIE W PUBLICZNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

Stan osobowy i wymiar etatów pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Nazwa szkoły	Zatrudnienie			
	Nauczyciele		Pracownicy obsługi i administracji	
	etaty	osoby	etaty	osoby
SP w Żórawinie	76,58	80	15,5	17
SP w Wilczkowie	21,82	26	5,13	5
SP w Rzeplinie	40,56	43	8	8
SP w Polakowicach	15,68	21	4,63	5
SP w Węgrach	11,67	13	3,5	4
Przedszkole w Żórawinie	34,66	38	28,65	31

AWANS ZAWODOWY NAUCZYCIELI			
	początkujący	mianowany	dyplomowany
SP w Żórawinie	32	24	24
SP w Wilczkowie	6	10	10
SP w Rzeplinie	14	20	9
SP w Polakowicach	6	5	10
SP w Węgrach	6	2	5
Przedszkole w Żórawinie	20	12	6

W roku 2022 organ prowadzący przeprowadził postępowania w sprawie uzyskania wyższego stopnia awansu zawodowego. Siedmiu nauczycieli uzyskało stopień nauczyciela mianowanego z następujących jednostek:

SP w Żórawinie - 2

SP Rzeplin – 2

SP Polakowice – 1
Przedszkole - 2

Od 1.09.2022 r. obowiązują nowe zasady awansu zawodowego nauczycieli, które znacznie modyfikują ścieżkę zawodową nauczyciela, pozostawiając dwa stopnie awansu: nauczyciela mianowanego i dyplomowanego. Zmiany dotyczą także oceny pracy nauczyciela i jej powiązania ze ścieżką awansu zawodowego.

Mocą nowelizacji z 5.08.2022 r. o zmianie ustawy - Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw dokonano zmian w systemie awansu zawodowego nauczycieli. Nowe zasady mają na celu uproszczenie i odbiurokratyzowanie ścieżki awansu zawodowego, w tym zmniejszenie liczby stopni awansu przez likwidację stopnia nauczyciela stażysty i nauczyciela kontraktowego. Zrezygnowano także ze sformalizowanego stażu oraz oceny dorobku zawodowego.

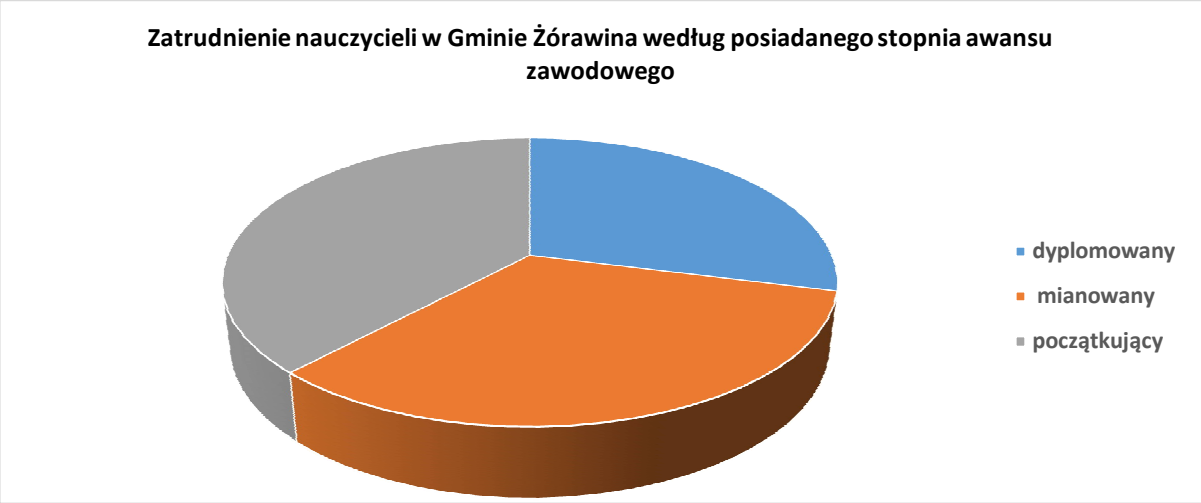

Doskonalenie zawodowe nauczycieli

W roku 2022 Gmina Żórawina wydatkowała kwotę 76 300,00 zł z tytułu dofinansowania doskonalenia zawodowego dla nauczycieli w następujących obszarach kształcenia:

- uzyskania kwalifikacji do nauczania drugiego przedmiotu;
- rozwiązywania problemów wychowawczych i dotyczących bezpieczeństwa;
- rozwijania kompetencji cyfrowych i medialnych;
- podnoszenia kompetencji w zakresie organizacji pracy własnej i uczniów;
- podnoszenia umiejętności pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i komunikacyjnych;
- doskonalenia kompetencji nauczycieli w zakresie: terapii pedagogicznej, pracy z uczniem zdolnym, uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, indywidualizacji nauczania stymulującej rozwój dziecka;

- aktualizowania wiedzy w oparciu o zmianę aktów prawnych związanych z systemem oświaty,
- edukacja obywatelska, prawna i europejska,
- przeciwdziałanie wszelkim przejawom przemocy i agresji w szkole, w tym nękaniu w sieci internetowej oraz mowie nienawiści.

Wyniki sprawdzianu ósmoklasisty

W dniach 24 – 26 maja 2022 r. zostały przeprowadzone egzaminy dla ósmoklasistów, do których przystąpiło 122 uczniów szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żórawina.

Rozkład wyników				
	średnia w Gminie	średnia w powiecie	średnia w woj. dolnośląskim	średnia krajowa lokalizacja wieś
			wyniki uczniów dotyczą lokalizacji szkoły – tereny wiejskie	
jęz. polski	59,6	62,92	56	58
matematyka	56,4	65,17	52	55
jęz. angielski	63,2	74,98	63	61

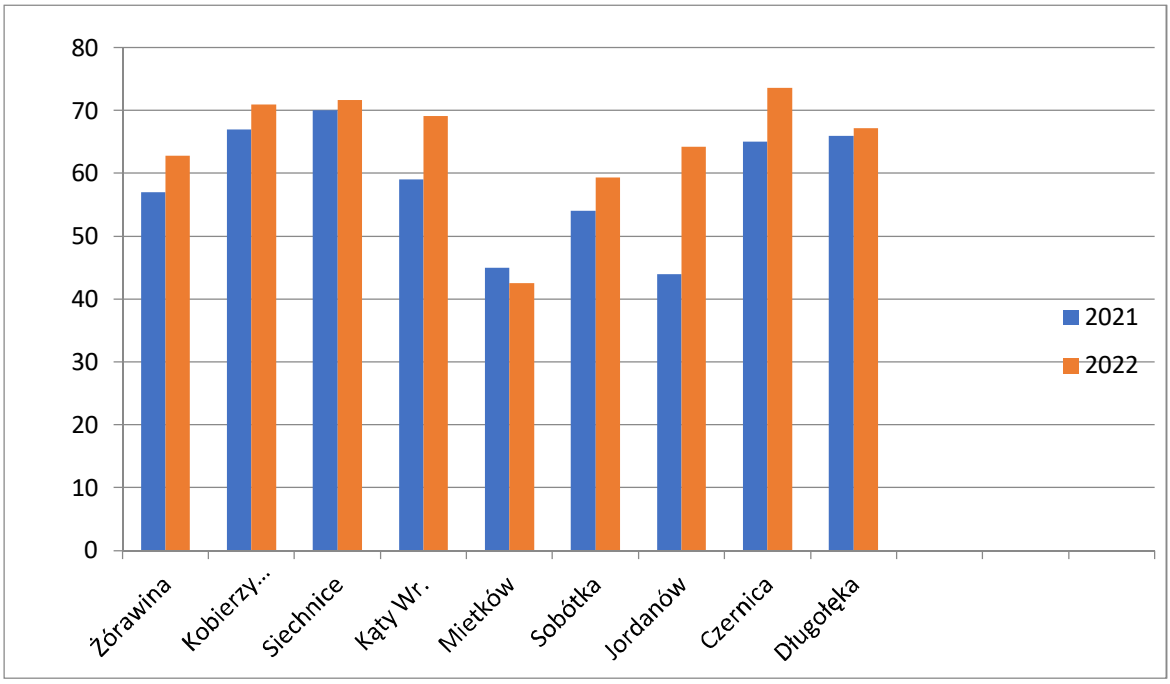

Powyżej zestawiono przybliżone, średnie wyniki egzaminu, podane w % ,uzyskane w niektórych gminach powiatu wrocławskiego z uwzględnieniem obszarów wiejskich.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW		
Forma pomocy	**Liczba uczniów**	**Kwota wydatków [w zł]**
Pomoc materialna o charakterze motywacyjnym	36	42400,00

DOWÓZ DO SZKÓŁ		
Wyszczególnienie	**Liczba uczniów**	**Kwota wydatków [w zł]**
Dowóz uczniów niepełnosprawnych	14	227994,39
Dowóz uczniów zamieszkałych w dalszej odległości	642	885366,67

PROGRAMY I PROJEKTY REALIZOWANE W SZKOŁACH środki zewnętrzne + środki własne		
Nazwa programu / projekt	**Liczba dzieci uczestniczących**	**Zajęcia**
Kształcenie w młodości sukces w przyszłości	380	Zajęcia z wybranych przedmiotów i jęz. obcych i zakup pomocy dydaktycznych 381 527,99
Laboratoria przyszłości	SP Żórawina SP Rzeplin SP Węgry	Zakup pomocy naukowych 235 740,00
Szkolny Klub Sportowy	90	Zajęcia sportowe ogólnorozwojowe
Sprawny Dolnoślązaczek	151	
Umiem pływać	30	Nauka pływania
Narodowy Program Czytelnictwa	SP Żórawina SP Rzeplin Przedszkole w Żórawinie	Zakup nowości wydawniczych do bibliotek szkolnych/ sal przedszkolnych 27000,00

DOFINANSOWANIE KSZTAŁCENIA MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW					
Liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie	Liczba młodocianych pracowników (w odniesieniu do pracodawców)				Liczba decyzji odmawiających przyznania dofinansowania
	Ogółem	w tym cykl kształcenia:			
		24 miesiące	36 miesięcy	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
10	8	0	8	0	0

KONTROLA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO I NAUKI	
Liczba młodzieży w wieku 16-18 lat	41 1
Liczba młodzieży spełniającej obowiązek nauki w tym: 1. w szkołach podstawowych 2. w szkołach ponadpodstawowych 3. w formach pozaszkolnych 4. w ośrodku rewalidacyjno-wychowawczym 5. przez uczęszczanie do szkoły w innym kraju 6. przez uczęszczanie do szkoły europejskiej	 0 38 4 0 3 11 0
Liczba młodzieży zameldowanej lecz niezamieszkałej na terenie Gminy, co do której brak jest informacji o spełnianiu bądź niespełnianiu obowiązku szkolnego	13
Ogółem liczba młodzieży w wieku 16-18 lat spełniającej obowiązek nauki	39 8

Podsumowując, Gmina Żórawina ma rozbudowaną sieć szkół i przedszkoli, które są prowadzone zarówno przez samą gminę, jak i przez inne organy. Rada Gminy podejmuje różne uchwały dotyczące finansowania, organizacji i funkcjonowania placówek oświatowych w celu zapewnienia wysokiej jakości edukacji dla swoich mieszkańców. Edukacja i wychowanie stanowią jeden z głównych priorytetów władz Gminy, o czym świadczą zarówno kolejne inwestycje, jak i systematycznie rosnące wydatki uzupełniające środki otrzymywane rokrocznie w ramach subwencji oświatowej.

IX. POLITYKA SPOŁECZNA

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej są bardzo szerokie i zróżnicowane. Obejmują one zapewnienie podstawowych potrzeb, takich jak schronienie, posiłek i ubranie, w tym dla osób bezdomnych. Gmina przyznaje i wypłaca różnego rodzaju zasiłki, w tym stałe, okresowe, celowe i celowe specjalne. Podejmuje również działania socjalne, organizuje i świadczy usługi opiekuńcze oraz zapewnia miejsca w mieszkańcach chronionych. Inne zadania gminy to dożywianie dzieci, kierowanie osób do domów pomocy społecznej oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) jest instytucją zajmującą się świadczeniem pomocy społecznej na poziomie lokalnym. Do kompetencji GOPS zalicza się między innymi:

1. Świadczenie pomocy materialnej: GOPS udziela pomocy materialnej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, które nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb. Może to obejmować pomoc w zakresie żywności, odzieży, opału, opłat za mieszkanie, leków czy opieki zdrowotnej.
2. Pomoc w uzyskiwaniu świadczeń społecznych: GOPS pełni rolę doradczą i informacyjną w zakresie uzyskiwania świadczeń społecznych, takich jak zasiłki rodzinne, świadczenia alimentacyjne, zasiłki stałe, świadczenia pielęgnacyjne, dodatki mieszkaniowe czy świadczenia z programów pomocy społecznej.
3. Realizacja programów socjalnych: GOPS może prowadzić programy socjalne skierowane do konkretnych grup społecznych, takich jak programy aktywizacyjne dla bezrobotnych, programy wsparcia dla osób starszych czy niepełnosprawnych, programy pomocy dla rodzin w trudnej sytuacji czy programy edukacyjne dla dzieci i młodzieży.
4. Pomoc rodzinom i dzieciom: GOPS zapewnia wsparcie rodzinom i dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Obejmuje to działania mające na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu, opiekę nad dziećmi w trudnej sytuacji, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych oraz udzielanie poradnictwa i wsparcia psychologicznego.
5. Pomoc w sytuacjach kryzysowych: GOPS może reagować na sytuacje kryzysowe w gminie, takie jak klęski żywiołowe, sytuacje nadzwyczajne czy sytuacje wymagające

interwencji natychmiastowej. Obejmuje to udzielanie pomocy materialnej, organizację noclegowni, udzielanie poradnictwa oraz koordynację działań pomocowych.

6. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami: GOPS współpracuje z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi, służbami społecznymi, szkołami, placówkami medycznymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz pomocy społecznej. Współdziała również z organami samorządu terytorialnego w celu zapewnienia kompleksowej pomocy osobom potrzebującym.

Podstawą prawno-ustrojową działalności pomocy społecznej w gminie jest ustawa o pomocy społecznej. Ta ustawa określa cele pomocy społecznej, rodzaje świadczeń oraz zasady i procedury ich udzielania. Ponadto, w ramach szeroko pojętej pomocy społecznej, obowiązują również inne ustawy, takie jak ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wypłacie i ustalaniu zasiłków dla opiekunów, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawa o przemocy w rodzinie, ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa o ochronie zdrowia psychicznego, ustawa o Karcie Dużej Rodziny, ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz o zatrudnieniu osób niepełnosprawnych, ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od kwietnia 2016 r. oraz ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" z listopada 2016 r.

Działania gminy w obszarze pomocy społecznej są realizowane na podstawie powyższych aktów prawnych, które precyzują cele, zakres świadczeń oraz organizację tego obszaru pomocy społecznej.

2022 to był trudny i pełen wyzwań rok dla pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Żórawinie. Kryzys gospodarczy oraz pełnowymiarowy konflikt wojenny w sąsiedniej Ukrainie spowodowały liczny napływ nowych osób szukających pomocy.

Z powodu sytuacji międzynarodowej i ekonomicznej ośrodek realizował nowe zadania, w tym przyznawał i wypłacał nowe rodzaje dodatków, a także świadczenia dla Ukraińców.

Świadczenia realizowane w ramach specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

1. Jednorazowe świadczenie pieniężne dla Obywateli Ukrainy którzy przekroczyli granicę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w wysokości 300 zł na osobę - pomoc udzielono dla 627 obywateli Ukrainy na kwotę łączną **188.100 zł** .
2. Przyznano cztery zasiłki stałe dla obywateli Ukrainy na łączną kwotę **18.461 zł**. Od zasiłków stałych opłacana była składka zdrowotna dla 3 osób na kwotę **1.500 zł**.
3. W szkołach na terenie Gminy posiłkiem było objętych 51 dzieci na łączna kwotę **20.305 zł**
4. W przedszkolu w Żórawinie z wyżywania skorzystało 10 dzieci z Ukrainy na kwotę **2.541 zł**.
5. Na terenie Gminy w prywatnych domach i mieszkaniach było 559 Obywateli Ukrainy Osoby które udzieliły zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy otrzymały pomoc na kwotę łączną **1.881.800 zł**.
6. Sprawiono pogrzeb dla jednego Obywatela Ukrainy na kwotę **2732 zł**
7. Wypłacono stypendium dla dziecka z Ukrainy na kwotę **640 zł**
8. Przyznano świadczenia rodzinne dla 47 rodzin z Ukrainy na łączną kwotę **161.678 zł**

Pomoc świadczona w związku z trudną sytuacją na rynku paliw

Wypłacono 1909 dodatków węglowych na kwotę 5.727.000 zł

Wypłacono dodatki do innych źródeł ciepła w tym:

- pellet drzewny lub inna biomasa 224 dodatki na kwotę 672.000 zł
- drewno kawałkowe 130 dodatków na kwotę 130.000 zł
- gaz LPG 103 dodatki na kwotę 51.500 zł
- olej 96 dodatków na kwotę 192.000 zł.

- łączna kwota wydatków 1.045.500 zł

Ponadto 835 osób skorzystało z dodatków osłonowych na kwotę łączną 554.481,60 zł.

Oprócz nowych wyzwań Ci sami pracownicy cały czas realizowali stałe zadania, realizowane były projekty, wypłacane były świadczenia, wspierają rodziny, dzieci, osoby dotknięte przemocą czy współpracują z organizacjami pozarządowymi.

Poniżej przedstawiony jest zestaw liczb pokazujących wydatki na realizowane zadania w 2022 r

WYSZCZEGÓLNIENIE	
OGÓŁEM (działy)	11.927.844
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	5 220
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	188 232
85202 - Domy pomocy społecznej	249 545
85203 - Ośrodki Wsparcia	3 469
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	9 126
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	67 427
85215 - Dodatki mieszkaniowe	1 244
85216 - Zasiłki stałe	106 011
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	1 038 125
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	82 239
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	23 980
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	34 614
85501 - Świadczenie wychowawcze	7 272 298
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	2 603 757
85504 - Wspieranie rodziny	35 425
85508 - Rodziny zastępcze - opłata Gminy za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	73 052
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych opłata Gminy za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej	73 018
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby	18 662

WYSZCZEGÓLNIENIE	
pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	

W 2021 roku Gmina przystąpiła do programu **Opieka wytchnieniowa" - edycja 2022 w ramach Funduszu Solidarnościowego. Program realizowany był od lipca do grudnia skorzystało z programu 8 rodzin na łączną kwotę 76 560zł zł**

Program obejmował wsparcie rodzin opiekunów sprawujących bezpośrednia opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnieniu czasowego zastępstwa w opiece nad niepełnosprawnymi.

W 2022 r roku Gmina przystąpiła również do rządowego **Programu „Korpus wsparcia seniorów" na rok 2022 Moduł II - w ramach programu zapewniono usługę wsparcia na odległość (zakup opasek bezpieczeństwa dla 40 seniorów oraz abonament za świadczenie usług teleopieki) koszt realizacji programu wyniósł 21. 555 zł r.**

W roku 2022 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie zmierzył się z wieloma trudnościami i wyzwaniami. Konflikt wojenny na Ukrainie i kryzys gospodarczy przyczyniły się do wzrostu liczby osób potrzebujących pomocy. Ośrodek musiał dostosować swoje działania, przyznając i wypłacając dodatki oraz świadczenia specjalne dla Ukraińców.

W ramach specustawy o pomocy obywatelom Ukrainy dotkniętym konfliktem zbrojnym, Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał i wypłacił jednorazowe świadczenia pieniężne, zasiłki stałe, świadczenia rodzinne, dożywianie dzieci oraz pomoc mieszkaniową dla obywateli Ukrainy. Wsparcie objęło również dzieci uczęszczające do szkół i przedszkoli. Ponadto, udzielono pomocy zakwaterowaniowej dla obywateli Ukrainy przebywających w prywatnych domach i mieszkaniach. Ośrodek zapewnił również wsparcie pogrzebowe oraz stypendium dla dziecka z Ukrainy.

Dodatkowo, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie udzielił pomocy mieszkańcom dotkniętym trudnościami na rynku paliw. Wypłacono dodatki węglowe oraz dodatki do innych źródeł ciepła, takie jak pellet drzewny, drewno kawałkowe, gaz LPG i

olej opałowy. Dodatkowo, przyznano dodatki osłonowe dla osób potrzebujących.

Pomoc społeczna realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje szeroki zakres działań. Oprócz wsparcia finansowego, ośrodek prowadzi projekty, wspiera rodziny, dzieci i osoby dotknięte przemocą, oraz współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Wszystkie działania ośrodka są regulowane przez odpowiednie akty prawne, takie jak ustawa o pomocy społecznej.

W roku 2022 Gmina Żórawina również przystąpiła do programów solidarnościowych, takich jak "Opieka wytchnieniowa" i "Korpus wsparcia seniorów". Programy te miały na celu wsparcie rodzin opiekujących się osobami niepełnosprawnymi oraz seniorów, poprzez zapewnienie różnych form wsparcia i opieki.

Podsumowując, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żórawinie w roku 2022 skonfrontował się z trudnościami spowodowanymi konfliktem na Ukrainie i kryzysem gospodarczym. Dzięki elastyczności i realizacji różnorodnych programów, ośrodek zapewnił pomoc potrzebującym, przyznając dodatki i świadczenia specjalne dla obywateli Ukrainy, oraz udzielając wsparcia mieszkańcom dotkniętym trudnościami na rynku paliw. Dodatkowo, kontynuowano stałe działania ośrodka, wspierając rodziny, dzieci i osoby potrzebujące. Gmina Żórawina również aktywnie uczestniczyła w programach solidarnościowych, zapewniając wsparcie rodzinom opiekującym się osobami niepełnosprawnymi i seniorami.

X. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Żórawinie został powołany 1 marca 2007 roku Uchwałą Rady Gminy Żórawina. **Siedziba Zakładu mieści się w Węgrach na ulicy Młyńskiej 9.**

Przedmiotem działalności Zakładu jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców jak również zakładów przemysłowych, handlowych, usługowych na terenie Gminy Żórawina w zakresie zaopatrzenia i dystrybucji wody oraz odbioru i oczyszczania ścieków. Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej świadczy swoje usługi na terenie całej gminy.

Mottem i myślą przewodnią Zakładu jest:

"Zawsze czysta woda w Twoim domu i bezpieczne środowisko wodne Gminy Żórawina to nasza misja, jakość i inspiracja"

która została opracowana w oparciu o "Aktualizację strategii GZGK w Żórawinie na lata 2021-2028". Dokonano zestawiona mocnych i słabych stron tutejszego Zakładu (Tab. 1). Owocem szeregu warsztatów było wypracowanie misji i wizji oraz głównych celów strategicznych, które są podstawą dla rozwoju Zakładu, a w rezultacie Gminy Żórawina, której rozwój bez wody dla jej mieszkańców jest niemożliwy.

Strukturę organizacyjną Zakładu przedstawia poniższy rysunek:

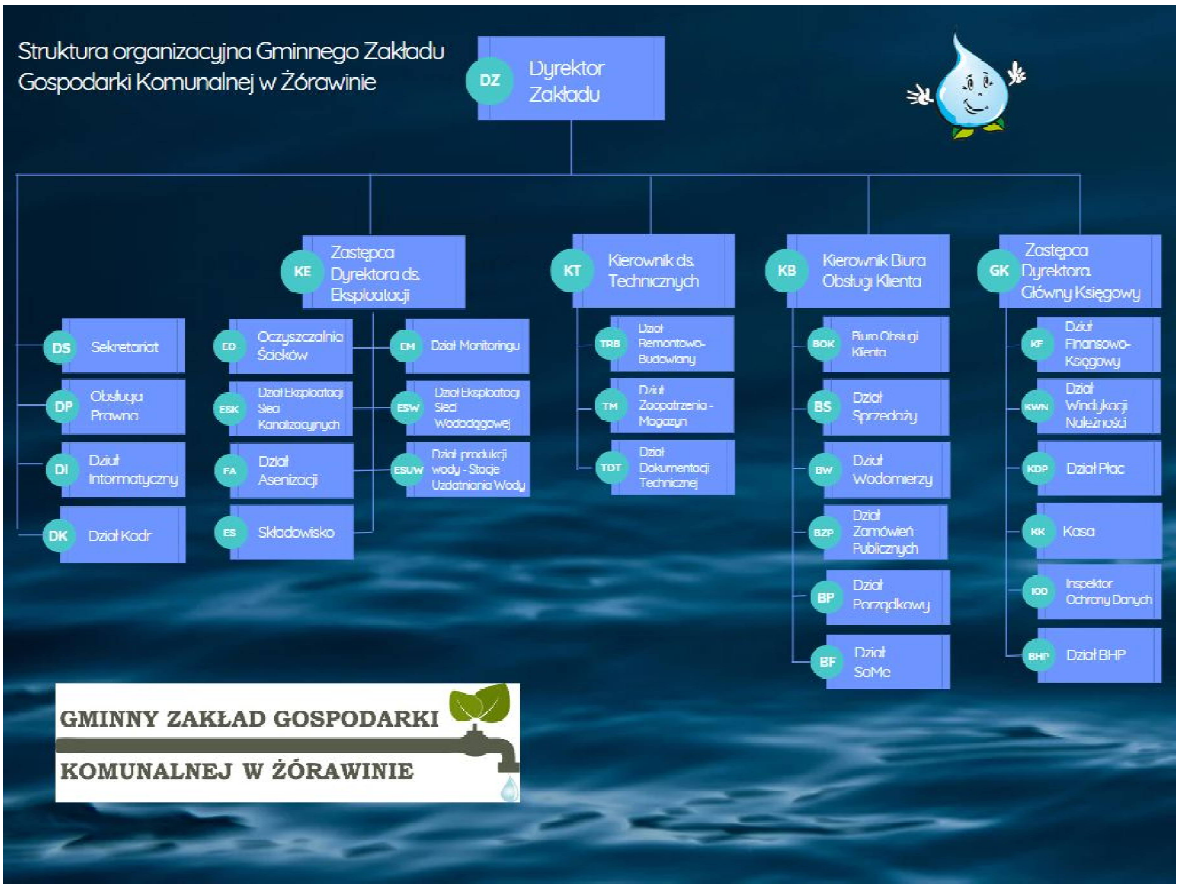

Cele strategiczne:

- Wzrost jakości świadczonych usług dla Gminy i jej mieszkańców
- Poprawa i utrzymanie stabilności finansowo gospodarczej
- Poprawa systemów zarządzania
- Wzmocnienie pozytywnego wizerunku organizacji
- Poprawa warunków pracy

Tabela 1 Macierz SWOT Zestawienie zbiorcze.

Szanse	Zagrożenia
Sz1 Trwały i stabilny rozwój Gminy Żórawina Sz2 Dostępność źródeł finansowania gospodarki wod-kan. Sz3 Spójne i precyzyjne prawo dla branży wod-kan. Sz4 Wyższy priorytet gospodarki wod-kan w strategii Gminy Sz5 Obniżenie obciążeń dla prowadzonej działalności gospodarczej Sz6 Rozbudowa i poprawa stanu	Z1 Niekorzystne uwarunkowania ekonomiczne w kraju i na rynku lokalnym Z2 Niekorzystny wpływ otoczenia politycznego na efektywność ekonomiczną Zakładu Z3 Ryzyko środowiskowe i antropopresyjne Z4 Niespójne, nieostre prawo negatywnie wpływające na branżę wod-kan. Z5 Niekorzystne uwarunkowania

infrastruktury	społeczne i demograficzne na terenie Gminy Z6 Uwarunkowania techniczne i terenowo -prawne zagrażające ciągłości i jakości świadczonych usług
Mocne strony	**Słabe strony**
M1 Wysoka jakość świadczonych usług M2 Organizacja dostosowana do formy prawnej i aktualnych potrzeb mieszkańców M3 Rzetelny, stabilny pracodawca M4 Kompetentna i doświadczona załoga M5 Potencjał rozwojowy i dominująca pozycja na lokalnym rynku usług wod-kan.	S1 Niewystarczające środki finansowe w odniesieniu do potrzeb i stawianych wymogów S2 Uwarunkowania techniczne pogarszające jakość i ciągłość świadczonych usług S3 Uwarunkowania organizacyjne wpływające na jakość i ciągłość świadczonych usług S4 Ograniczenia wynikające z formy organizacyjno-prawnej Zakładu

Zaopatrzenie w wodę

Liczba ludności zaopatrywanej w wodę na dzień 31.12.2022 wyniosła **11019** – na podstawie danych z ewidencji ludności.

Z wodociągów naszego Zakładu na koniec 2022r korzystało ponad **4561** indywidualnych gospodarstw domowych, **331** obiektów będących własnością instytucji, zakładów pracy i osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy Żórawina. Z czego ponad **300** zostało przyłączonych w ciągu ostatniego roku. Ponadto w 2022r. 16 odbiorców rozliczanych było na podstawie przeciętnych norm zużycia wody (ryczałtów).

Zakład zaopatruje w wodę wszystkie miejscowości zlokalizowane na terenie Gminy Żórawina

1 Strefy zasilania

Obszar obsługiwany przez Zakład w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę wg stanu na koniec 2022r.

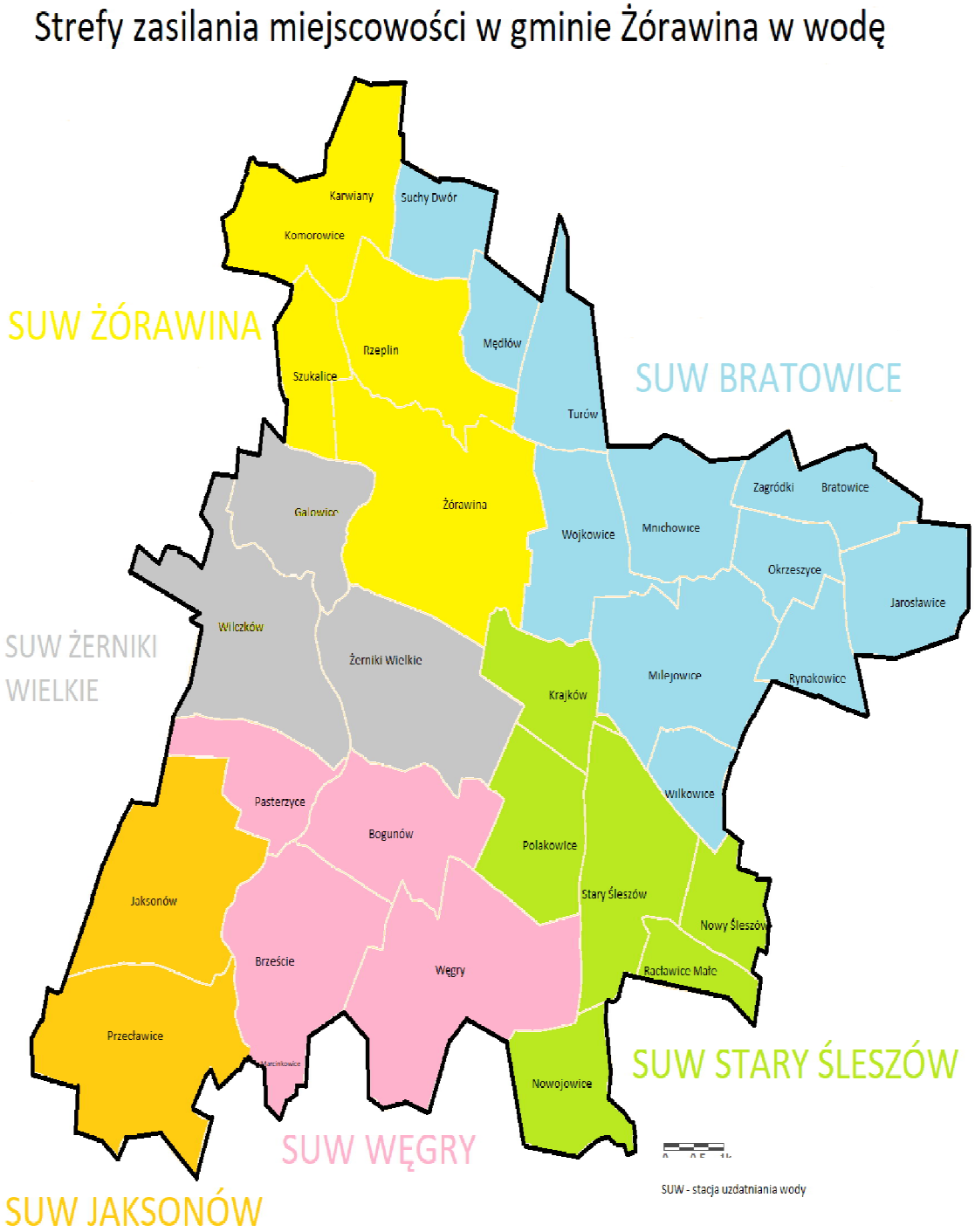

2 Produkcja wody

Średniodobowa produkcja wody na poszczególnych stacjach uzdatniania wody

Tabela 1. Średnia dobowa produkcja wody na stacjach uzdatniania wody w 2019 - 2022 r.

SUW	Średnia dobowa produkcja wody wynikająca z pozwolenia wodnoprawnego [m^3/d]	Średnia dobowa produkcja wody na SUW [m^3/d]			
		2019	2020	2021	2022
Bratowice	803,4	409	420	453	486
Jaksonów	303	88	97	113	110
Stary Śleszów	404	177	185	171	174
Węgry	520	140	151	147	156
Żerniki Wielkie	240	26	93	127	108
Żórawina	1580	1014	1001	998	967
SUMA	3850,4	1854	1947	2009	2001

Udział wodomierzy ze zdalnym odczytem

Odbiorcy wody wyposażeni są w ponad **5916 szt**. wodomierzy z czego **4990 szt**. jest własnością Zakładu a **926 szt**. Odbiorców usług.

Wskaźnik jest relacją liczby wodomierzy głównych, dla których możliwy jest zdalny odczyt danych do ogólnej liczby wodomierzy głównych posiadanych przez przedsiębiorstwo. Zwiększenie wartości wskaźnika wpływa na poprawę jakości i skuteczności pomiarów, jak również pośrednio na poziom strat wody. W przypadku strat wody, wodomierze z odczytem zdalnym (w systemie online) są nieodzownym elementem tworzenia opomiarowanych stref, które pozwalają szybko uzyskać odpowiedź czy zanotowany zwiększony dopływ do strefy jest efektem ponadnormatywnego rozbioru wody, czy też jest to efekt awarii.

Ponadto Zakład od roku **2019** dokonuje montażu wyłącznie wodomierzy przystosowanych do odczytów zdalnych.

Wykres nr 1. Odsetek wodomierzy ze zdalnym odczytem w latach 2021-2022

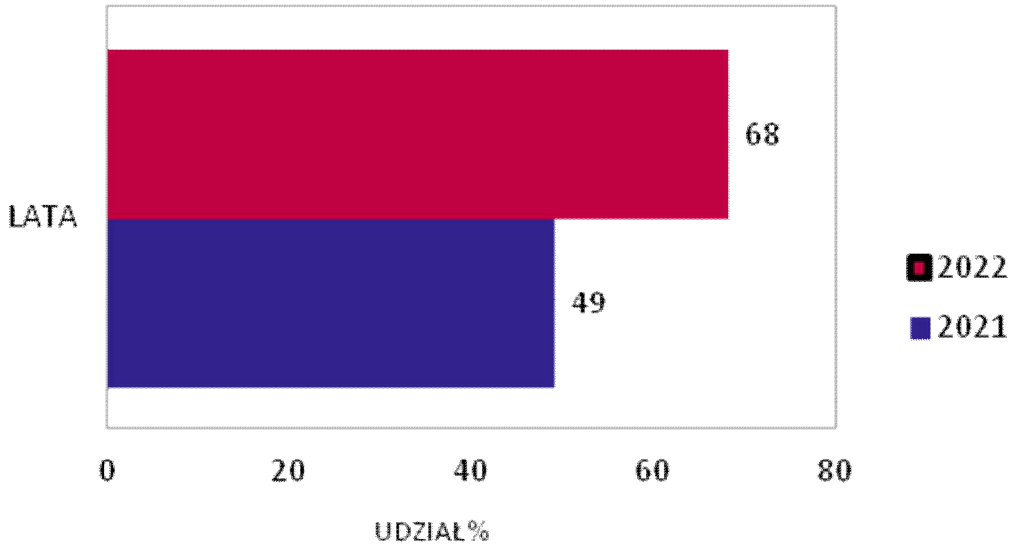

Struktura produkcji wody wg. SUW w 2022 r

Wykres nr 2. Struktura produkcji wody w 2022 roku

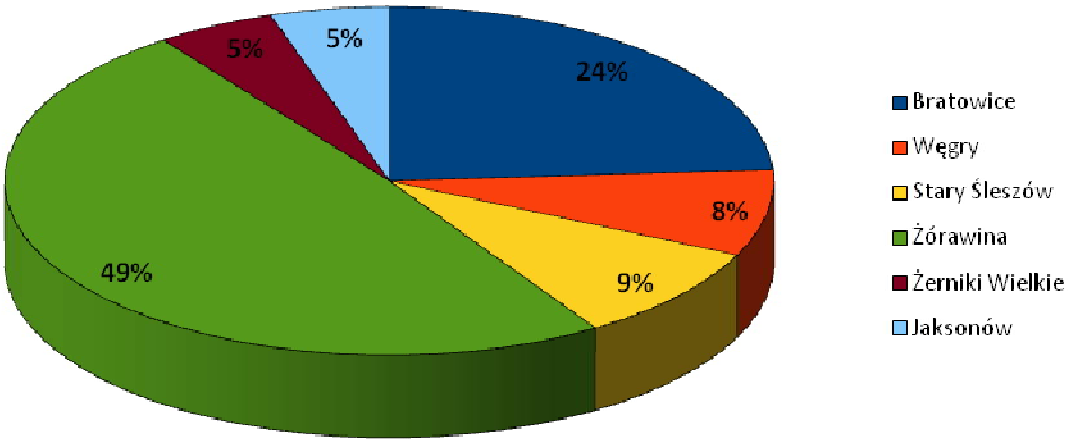

Liczba odbiorców świadczonych usług

W ciągu ostatnich lat obserwuje się stały przyrost liczby odbiorców rozliczanych według wskazań wodomierzy. W 2022 roku liczba tych odbiorców wzrosła w stosunku do roku 2021 o **302**.

Wykres nr 3. Wzrostowa tendencja liczby odbiorców w latach 2019-2022

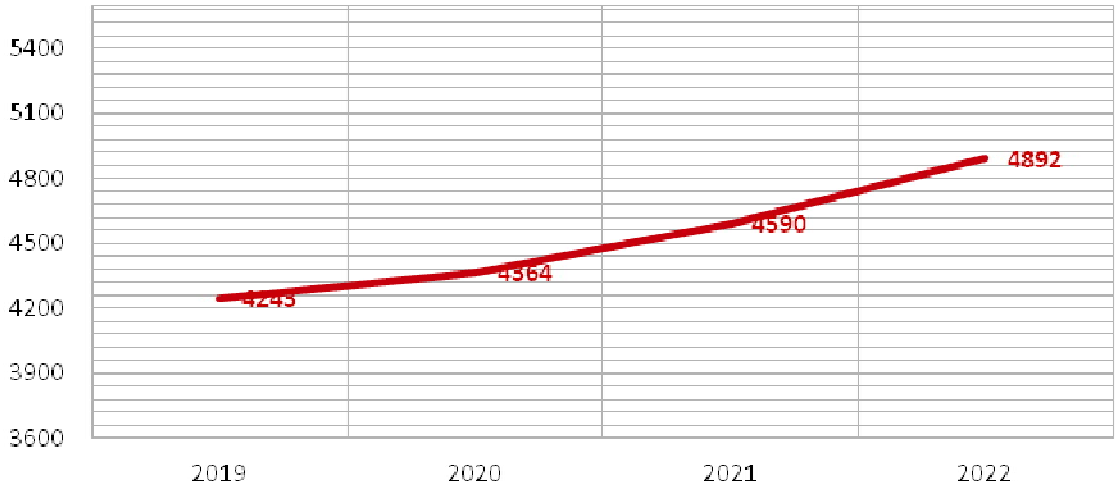

Struktura sprzedaży wody

Przychody ze sprzedaży generują klienci z dwóch grup odbiorców: gospodarstwa domowe oraz podmioty gospodarcze.

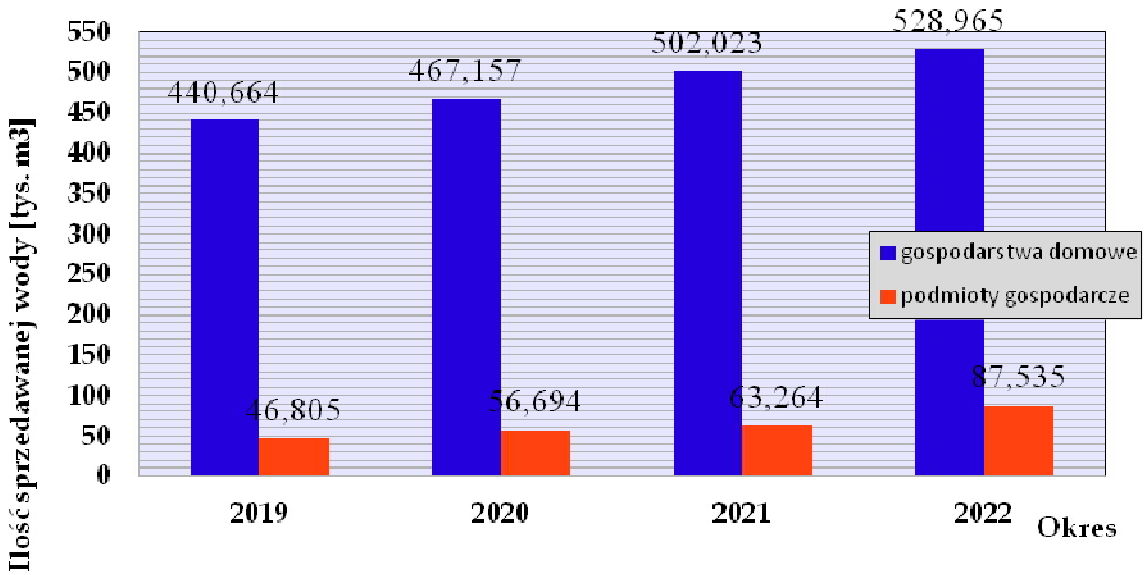

Wykres nr 4. Struktura sprzedaży wody w latach 2019 - 2022 z podziałem na grupy odbiorców

Hurtowy zakup wody

Usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę w roku 2022 prowadzone były z wykorzystaniem ujęć własnych ze studni głębinowych oraz zakupu hurtowego od KPWiK Sp. z o. o. z siedzibą w Kobierzycach na potrzeby mieszkańców miejscowości Komorowice (jedna nieruchomość) i Jaksonów (dwie nieruchomości).

Wykres nr 5. Ilości zakupionej wody od ZGK i od KPWiK w latach 2019 –2022

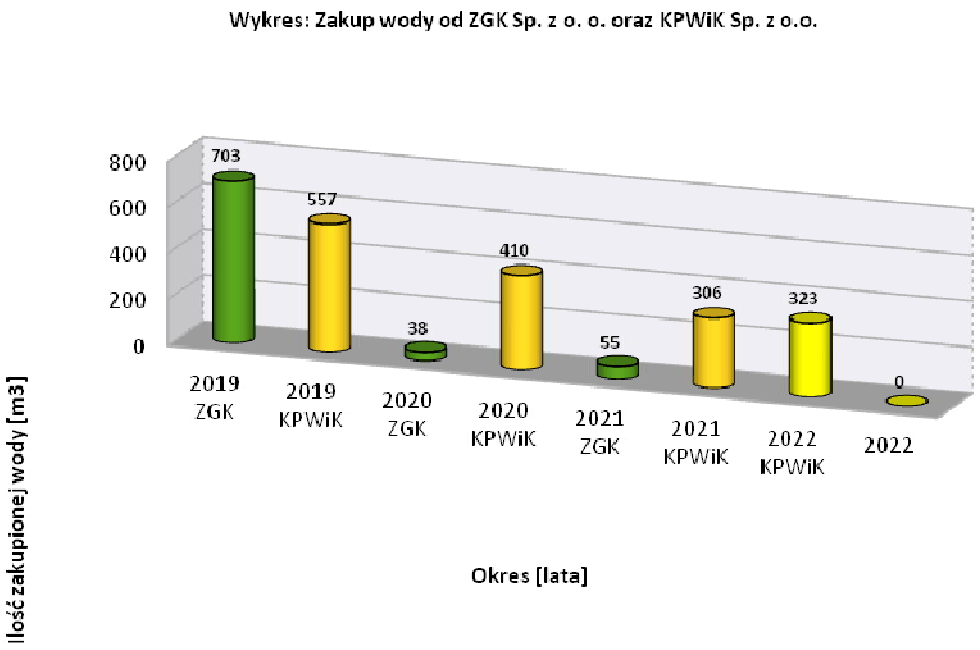

3 Straty wody

Straty produkowanej wody

GZGK w Żórawinie utrzymuje od wielu lat optymalny kosztowo poziom strat wody w sieci wodociągowej.

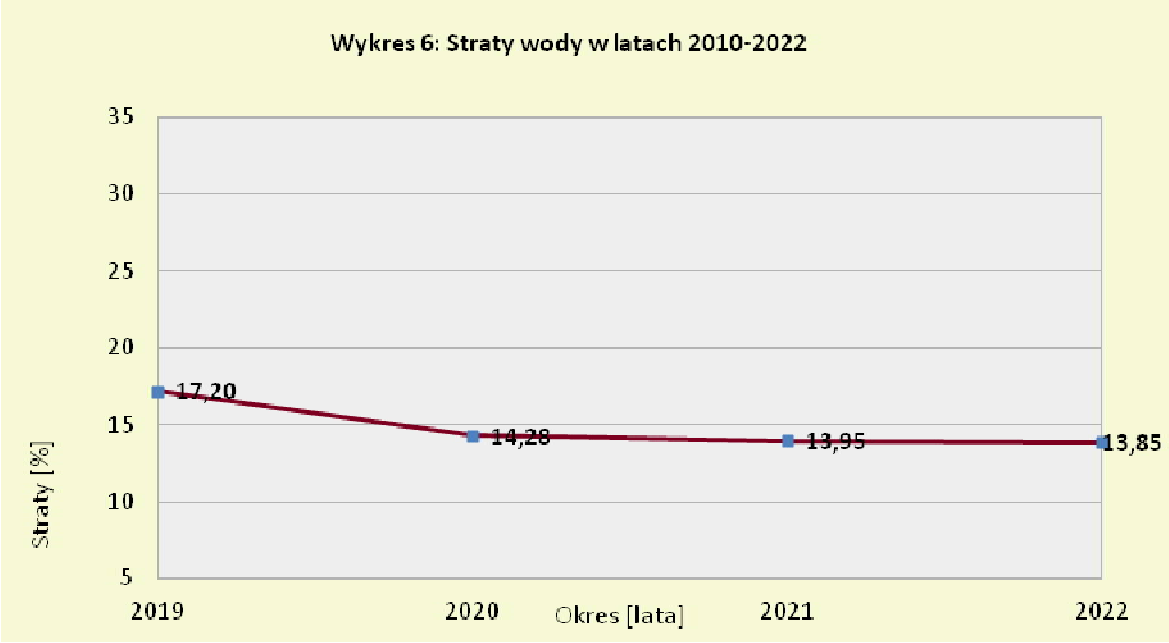

4 Kontrola jakości wody

Jakość wody dostarczanej do mieszkańców gminy Żórawina w roku 2022 podlegała systematycznej kontroli w ramach wewnętrznych i zewnętrznych monitoringów kontrolnych oraz przeglądowych. Dla wszystkich parametrów spełnia ona wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 poz. 2294).

Zestawienie ilości próbek wody pobranych przez PSSE we Wrocławiu oraz przez akredytowane laboratorium na zlecenie Zakładu

L.p	Nazwa wodociągu sieciowego	Liczba próbek zgodnie z harmonogramem PSSE we Wrocławiu	Liczba próbek pobranych na potrzeby GZGK w Żórawinie					Liczba próbek ogółem
			Monitoring przeglądowy	Monitoring kontrolny	Monitoring wody surowej	Badania wód popłucznych	Pozostałe dodatkowe badania	
1.	Żórawina	10	2	6	2	6	6	32
2.	Węgry	7	1	4	2	6	3	23
3.	Stary Śleszów	7	1	4	2	1	5	20
4.	Jaksonów	5	1	2	2	1	5	16

5.	Bratowice	8	1	4	3	6	4	26
6.	Żerniki Wielkie	4	1	2	1	1	4	13
							SUMA	**130**

IV. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA

Na infrastrukturę wodociągową służącą do produkcji wody, będącą w eksploatacji Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żórawinie składa się **6 stacji uzdatniania wody** oraz **12 studni głębinowych.**

Woda przeznaczona do spożycia dostarczana z 6 stacji uzdatniania wody:

Lp.	Stacja uzdatniania wody	Zasilane miejscowości	Ilość studni głębinowych	Pojemność zbiorników na wodę uzdatnioną [m^3]
1	**SUW Żórawina**	Żórawina, Rzeplin, Szukalice, Komorowice, Karwiany	2	360 (Żórawina) 200 (Komorowice)
2	**SUW Jaksonów**	Jaksonów, Przecławice	2	100
3	**SUW Żerniki Wielkie**	Żerniki Wielkie, Galowice, Wilczków	1	50
4	**SUW Węgry**	Bogunów, Brzeście, Pasterzyce, Węgry, Marcinkowice	2	100
5	**SUW Stary Śleszów**	Krajków, Nowojowice, Nowy Śleszów, Polakowice, Racławice Małe, Stary Śleszów	2	150
6	**SUW Bratowice**	Bratowice, Jarosławice, Milejowice, Mnichowice, Okrzeszyce, Rynakowice, Wilkowice, Zagródki, Wojkowice, Turów, Mędłów, Suchy Dwór	3	200 (Bratowice) 100 (Turów)

W roku 2022 GZGK w Żórawinie wykonał **5026m.** sieci i **822m.** przyłączy.

Wykres nr 7. Długość wybudowanych sieci wodociągowych i przyłączy w latach 2019-2022

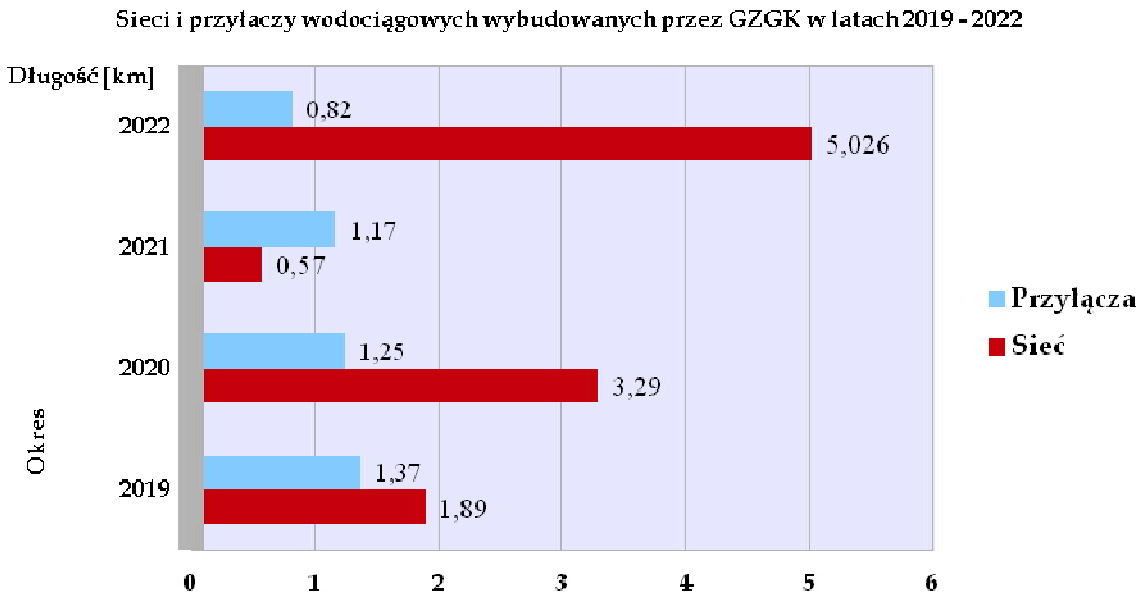

Ogółem na terenie gminy Żórawina wykonane zostały inwestycje sieci wodociągowych o łącznej długości **6427m.** i przyłączy **2740m.**

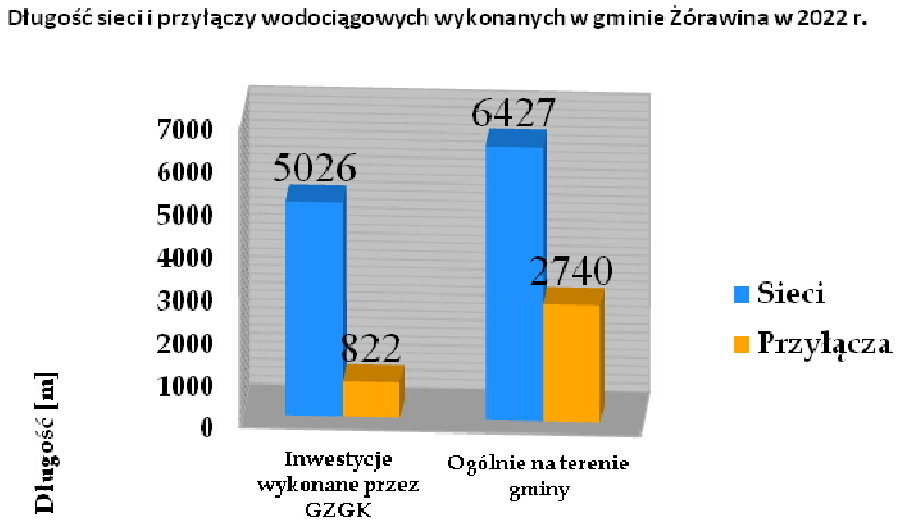

Awarie na sieciach i przyłączach wodociągowych

W 2022 r odnotowano 30 awarii.

Lp.	Rodzaj awarii	2019	2020	2021	2022
1	"dołki" – kopanie w gruncie	53	32	30	30
2	Pozostałe awarie	17	14	14	44
3	SUMA	**70**	**46**	**44**	**74**

INFRASTRUKTURA KANALIZACYJNA

Na infrastrukturę kanalizacyjną będącą w eksploatacji Gminnego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Żórawinie składa się **oczyszczalnia ścieków** w Żórawinie o maksymalnej przepustowości średniodobowej **1229,1 m$^{3.}$**

41,18 km *- długość sieci kanalizacyjnej z przykanalikami*

Obszar obsługiwany przez Zakład w ramach infrastruktury kanalizacyjnej wg stanu na koniec 2022r.

W roku 2022 na terenie gminy Żórawina wykonano **320m**. sieci kanalizacyjnych oraz **945m**. przyłączy kanalizacji sanitarnej z czego siłami Zakładu **223m**.

Wykres nr 9. Wykonana sieć kanalizacyjna w roku 2022

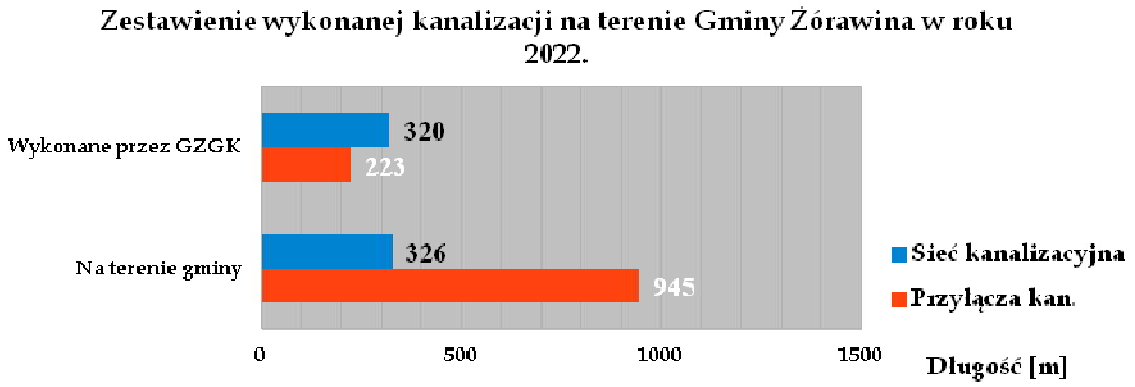

OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW

W 2022 roku oczyszczalnia odprowadziła do odbiornika rzeki Ślęzy **403 105 m3** ścieków oczyszczonych.

Wykres nr 10. przedstawiający łączną ilość ścieków przyjętych na oczyszczalnię ścieków w latach 2019 – 2022

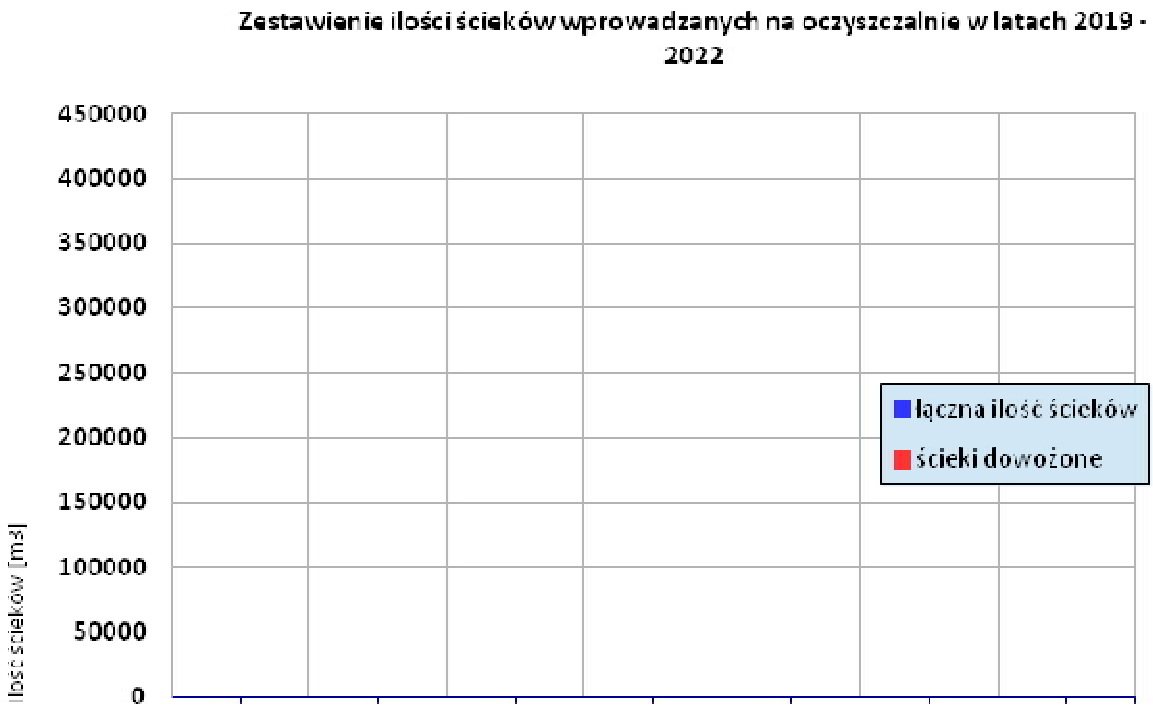

Na łączną ilość ścieków składały się ścieki dopływające hydraulicznie oraz ścieki dowożone.

Wykres nr 11 przedstawiający łączną ilość ścieków dowożonych na oczyszczalnię ścieków w latach 2019 – 2022

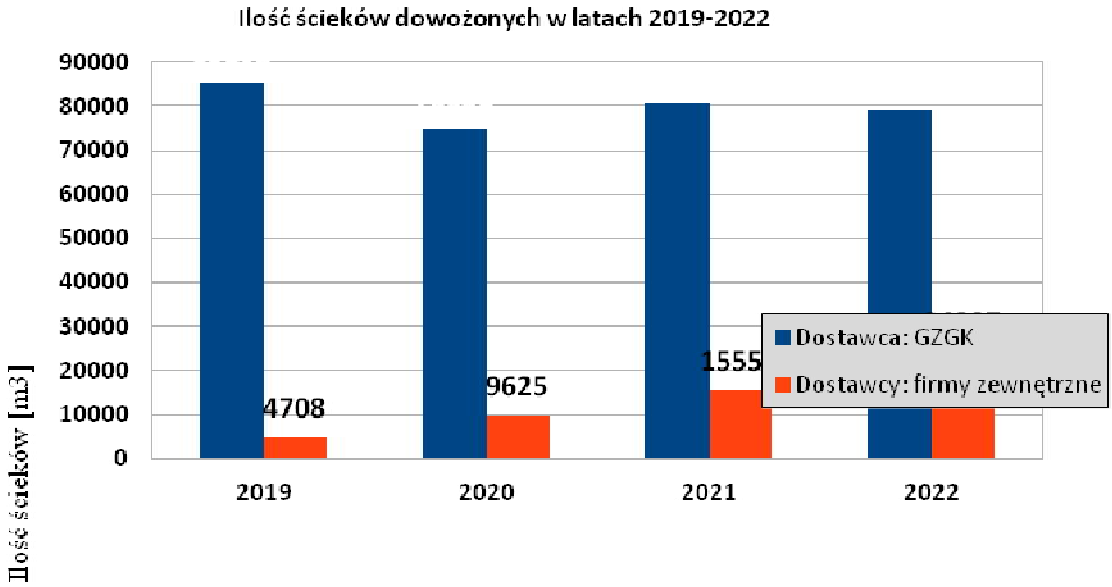

W roku 2022 ilość ścieków dowożonych wyniosła **103 667 m3**, co stanowiło **25,71 %** wszystkich oczyszczonych przez oczyszczalnie ścieków.

Zgodnie z decyzją – pozwoleniem wodnoprawnym nr 663/2016 r. z dnia 4 listopada 2016 r. wydanym przez Starostę Powiatu Wrocławskiego warunki dotyczące ilości ścieków Qśrd.=1221,9 m3/d były dotrzymane. Średniodobowe przepływy przez oczyszczalnię wyniosły **1 104,40 m3/d** co stanowiło **90,38 %** dopuszczalnej wydajności oczyszczalni.

PRZEPOMPOWNIA ŚCIEKÓW WRAZ Z SIECIĄ KANALIZACYJNĄ

W 2022 roku przeprowadzono ponad 100 interwencji na 24 przepompowniach ścieków głównie z przyczyn niewłaściwego korzystania z kanalizacji sanitarnej przez mieszkańców. Awarie usuwane były zasobami sprzętowymi Zakładu.

Zdjęcie 1: Odpady stałe powodujące niedrożność kanalizacji sanitarnej.

Badania jakości ścieków na oczyszczalni

Wykonano 4 badania średniodobowe ścieków oczyszczonych i nieoczyszczonych przez akredytowane laboratorium – wartości zanieczyszczeń w ściekach były zgodne z wydanym pozwoleniem wodnoprawnym. Ze względu na duży ładunek zanieczyszczeń w ściekach dowożonych oczyszczalnia jest dociążona w większym stopniu ładunkowo niż hydraulicznie.

V. INWESTYCJE

Celem działalności inwestycyjnej Zakładu w zakresie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej jest poprawa jakości życia mieszkańców, poprzez ciągłe podnoszenie standardu świadczonych usług oraz dbałość o ochronę środowiska naturalnego.

1 Budowa nowej studni głębinowej na terenie Stacji Uzdatniania Wody w Żernikach Wielkich

Odwiercono studnię o głębokości całkowitej 96 m i wydajności maksymalnej 34 m3/h.

2 Modernizacja Systemu automatyki i sterowania na Stacji Uzdatniania Wody w Żórawinie

Wraz z wprowadzeniem w pełni zautomatyzowanego procesu produkcji wody - została w pełni opomiarowana stacja w zakresie produkcji wody, dystrybucji, oraz ilości wody zmagazynowanej co pozwala na lepszą kontrolę oraz analizę poprawności w zakresie procesów produkcji i dystrybucji wody.

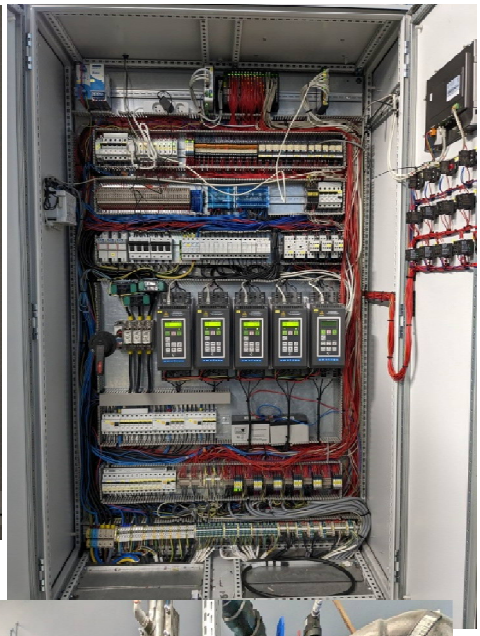

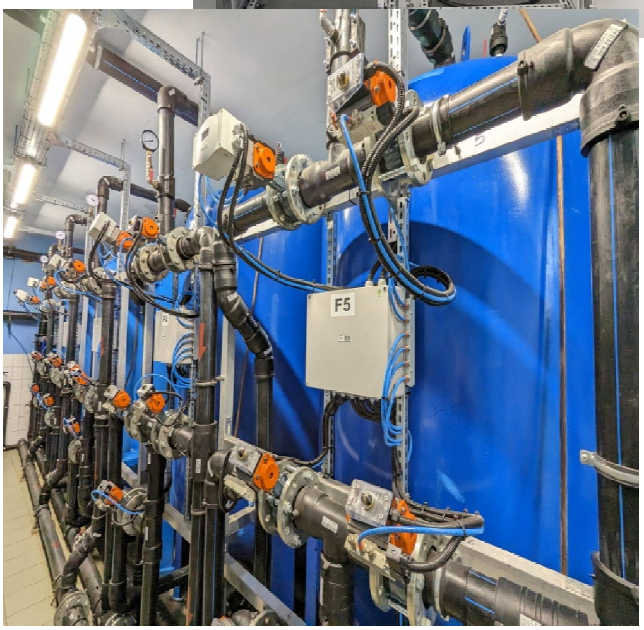

3 Zamontowano nowy zbiornik wody uzdatnionej na terenie pompowni III stopnia w miejscowości Turów

Zbiornik ma dwukrotnie większą pojemności co zapewnia większą rezerwę wody w szczytowych okresach zapotrzebowania na wodę przez mieszkańców.

4 Zakup i montaż nowoczesnej dmuchawy śrubowej do napowietrzania ścieków na oczyszczalni ścieków w m. Żórawina

Dzięki inwestycji zwiększyła się zdolność do napowietrzania osadu czynnego przy jednoczesnej redukcji kosztów w przeliczeniu na tłoczone powietrze; remont czterech pomp na zestawach sieciowych na Stacji Uzdatniania w Żórawinie w celu przywrócenia pompom ich pierwotnych wydajności.

5 Montaż nowych włazów na zbiornikach wody uzdatnionej na Stacji Uzdatniania Wody w Żórawinie

6 Montaż nowoczesnych pomp dozujących podchloryn sodu do dezynfekcji wody

Montaż nowoczesnych pomp dozujących podchloryn sodu do dezynfekcji wody z elektroniczną regulacją przepływu na stacjach uzdatniania wody w Bratowicach, Żernikach Wielkich, Starym Śleszowie.

7 Montaż regulatora ciśnienia i przepływu wody na pompowni wody uzdatnionej w miejscowości Turów

Zawór reguluje napełnianie zbiornika z zachowaniem niezbędnego ciśnienia wody na sieci.

8 Remont czterech pomp na zestawach sieciowych na Stacji Uzdatniania w Żórawinie - w celu przywrócenia pompom ich pierwotnych wydajności.

9 Wykonano instalację i zamontowano system odzysku wody technologicznej (ścieków oczyszczonych), które są wykorzystywane w procesach technologicznych na oczyszczalni ścieków w Żórawinie. Dzięki inwestycji znacząco ograniczono zużycie wody wodociągowej.

10 Doposażenie parku maszynowego

Zakup beczki asenizacyjnej z fabrycznie nową zabudową asenizacyjną do wywozu nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych z terenu Gminy Żórawina.

Tabor asenizacyjny obejmuje obecnie cztery pojazdy. Ścieki odbierane są od mieszkańców gminy Żórawina.

11 Wymiana dotychczasowego systemu IBOK - Internetowe Biuro Obsługi Klienta

Wymiana systemu IBOK na system w pełni kompatybilny z wewnętrznym programem rozliczeniowym, przyczyniła się do wzrostu zainteresowania e-usługą. Ponad **1540** Odbiorców korzysta z Internetowego Biura Obsługi Klienta, co stanowi **31,5%** wszystkich odbiorców usług dostaw wody i odbioru nieczystości ciekłych.

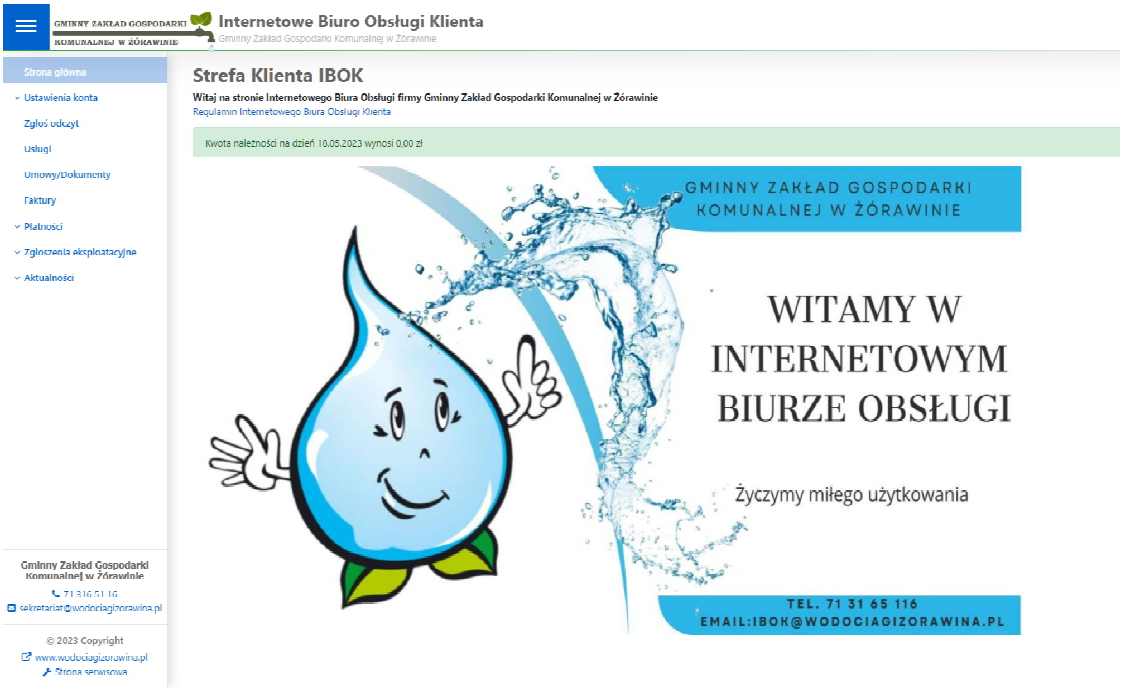

XI. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

Zasób mieszkaniowy Gminy Żórawina według stanu na dzień 01.01.2023 roku obejmuje 73 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 3874,89 m2. W porównaniu ze sprawozdaniem Gminy Żórawina za rok 2021 lokale mieszkalne zlokalizowane przy al. Niepodległości 27/ 2,4, ul. Urzędniczej 3b/7, ul. Młynarskiej 6 w m. Żerniki Wielkie oraz przy ul. Irysowej 2/4,5,6,7,8 w m. Galowice zostały sprzedane najemcom. Natomiast lokal zlokalizowany przy ul. Urzędniczej 18a/2 w m. Żórawina został przekazany na cele użyteczności publicznej Zespołu Szkolno–Przedszkolnego nr 1 w m. Żórawina. Wielkość zasobu mieszkaniowego Gminy Żórawina określa poniższa tabela.

L. p.	Adres	Lokale mieszkalne	Powierzchnia lokali
1	Żórawina al. Niepodległości 6	10 mieszkań	1. 75,40 m² 2. 18,9 m² 3. 57,04 m² 4. 32,15 m² 5. 53,31 m² 6. 34,70 m² 7. 61,40 m² 8. 65,40 m² 9 49,10 m² 10. 14,20 m²
2	Żórawina al. Niepodległości 9	6 mieszkań	1. 54,00 m² 2. 59,72 m² 3. 27,57 m² 4. 51,18 m² 5. 68,19 m² 6. 71,39 m²
3	Żórawina al. Niepodległości 27	1 mieszkanie	1. 31,99 m²
4	Żórawina al. Niepodległości 28	4 mieszkania	1. 66,54 m² 2. 71,32 m² 3. 30,69 m² 4. 74,40 m²
5	Żórawina al. Niepodległości 41	1 mieszkanie	1. 45,17 m²
6	Żórawina al. Niepodległości 58	2 mieszkania	1. 42,20 m² 2. 36,90 m²
7	Żórawina al. Niepodległości 60	2 mieszkania	1. 30,35 m² 2. 34,28 m²
8	Żórawina ul. Kolejowa 4	5 mieszkań	1. 71,91 m² 2. 40,67m² 3. 70,58 m² 4. 64,10 m²

L. p.	Adres	Lokale mieszkalne	Powierzchnia lokali
			5. 47,33 m²
9	Żórawina ul. Kolejowa 6a	4 mieszkania	1. 67,90 m² 2. 40,10 m² 3. 64,00 m² 4. 69,20 m²
10	Żórawina ul. Kolejowa 6d	3 moduły mieszkalne	1. 30,00 m² 2. 15,00 m² 3. 30,00 m²
11	Żórawina ul. Urzędnicza 3b	2 mieszkania	1. 99,00 m² 2. 47,7m²
12	Żórawina ul. Urzędnicza 18a	2 mieszkanie	1. 88,16 m²
13	Suchy Dwór ul. Główna 1	1 mieszkanie	1. 46,7 m²
14	Rzeplin al. Lipowa 26	4 mieszkania	1. 13,87 m² 2. 46,76 m² 3. 14,00 m² 4. 35,37 m²
15	Rzeplin al. Lipowa 29	6 mieszkań	1. 41,85 m² 2. 46,01 m² 3. 23,61 m² 4. 26,64 m² 5. 63,22 m² 6. 24,18 m²
16	Rzeplin al. Lipowa 39	3 mieszkania	1. 55,12 m² 2. 64,28 m² 3. 70,21 m²
17	Galowice ul. Irysowa 2	1 mieszkanie	1. 39,72 m²
18	Węgry ul. Strzelińska 2	4 mieszkania	1. 39,73 m² 2 .18,81 m² 3. 59,00 m² 4. 78,64 m²
19	Węgry ul. Witosa 21	4 mieszkania	1. 43,54 m² 2. 43,53 m² 3. 62,50 m² 4. 59,8 m²
20	Jarosławice 6	1 mieszkanie	1. 192,35 m²
21	Komorowice ul. Wrocławska 23	1 mieszkanie	1. 82,20 m²
22	Komorowice ul. Wrocławska 18	2 mieszkania	1. 20,00 m² 2. 30,00 m²
23	Krajków 32	1 mieszkanie	1. 67,14 m²
24	Bogunów ul. Konopnickiej 21	1 mieszkanie	1. 124,87m²
25	Milejowice 15	1 mieszkanie	1. 58,32 m²
26	Wilczków, ul. Kopernika 30	3 mieszkania	1. 80,68 m² 2. 47,60 m² 3. 51,50 m²

Stan techniczny budynków mieszkalnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego gminy obrazuje tabela poniżej.

l. p	Adres	Lokale mieszkalne	Ocena stanu technicznego budynku
1	Żórawina al. Niepodległości 6	10 mieszkań	średni
2	Żórawina al. Niepodległości 9	6 mieszkań	średni
3	Żórawina al. Niepodległości 27	1 mieszkanie	średni
4	Żórawina al. Niepodległości 28	4 mieszkania	średni
5	Żórawina al. Niepodległości 41	1 mieszkanie	zadowalający
6	Żórawina al. Niepodległości 58	2 mieszkania	średni
7	Żórawina al. Niepodległości 60	2 mieszkania	średni
8	Żórawina ul. Kolejowa 4	5 mieszkań	średni
9	Żórawina ul. Kolejowa 6a	4 mieszkania	średni
10	Żórawina ul. Kolejowa 6d	3 moduły mieszkalne	dobry
11	Żórawina ul. Urzędnicza 18 a	1 mieszkanie	dobry
12	Żórawina ul. Urzędnicza 3 b	2 mieszkania	średni
13	Suchy Dwór ul. Główna 1	1 mieszkanie	średni
14	Rzeplin al. Lipowa 26	4 mieszkania	średni
15	Rzeplin al. Lipowa 29	6 mieszkań	średni
16	Rzeplin al. Lipowa 39	3 mieszkania	średni
17	Galowice ul. Irysowa 2	1 mieszkanie	zły
18	Węgry ul. Strzelińska 2	4 mieszkania	średni
19	Węgry ul. Witosa 21	4 mieszkania	średni
20	Jarosławice 6	1 mieszkanie	średni
21	Komorowice ul. Wrocławska 23	1 mieszkanie	średni
22	Komorowice ul. Wrocławska 18	2 mieszkania	średni
23	Krajków 32	1 mieszkanie	zły
24	Bogunów ul. Konopnickiej 21	1 mieszkanie	średni
25	Milejowice 15	1 mieszkanie	zły
26	Wilczków, ul. Kopernika 30	3 mieszkania	średni

Stan zły budynku- istnieje gdy zachodzi pilna potrzeba wykonania remontu kilku elementów budynku zgodnie z zaleceniami po przeglądzie technicznym budynku

stan średni budynku - istnieje potrzeba wykonania napraw w budynku zgodnie z zaleceniami po przeglądzie technicznym budynku

stan zadawalający – stan budynku między średnim, a dobrym

stan dobry – nie zachodzi potrzeba remontu do następnego przeglądu technicznego

XII. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Planowanie przestrzenne odgrywa kluczową rolę w rozwoju Gminy Żórawina, zapewniając efektywne wykorzystanie zasobów i tworząc harmonijną strukturę przestrzenną. Poprzez staranne planowanie i regulacje, gmina dąży do stworzenia atrakcyjnego i zrównoważonego środowiska dla swoich mieszkańców. Współczesne działania w zakresie planowania przestrzennego uwzględniają różnorodne aspekty, takie jak zagospodarowanie terenów mieszkaniowych, rozwój infrastruktury, ochrona przyrody oraz tworzenie przestrzeni publicznych. Dzięki nowoczesnym narzędziom planistycznym i współpracy z lokalną społecznością, Gmina Żórawina kształtuje swoją przestrzeń w sposób odpowiedzialny i dostosowany do potrzeb swoich mieszkańców.

Poniżej znajduje się zestawienie najważniejszych danych dotyczących planowania przestrzennego na terenie Gminy Żórawina w 2022 roku.

1. Na terenie Gminy Żórawina obowiązywały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów o łącznej powierzchni szacowanej na około 2725 ha, zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2022 roku. W ciągu roku Rada Gminy uchwaliła 4 nowe plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębach Rzeplin, Suchy Dwór i Bogunów.

2. Łączna powierzchnia terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi w roku 2022 wynosi około 462 ha.

3. W roku 2022 trwała realizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów o łącznej szacowanej powierzchni około 2263 ha. Planowane obszary obejmowały obręby Bratowice, Okrzeszyce, Jaksonów, Wojkowice, Krajków, Brzeście, Żórawina, Rzeplin i Karwiany-Komorowice.

4. Rada Gminy Żórawina podjęła w roku 2022 dwie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębach Żórawina i Wojkowice.

5. Łączna powierzchnia terenów objętych wspomnianymi uchwałami wynosi około

4,7 ha.

6. W roku 2022 wydano 30 decyzji o ustaleniu warunków zabudowy dla różnych inwestycji, z czego 26 dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, a 4 innych typów inwestycji.

7. Decyzje dotyczące warunków zabudowy zostały wydane dla obszarów w obrębach Bratowice, Brzeście, Galowice, Karwiany-Komorowice, Milejowice, Nowy Śleszów, Okrzeszyce, Polakowice, Rzeplin, Stary Śleszów, Suchy Dwór, Węgry, Wilkowice, Wojkowice, Żerniki Wielkie i Żórawina.

8. Łączna powierzchnia terenów objętych decyzjami dotyczącymi warunków zabudowy szacowana jest na około 14,9 ha.

9. W roku 2022 wydano 21 decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, głównie dla inwestycji liniowych.

10. Decyzje dotyczące lokalizacji celu publicznego zostały wydane dla obszarów w obrębach Brzeście, Galowice, Milejowice, Mnichowice, Karwiany-Komorowice, Okrzeszyce, Rynakowice, Rzeplin, Szukalice, Turów, Wojkowice, Węgry i Żórawina.

Zagospodarowanie przestrzenne stanowi kluczowy element rozwoju każdej gminy, wpływając na jej rozwój, organizację przestrzenną oraz jakość życia mieszkańców. W roku 2022 Gmina Żórawina podejmowała intensywne działania w zakresie planowania i regulacji przestrzennej, mające na celu efektywne wykorzystanie dostępnych terenów oraz zapewnienie harmonijnego rozwoju obszaru. W oparciu o najnowsze dane, w tym raporty i uchwały Rady Gminy, można wyróżnić kilka istotnych aspektów zagospodarowania przestrzennego w Gminie Żórawina w roku 2022.

Warto zwrócić uwagę na liczne uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, obejmujące obszary w różnych obrębach geodezyjnych. Powierzchnia terenów objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi w tym roku stanowi znaczący udział w ogólnym zasobie gminy. Ponadto, istniejące plany zagospodarowania przestrzennego w trakcie realizacji obejmują znaczne obszary, wskazując na długoterminowe plany rozwoju gminy.

Ważnym elementem są również decyzje dotyczące warunków zabudowy, które zostały wydane dla różnych inwestycji, w tym dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i celów publicznych. Podjęte działania w zakresie zagospodarowania przestrzennego w Gminie Żórawina w roku 2022 stanowią istotny wkład w planowanie i kształtowanie przyszłości gminy, mając na uwadze zrównoważony rozwój, potrzeby społeczności lokalnej oraz ochronę środowiska.

XIII. OPIEKA ZDROWOTNA

Gminny Ośrodek Zdrowia (Zakład Opieki Zdrowotnej) pełni kluczową rolę w świadczeniu usług zdrowotnych na poziomie lokalnym i zapewnianiu opieki zdrowotnej mieszkańcom danej gminy. Oto kilka głównych zadań, którymi zajmuje się typowy gminny ośrodek zdrowia:

1. Świadczenie podstawowej opieki zdrowotnej: ZOZ dostarcza podstawowe usługi opieki zdrowotnej na poziomie pierwszego kontaktu, takie jak diagnostyka, leczenie chorób, poradnictwo zdrowotne, szczepienia, opieka nad przewlekłymi chorobami, opieka nad pacjentami w trybie ambulatoryjnym itp.

2. Opieka nad populacją: ZOZ monitoruje zdrowie populacji gminy poprzez badania przesiewowe, programy szczepień, zapobieganie chorobom zakaźnym, świadczenie usług zdrowotnych dla dzieci, kobiet w ciąży, osób starszych i innych grup szczególnie narażonych.

3. Zarządzanie przewlekłymi chorobami: ZOZ zajmuje się opieką nad pacjentami z przewlekłymi chorobami, takimi jak cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, choroby serca, astma i inne. Obejmuje to diagnostykę, leczenie, kontrolę stanu pacjentów oraz edukację zdrowotną dotyczącą zarządzania chorobami przewlekłymi.

4. Pomoc doraźna i nagłe interwencje: ZOZ zapewnia pomoc w przypadkach nagłych, w tym udzielanie pierwszej pomocy, stabilizację pacjenta oraz skierowanie do szpitala w razie potrzeby. Może też być odpowiedzialny za organizację pogotowia ratunkowego na terenie gminy.

5. Edukacja zdrowotna: ZOZ prowadzi działania edukacyjne mające na celu promowanie zdrowego stylu życia, profilaktykę chorób, właściwą higienę, dbanie o zdrowie psychiczne, zdrowe nawyki żywieniowe i aktywność fizyczną. Może organizować szkolenia, warsztaty, kampanie zdrowotne i działać jako źródło informacji dla lokalnej społeczności.

6. Koordynacja opieki: ZOZ pełni rolę koordynatora opieki zdrowotnej, współpracując z innymi placówkami medycznymi, specjalistami, szpitalami i służbami zdrowia publicznego. Współpracuje również z organizacjami pozarządowymi i samorządem lokalnym w celu zapewnienia kompleksowej opieki dla mieszkańców.

Zakład Opieki Zdrowotnej w Żórawinie działa na podstawie:

- **Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej**
- **Ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta**
- **Statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Żórawinie zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Żórawina nr XXVI/207/09 z dnia 30 września 2009 r**

Celem Zakładu jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu przywracaniu i poprawie zdrowia, sprawowaniu profilaktycznej opieki zdrowotnej, oraz podejmowanie innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania oraz realizowania zadań z zakresu promocji zdrowia.

Zakład posiada umowy zawarte z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie:

1. POZ – Podstawowa Opieka Zdrowotna

w ZOZ w Żórawinie:

- Poradnia Ogólna – Podstawowej Opieki Zdrowotnej
- Poradnia „D" – dziecięca
- Gabinet Zabiegowy
- Gabinet Pielęgniarek Środowiskowych
- Gabinet Położnej Środowiskowej
- Gabinet EKG
- Badania laboratoryjne;

w Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Węgrach:

- Poradnia Ogólna POZ
- Gabinet Zabiegowy
- w Punkcie Lekarskim w Jaksonowie
- Poradnia Ogólna POZ
- Gabinet Zabiegowy.

Gabinet pielegniarki w środowisku nauczania i wychowania: opieka przez pielęgniarkę środowiska nauczania i wychowania sprawowana jest w szkołach:

- Szkoła Podstawowa w Rzeplinie
- Szkoła Podstawowa w Polakowicach
- Szkoła Podstawowa w Węgrach
- Szkoła Podstawowa w Wilczkowie
- Szkoła Podstawowa w Żórawinie.

2. AOS – Ambulatoryjna Opieka Zdrowotna

W ramach umowy z NFZ w ośrodku działają poradnie:

- LARYNGOLOGICZNA – diagnostyka i leczenie schorzeń laryngologicznych nosa, gardła uszu i zatok
- OKULISTYCZNA – konsultacje okulistyczne, dobór okularów, diagnostyka chorób oczu, badanie dna oka
- GINEKOLOGICZNA – konsultacje ginekologiczne, profilaktyka przeciwnowotworowa narządu rodnego (bad. cytologiczne), USG narządu rodnego, prowadzenie ciąży, zapisy KTG
- DERMATOLOGICZNA – konsultacje lekarskie, leczenie chorób skóry, włosów i paznokci, ocena znamion barwnikowych

3. STO – Stomatologia

- Poradnia STOMATOLOGICZNA– leczenie zachowawcze i kanałowe, profilaktyka próchnicy, ekstrakcje zębów, uzupełnienia protetyczne
- Badania RTG zębów.

4. W Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Żórawinie działają ponadto:

- Poradnia Kardiologiczna
- Poradnia Medycyny Pracy
- Poradnia Ortopedyczna
- Pracownia Ultrasonografii (USG).

W ośrodku mona również skorzystać z komercyjnych (płatnych) wizyt u KARDIOLOGA I ORTOPEDY, wykonać BADANIA USG: jamy brzusznej, tarczycy, piersi, przepływów żylnych kończyn dolnych. Zakłady pracy mogą skorzystać z usług PORADNI MEDYCYNY PRACY.

ZOZ w Żórawinie zapewnia wszystkim pacjentom profesjonalną obsługę przez wysoko wyspecjalizowany personel lekarski i pomocniczy, oraz krótkie terminy oczekiwania.

Rok 2022 to już drugi rok działalności Ośrodka w stanie pandemii koronawirusa. W związku z panującą sytuacją epidemiologiczną wdrożone w 2020 roku środki ochrony były dalej kontynuowane:

- stosowano środki ochrony osobistej: maseczki z filtrami FFP2 i FFP3, KN95 maski chirurgiczne, przyłbice, fartuchy jednorazowe oraz rękawiczki.
- dla pacjentów oraz personelu udostępniono środki do dezynfekcji rąk.
- gabinety i poczekalnie systematycznie ozonowano przez ozonatory zakupione w 2020 specjalnie w tym celu,
- na bieżąco działały w nich także przepływowe lampy bakteriologiczne.

Większość świadczeń medycznych w POZ udzielano już bezpośrednio, jednak pozostała też forma teleporady w sytuacji omówienia wyników czy konsultacji kontrolnych. Na bieżąco odbywały się szczepienia dzieci zgodnie z zalecanym kalendarzem szczepień. Bez zmian także wykonywano wszystkie konieczne wizyty domowe. Działał punkt pobrań materiału do badań laboratoryjnych i gabinet zabiegowy.

Każdy pacjent, którego stan zdrowia wymagał osobistego kontaktu z lekarzem, taki kontakt miał ze strony Ośrodka Zdrowia zapewniony. Staraliśmy się zapewnić pacjentom profesjonalna obsługę i komfort leczenia.

Zakład opieki Zdrowotnej w Żórawinie realizuje następujące programy profilaktyczne i zdrowotne:

1. Badania PURE, czyli prospektywne badanie epidemiologiczne ludności

Prospektywne badanie epidemiologiczne ludności to rodzaj badania obserwacyjnego, w którym badacze monitorują grupę osób przez określony czas, obserwując ich występowanie chorób lub czynników ryzyka. Celem takiego badania jest zidentyfikowanie związków przyczynowo-skutkowych między czynnikami ryzyka a występowaniem konkretnych chorób.

W przeciwieństwie do badań retrospektywnych, które polegają na analizie danych historycznych lub informacji uzyskanych wstecz, badanie prospektywne gromadzi dane na bieżąco, począwszy od momentu rozpoczęcia badania. Uczestnicy są monitorowani przez określony okres czasu, co pozwala na analizę rozwoju chorób oraz identyfikację czynników ryzyka, które mogą wpływać na ich wystąpienie.

W badaniu prospektywnym badacze zbierają informacje na temat czynników demograficznych, stylu życia, genetyki, środowiska i innych zmiennych, które mogą mieć wpływ na zdrowie badanych osób. Następnie obserwują ich zdrowie w ciągu lat, rejestrując wystąpienie chorób, hospitalizacji, śmierci lub innych istotnych zdarzeń.

Prospektywne badania epidemiologiczne pozwalają na badanie długoterminowych efektów czynników ryzyka na zdrowie populacji, identyfikację czynników ochronnych oraz

ocenę skuteczności interwencji zdrowotnych. Dają one również możliwość badania trendów zachorowalności i umieralności w populacji oraz tworzenia rekomendacji dotyczących profilaktyki i interwencji zdrowotnych.

Cel badania: Celem programu jest zbadanie wpływu uprzemysłowienia, mechanizacji, urbanizacji i rozwoju ekonomicznego na wzrost występowania: otyłości, cukrzycy i chorób sercowo-naczyniowych. Celem programu PURE jest także przeciwdziałanie występowaniu chorób sercowo-naczyniowych.

- Przebieg badania: Programem jest objęta min. grupa mieszkańców regionu gminy Żórawina, w wieku od 35 do 70 roku życia. Pacjenci będą badani co 3 lata w okresie 12 lat. Pacjenci bedą proszeni o wypełnienie ankiet dotyczących: stanu zdrowia, aktywności fizycznej, warunków życia, zwyczajów żywieniowych. Ponadto zostanie pobrana krew na badania biochemiczne oraz pobrana próbka moczu. Zostanie również wykonany pomiar antropometryczny, EKG i spirometria.

- Jakie wyniki otrzyma pacjent? Pacjent otrzyma następujące wyniki badań: – badania wydolnościowego układu oddechowego (spirometrii), – elektrokardiogram (EKG), – pomiaru ciśnienia tętniczego krwi, – pomiaru wzrostu i masy ciała, – pomiaru obwodu bioder, brzucha, ramienia i siły mięśniowej, – pomiaru poziomu cholesterolu z lipidogramem oraz poziomu cukru.

- Koordynatorzy programu: Głównym koordynatorem programu PURE, który prowadzony jest w 15 krajach jest prof. Salim Yusuf, Dyrektor Population Health Research Institute w Hamilton w Kanadzie, zaś w Polsce program kierowany jest przez. prof. dr hab. Andrzej Szuba –UMW Wrocław

- W dniu 2.12.2022 w sali widowiskowej GCK w Żórawinie odbyło się spotkanie dotyczące badań nawyków żywieniowych w projekcie Prospektywne Epidemiologiczne Badanie Ludności Miejskiej i Wiejskiej w Polsce PURE prowadzonych na terenie naszej Gminy.

W spotkaniu wzięli udział m.in:

- prof. dr hab n.med. Andrzej Szuba

- dr Maria Wołyniec,
- dr Małgorzata Jeziorek,
- Wójt Gminy Żórawina Jan Żukowski
- dyrektor ZOZ w Żórawinie Maria Puchacz.

Konsekwencją tego spotkania jest program **PROFILAKTYKI OTYŁOŚCI DLA PACJENTÓW GMINY ŻÓRAWINA** kontynuowany w roku 2023.

2. Badania CHUK

PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB UKŁADU KRĄŻENIA

Profilaktyka chorób układu krążenia obejmuje szereg działań mających na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia tych schorzeń. Oto kilka kluczowych aspektów profilaktyki chorób układu krążenia:

1. Zdrowy styl życia: Regularna aktywność fizyczna, zdrowa dieta i unikanie czynników ryzyka, takich jak palenie papierosów, nadmierne spożycie alkoholu i niezdrowe nawyki żywieniowe, mogą znacząco obniżyć ryzyko chorób układu krążenia.
2. Kontrola ciśnienia krwi: Regularne monitorowanie ciśnienia krwi i utrzymanie go na zdrowym poziomie jest kluczowe. W przypadku nadciśnienia tętniczego konieczne może być stosowanie leków przepisanych przez lekarza.
3. Zdrowa dieta: Spożywanie zrównoważonej diety bogatej w owoce, warzywa, pełnoziarniste produkty zbożowe, chude białka i zdrowe tłuszcze może pomóc w utrzymaniu prawidłowej wagi, kontroli poziomu cholesterolu i cukru we krwi.
4. Regularne badania lekarskie: Regularne wizyty u lekarza umożliwiają ocenę ogólnego stanu zdrowia, monitorowanie poziomu cholesterolu, glukozy we krwi i innych czynników ryzyka. Pozwala to na wczesne wykrycie ewentualnych problemów i podjęcie odpowiednich działań.
5. Zarządzanie stresem: Przewlekły stres może wpływać na zdrowie serca i układu krążenia. Dlatego ważne jest nauka skutecznych technik radzenia sobie ze stresem,

takich jak relaksacja, medytacja, regularna aktywność fizyczna czy rozwijanie zdrowych relacji społecznych.

6. Utrzymanie prawidłowej wagi: Nadwaga i otyłość są powiązane z wieloma chorobami układu krążenia. Dlatego utrzymanie prawidłowej wagi poprzez regularną aktywność fizyczną i zdrową dietę jest ważne dla zdrowia serca.

7. Zaprzestanie palenia papierosów: Palenie papierosów jest jednym z głównych czynników ryzyka chorób układu krążenia. Rzucenie palenia ma ogromne korzyści dla zdrowia serca i ogólnego stanu zdrowia.

Ważne jest, aby pamiętać, że profilaktyka chorób układu krążenia jest procesem ciągłym i indywidualnym. Ważne jest świadome podejmowanie zdrowych decyzji i regularne badanie swojego stanu zdrowia pod nadzorem lekarza.

Do kogo kierowany jest program?

Adresatami programu są w szczególności osoby obciążone czynnikami ryzyka, zadeklarowane do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w Ośrodku Zdrowia w Żórawinie , u których nie została dotychczas rozpoznana choroba układu krążenia oraz które w okresie ostatnich 5 lat nie korzystały ze świadczeń udzielanych w ramach programu (także u innych świadczeniodawców).Badania w ramach programu Badania można wykonać u lekarza podstawowej opieki zdrowotnej bez skierowania. Wykonywane są m.in.: profilaktyczne badania układu krążenia, określenie BMI, pomiar ciśnienia, badania biochemiczne krwi (poziom cholesterolu i glukozy we krwi) oraz ocena ryzyka zachorowania.

Opis problemu zdrowotnego

Choroby układu krążenia są główną przyczyną zgonów na całym świecie. Umieralność w Polsce z tego powodu należy do najwyższych w Europie głównie z powodu niewiedzy o zaistnieniu lub zbyt opóźnionego wykrycia choroby. Współczesny styl życia sprzyja bowiem rozwojowi wskazanej grupy chorób.Do najistotniejszych czynników (zagrożeń) należą:

- nadciśnienie tętnicze krwi (wartość RR > 140/90 mmHg

- zaburzenia gospodarki lipidowej (podwyższone stężenie cholesterolu)
- palenie tytoniu
- niska aktywność ruchowa
- nieracjonalne odżywianie
- upośledzona tolerancja glukozy
- wzrost stężenia fibrynogenu
- wzrost stężenia kwasu moczowego
- nadmierny stres
- wiek
- płeć męska
- obciążenia genetyczne.

3. Szczepienia HPV

Program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), który jest odpowiedzialny za powstawanie raka szyjki macicy, jest realizowany na terenie Gminy Żórawina. Szczepienia rozpoczęły się w grudniu 2016 roku.

Wirus HPV jest przyczyną różnych zmian przednowotworowych i nowotworowych na błonach śluzowych narządów płciowych oraz innych obszarach ciała. Rak szyjki macicy jest drugim najczęstszym nowotworem dotykającym kobiety na całym świecie. W Polsce rocznie około 3000 kobiet zapada na ten rodzaj raka, a ponad połowa z nich umiera - jest to jeden z najwyższych wskaźników umieralności w Europie.

4. Przesiewowe badania usg jamy brzusznej dzieci 0-16 – PRZEGOŃ RAKA OD DZIECIAKA

5. Przesiewowe badania stawów biodrowych u noworodków i małych dzieci – diagnostyka dysplazji stawów biodrowych

6. Program zdrowotny „profilaktyka zagrożeń chorób słuchu i wczesnego wykrywania

wad słuchu oraz diagnostyka nosa, gardła i krtani u pacjentów gminy Żórawina

7. Przesiewowe badania usg dla pacjentów gminy Żórawina jako profilaktyka antynowotworowa

8. Program profilaktyki otyłości dla pacjentów gminy Żórawina (program jest wynikiem przeprowadzanych na terenie gminy badań pure)

9. Orzeczenia lekarza medycyny pracy dla uczniów klas 8 gminy Żórawina do szkół ponadpodstawowych

10. Opieka nad pacjentem – węgry i jaksonów

Zakład Opieki Zdrowotnej w Żórawinie jest ponadto partnerem 4 Wojskowego Szpitala Klinicznego z Polikliniką SP ZOZ we Wrocławiu w realizacji umowy na dofinansowanie Projektu nr 2172: Wdrożenie i testowanie pilotażowych rozwiązań telemedycznych w zakresie modelu „Geriatria" we Wrocławiu i woj. dolnośląskim w latach 2022-2023 oraz projektu nr 2171 pn.: Wdrożenie i testowanie pilotażowych rozwiązań telemedycznych w zakresie modelu „Choroby przewlekłe" we Wrocławiu i woj. dolnośląskim w latach 2022-2023.

Z końcem roku zostały także zawarte z NFZ umowy w ramach OPIEKI KOORDYNOWANEJ POZ w zakresie DIABETOLOGII oraz Krajowej Sieci Kardiologicznej.

XIV. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Ochrona środowiska naturalnego w gminie Żórawina obejmuje szereg działań mających na celu zachowanie i poprawę jakości środowiska oraz zrównoważony rozwój. Gmina podejmuje różnorodne inicjatywy i programy, które skupiają się na następujących obszarach:

1. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej: Gmina Żórawina podejmuje działania mające na celu zachowanie i ochronę cennych obszarów przyrodniczych, takich jak chronione siedliska, obszary Natura 2000 czy miejsca o wysokim znaczeniu ekologicznym. Realizuje programy ochrony gatunków zagrożonych oraz podejmuje inicjatywy na rzecz zachowania różnorodności biologicznej.

2. Gospodarka odpadami: Gmina aktywnie działa w zakresie gospodarki odpadami, promując segregację i recykling jako podstawowe metody postępowania ze śmieciami. Wdraża systemy zbierania selektywnego oraz prowadzi kampanie informacyjne, edukacyjne i promocyjne mające na celu podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska.

3. Ochrona wód i zasobów wodnych: Gmina angażuje się w ochronę i rekultywację lokalnych zbiorników wodnych, rzek, strumieni i źródeł. Podejmuje działania na rzecz minimalizacji zanieczyszczeń wód oraz promuje racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi.

4. Energetyka i efektywność energetyczna: Gmina Żórawina dąży do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zwiększenia udziału energii odnawialnej w swoim obszarze. Wspiera inicjatywy związane z montażem instalacji fotowoltaicznych, modernizacją budynków pod kątem efektywności energetycznej oraz promuje oszczędzanie energii i racjonalne korzystanie z zasobów energetycznych.

5. Edukacja ekologiczna i promocja świadomego stylu życia: Gmina prowadzi programy edukacyjne, kampanie informacyjne oraz organizuje różnorodne wydarzenia i akcje, które mają na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Zachęca do prowadzenia ekologicznego stylu życia, ograniczania zużycia surowców, minimalizacji

emisji i dbałości o środowisko naturalne.

Poprzez te działania, gmina Żórawina dąży do osiągnięcia harmonii między rozwojem społeczno-gospodarczym a ochroną środowiska naturalnego, mając na uwadze dobro wspólne i jakość życia jej mieszkańców.

1. Gospodarka odpadami komunalnymi

Gmina Żórawina jest członkiem Związku Międzygminnego Ślęza-Oława, który zajmuje się gospodarką odpadami w imieniu gminy. Obecnie firmą odpowiedzialną za odbiór odpadów od mieszkańców jest Alba S.A.

W ramach związku działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych znajdujący się przy ul. Stalowej 2 w Godzikowicach. Raz w miesiącu pojawia się również Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na ulicy Kolejowej w Żórawinie, pomiędzy posesją nr 5 a 6a. Właściciele nieruchomości mają obowiązek wyposażenia ich w pojemniki na różne rodzaje odpadów, takie jak zmieszane/zmieszane resztkowe, papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale oraz bioodpady. Dwa razy w roku odbywa się selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Właściciele zamieszkałych nieruchomości są obciążeni opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi, która różni się w zależności od tego, czy odpady są segregowane na nieruchomościach czy nie. Jednym z głównych celów tego systemu jest realizacja wymogów wynikających z dyrektyw unijnych dotyczących osiągania odpowiednich poziomów odzysku poszczególnych frakcji odpadów.

1. Usuwanie azbestu z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych

W roku 2022, usuwanie wyrobów zawierających azbest z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych na terenie gminy Żórawina odbywało się w ramach realizacji "Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Żórawina". Właściciele nieruchomości zgłaszali potrzebę usunięcia azbestu z nieruchomości do Urzędu Gminy w Żórawinie. Koszty transportu oraz unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest były pokrywane przez gminę, natomiast demontaż był odpowiedzialnością mieszkańców.

W roku 2022, z terenu gminy Żórawina odebrano i unieszkodliwiono 26 752,00 kg azbestu, głównie w postaci płyt azbestowo-cementowych, które były stosowane w budownictwie.

2. Ochrona zwierząt

Zgodnie z zadaniami własnymi gminy, jednym z nich jest zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom. W gminie Żórawina, tę funkcję pełni Przedsiębiorstwo Usług Produkcyjno-Handlowych-Wielobranżowych "GABI".

W roku 2022, schronisku przekazano 14 psów w ramach zapewniania opieki bezdomnym zwierzętom. Schronisko prowadzone przez Przedsiębiorstwo "GABI" spełnia istotną rolę w trosce o dobrostan i bezpieczeństwo bezdomnych psów na terenie gminy Żórawina.

3. Oddziaływanie inwestycji na środowisko

Postępowanie w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko regulowane jest przez ustawę o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z tą ustawą, ocena oddziaływania na środowisko jest procesem, który obejmuje weryfikację raportu dotyczącego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, uzyskanie wymaganych opinii i uzgodnień, a także zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Ocena stanowi część procedury wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Decyzje te są wydawane dla planowanych przedsięwzięć, które mają znaczący lub potencjalnie znaczący wpływ na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wydawane są również opinie na wniosek inwestorów w celu oceny, czy planowane zamierzenia inwestycyjne wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W roku 2022 przeprowadzono łącznie 13 postępowań dotyczących wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Wszystkie te działania mają na celu zapewnienie odpowiedniego ochrony środowiska i uwzględnienie jego oddziaływania podczas realizacji planowanych przedsięwzięć.

4. Monitoring jakości powietrza na terenie Gminy Żórawina

Celem poszerzenia świadomości mieszkańców o stanie powietrza na terenie Gminy funkcjonują 3 szt. sensorów jakości powietrza działający w systemie AIRLY.

Lokalizacja sensorów:

- Żórawina, ul. Kopernika
- Węgry, ul. Strzelińska
- Komorowice, ul. Wrocławska.

Dzięki dostępowi online oraz aplikacji mobilnej użytkownicy mogą sprawdzić aktualne dane dotyczące poziomu zanieczyszczenia powietrza w określonym obszarze. Informacje te są przydatne dla osób, które chcą monitorować jakość powietrza w swoim otoczeniu i podejmować odpowiednie środki ostrożności, zwłaszcza w przypadku wysokich poziomów pyłów PM10, PM2,5 i PM1, które mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie.

Korzystając z strony internetowej lub aplikacji Airly, można sprawdzić dane dotyczące jakości powietrza w różnych miejscach, a także ustawić powiadomienia o wysokich poziomach zanieczyszczeń, co pozwala na szybką reakcję i podejmowanie odpowiednich działań ochronnych.

Gmina Żórawina podejmuje szereg działań mających na celu ochronę środowiska naturalnego i promowanie zrównoważonego rozwoju. Poprzez skuteczną gospodarkę odpadami komunalnymi, gmina zapewnia odpowiednie zarządzanie i przetwarzanie odpadów, co przyczynia się do zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko.

Przez członkostwo w Związku Międzygminnym Ślęza-Oława oraz współpracę z firmą Alba S.A., gmina Żórawina podejmuje kroki w celu skutecznego odbioru i przetwarzania odpadów, co przyczynia się do minimalizacji negatywnych skutków dla środowiska. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Godzikowicach oraz

Mobilny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Żórawinie umożliwiają mieszkańcom odpowiednią segregację i utylizację różnych rodzajów odpadów.

Gmina Żórawina angażuje się również w inne inicjatywy proekologiczne. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy stanowi istotny krok w kierunku eliminacji tego szkodliwego materiału z dachów budynków mieszkalnych i gospodarczych. Dodatkowo, dbałość o dobrostan bezdomnych zwierząt jest realizowana przez Przedsiębiorstwo "GABI", które zapewnia schronisko i opiekę potrzebującym zwierzętom.

Gmina Żórawina również przywiązuje wagę do oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, co jest istotne dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Przeprowadzane postępowania dotyczące decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz udzielanie opinii na temat inwestycji przyczyniają się do minimalizacji negatywnych wpływów na środowisko naturalne.

Dzięki monitorowaniu jakości powietrza na terenie gminy poprzez system AIRLY, mieszkańcy mają dostęp do aktualnych danych dotyczących poziomu zanieczyszczeń powietrza, co pozwala na podejmowanie odpowiednich środków ostrożności i ochrony zdrowia.

Działania podejmowane przez gminę Żórawina w zakresie ochrony środowiska naturalnego są dowodem zaangażowania w troskę o przyszłość i dobro mieszkańców. Poprzez skuteczne zarządzanie odpadami, usuwanie azbestu, ochronę zwierząt, ocenę oddziaływania inwestycji oraz monitorowanie jakości powietrza, gmina kieruje się zasadami zrównoważonego rozwoju, dbając o zachowanie czystego i zdrowego środowiska dla obecnych i przyszłych pokoleń.

XV. PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY

Rok 2022 przyniósł kolejne zmiany w zakresie transportu publicznego na terenie gminy Żórawina. W celu poprawy dostępności transportu dla mieszkańców, uruchomiona została nowa linia autobusowa nr 72, która łączy miejscowości Bratowice, Zagródki, Mnichowice, Wojkowice oraz Turów ze stacją kolejową w Żórawinie. Rozkład jazdy został ułożony w taki sposób, aby zapewnić dogodne skomunikowanie z pociągami Kolei Dolnośląskich oraz Polregio do i z Wrocławia.

Wprowadzenie identycznej taryfy na linii 72, jak na linii 70, przynosi korzyści pasażerom. Bilet normalny na terenie gminy kosztuje 3,00 zł, a bilet ulgowy – 1,50 zł. Dodatkowo, taryfa obejmuje różne zwolnienia, takie jak ulgi dla młodzieży szkolnej do 21 roku życia oraz dla seniorów. Należy podkreślić, że pomimo inflacji i wzrostu kosztów eksploatacji związanych z cenami paliw, gmina Żórawina nie podwyższyła cen biletów na żadnej z obsługiwanych linii.

Działania podejmowane przez gminę w zakresie transportu publicznego mają na celu zapewnienie mieszkańcom dogodnych i przystępnych środków transportu, które są przyjazne dla środowiska. Kontynuowanie usług transportowych bez podwyżki cen biletów w obliczu wzrostu kosztów paliwa jest dowodem zaangażowania gminy w zapewnienie dostępności i wygody dla podróżujących.

We współpracy z Gminą Siechnice kontynuowane jest kursowanie linii nr 84, pozwalającej mieszkańcom Bratowic oraz Zagródek dostać się do stacji kolejowej w Siechnicach. Linia w 2021 roku wystartowała pod szyldem związku powiatowo-gminnego Oławskie Przewozy Gminno-Powiatowe i obowiązują na niej wszystkie udogodnienia, o których była mowa w przypadku związkowej linii nr 70 i 72.

Rok 2022 to pierwszych pełnych dwanaście miesięcy kursowania autobusów aglomeracyjnych, łączących Gminę z węzłami przesiadkowymi zlokalizowanymi w atrakcyjnych miejscach, pozwalających przesiąść się do kursujących wydzielonymi buspasami tramwajów oraz autobusów miejskich na wrocławskich Krzykach oraz Tarnogaju.

Mimo trudności związanych zarówno z problemami kadrowymi przewoźnika (Dolnośląskie Linie Autobusowe sp. z o.o.), jak również z czasowym zamknięciem wiaduktu na drodze powiatowej nr 1954D w wyniku kolizji pojazdu poruszającego się autostradą A4, warto podkreślić ogromny sukces osiągnięty przez ten projekt. W okresie od stycznia do grudnia 2022 roku autobusy linii 903 oraz 913 przewiozły łącznie około 104 000 pasażerów.

Nawet pomimo drastycznego wzrostu cen paliw, władze gminy podjęły decyzję o zachowaniu niezmienionego rozkładu jazdy na liniach obsługiwanych przez firmę TRAKO. W roku 2022 firma ta przetransportowała niemal 67 000 pasażerów na wszystkich autobusowych trasach w naszej gminie. Aby zaspokoić podstawowe potrzeby transportowe w dni wolne od pracy, oprócz istniejącej sieci połączeń kolejowych, kontynuowana jest również sobotnia linia nr 523.

Zaspokojenie potrzeb mieszkańców naszej Gminy w zakresie publicznego transportu zbiorowego nie byłoby możliwe na takim poziomie, gdyby nie szereg dotacji pozyskanych na ten cel. Z Funduszu Rozwoju Przewozów autobusowych Użyteczności Publicznej Gminie Żórawina przyznano na ten cel ponad 623 000,00zł, a kolejne 460 000,00zł uzyskano za pośrednictwem związku powiatowo-gminnego Oławskie Przewozy Gminno-Powiatowe. Również wrocławskie starostwo powiatowe przekazało ponad 173 000zł na częściowe pokrycie kosztów połączeń realizowanych przez gminę jako zadanie powiatowe.

Zgodnie z planem transportowym województwa dolnośląskiego, codziennie z dworców kolejowych w Żórawinie oraz Węgrach odjeżdża szesnaście par pociągów. Dodatkowo, dzięki dofinansowaniu ze środków budżetu Gminy, w dni robocze uruchamiane jest pięć dodatkowych połączeń w obu kierunkach do Wrocławia. Na ten cel w roku 2022 przeznaczono ponad 161 000 złotych z budżetu gminy. Rozkład jazdy został starannie zaplanowany w taki sposób, że pociągi w godzinach szczytu odjeżdżają około co pół godziny, z podobnym układem przyjazdów w godzinach popołudniowych. Jednocześnie dzięki bardzo dobrej współpracy samorządów rozlokowanych wzdłuż linii kolejowej nr 276 z Wrocławia do Międzylesia oraz zarządu województwa udało się znacząco zwiększyć dostępność miejsc w pociągach dla pasażerów.

Zgodnie z ustawowym obowiązkiem, Gmina zapewnia dowóz do szkół podstawowych dla uczniów zamieszkujących miejscowości na swoim terenie, włączając w to osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Gmina pełni rolę organizatora przewozów zamkniętych oraz korzysta z regularnych połączeń oferowanych przez firmę TRAKO w ramach linii komunikacyjnej 73.

W roku 2022 zakończono prace nad opracowaniem wspólnego planu zrównoważonej mobilności, który stanowił zarówno wstęp do budowy systemu zintegrowanego trans-

portu aglomeracyjnego, jak i umożliwiał ubieganie się o środki z funduszy europejskich na zakup nowoczesnego taboru elektrycznego oraz wodorowego w przyszłości.

Podsumowując, w gminie Żórawina publiczny transport zbiorowy odgrywa istotną rolę w zapewnianiu mobilności mieszkańcom. Pomimo wzrostu cen paliw, władze gminy podjęły decyzję o utrzymaniu niezmienionego rozkładu jazdy oraz cen biletów i obowiązujących zwolnień od opłat. Jednocześnie zakończenie okresu epidemicznego w istotny sposób przyczyniło się do wzrostu liczby pasażerów codziennie dojeżdżających do pracy i szkoły oraz w innych celach głównie do Wrocławia.

W zakresie transportu kolejowego, dworce w Żórawinie oraz Węgrach obsługują codziennie szesnaście par pociągów, a dzięki dofinansowaniu z budżetu gminy, w dni robocze uruchamiane są dodatkowe pięć połączeń w obu kierunkach do Wrocławia. Budżet gminy przeznaczył na ten cel ponad 161 000 złotych w roku 2022. Rozkład jazdy został odpowiednio dostosowany, aby pociągi odjeżdżały i przybywały w godzinach szczytu co pół godziny, z podobnym układem w godzinach popołudniowych.

Gmina Żórawina realizuje także dowóz uczniów do szkół podstawowych, w tym osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, zapewniając zarówno przewozy zamknięte, jak i korzystając z regularnych połączeń linii komunikacyjnej 73, obsługiwanej przez firmę TRAKO.

Dodatkowo, w roku 2022 zakończono prace nad wspólnym planem zrównoważonej mobilności, który nie tylko stanowił podstawę do budowy systemu zintegrowanego transportu aglomeracyjnego, ale również umożliwiał aplikowanie o fundusze europejskie na przyszłe zakupy nowoczesnego taboru elektrycznego oraz wodorowego.

Dzięki tym działaniom, publiczny transport zbiorowy w gminie Żórawina spełnia istotną rolę w zapewnianiu mieszkańcom dogodnych i zrównoważonych opcji transportowych, poprawiając dostępność, mobilność i ochronę środowiska.

XVI. WSPÓŁPRACA PARTNERSKA

W roku 2022, podobnie jak w poprzednich latach, Gmina Żórawina kontynuuje aktywną współpracę z samorządami i innymi instytucjami w celu realizacji wspólnych inwestycji o znaczeniu społecznym i gospodarczym dla gminy.

Od 2013 roku Gmina Żórawina prowadzi współpracę z 14 innymi gminami w ramach porozumienia dotyczącego współpracy przy programowaniu, wdrażaniu, finansowaniu, ocenie, uzgodnieniach dotyczących wspólnych inwestycji, bieżącej obsłudze i rozliczeniach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego. Gmina Wrocław pełni rolę lidera tego porozumienia. Celem porozumienia jest wsparcie stron porozumienia w wykorzystaniu środków unijnych, w szczególności Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020.

W roku 2022 Gmina Żórawina realizowała postanowienia porozumienia z Oddziałem Terenowym Stowarzyszenia Wolna Przedsiębiorczość ze Świdnicy. Porozumienie to zostało podpisane w celu realizacji projektu grantowego "Koalicja na rzecz poprawy jakości powietrza Gmin ZIT Aglomeracji Wrocławskiej (ZIT WROF)". Projekt zakłada wymianę dotychczasowych, wysokoemisyjnych źródeł ciepła na instalacje wykorzystujące odnawialne źródła ciepła lub, ewentualnie, paliwa gazowe.

Gmina Żórawina aktywnie współpracuje również z Stowarzyszeniem "Lokalna Grupa Działania na rzecz zrównoważonego rozwoju Gmin Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Siechnice, Żórawina, Domaniów – Lider A4" jako członek zwyczajny. Stowarzyszenie ma swoją siedzibę w Kobierzycach. Jego celem jest m.in. opracowywanie i realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju, dzięki której pozyskiwane są środki na rozwój obszarów zgodnie z potrzebami społeczności lokalnej. Stowarzyszenie podejmuje także inicjatywy i działania mające na celu budowanie i promocję wizerunku regionu, rozwój lokalnych produktów, turystyki, przedsiębiorczości, zasobów ludzkich, poprawę estetyki miejscowości i bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto, podejmuje działania na rzecz ochrony środowiska, propagowania zdrowego trybu życia oraz profilaktyki zdrowotnej, a także nawiązuje kontakty w celu pozyskiwania zewnętrznego finansowania.

XVII. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Organizacje pozarządowe, znane również jako NGO (*Non-Governmental Organizations*) lub trzeci sektor, są niezależnymi, niedochodowymi instytucjami społecznymi, które działają na rzecz dobra społeczeństwa i środowiska. Zajmują się szerokim zakresem działań i inicjatyw, mających na celu rozwiązywanie różnorodnych problemów społecznych, ochronę praw człowieka, promowanie zrównoważonego rozwoju, edukację, kulturę, zdrowie, środowisko naturalne, wsparcie społeczne i wiele innych obszarów.

Organizacje pozarządowe realizują swoje cele statutowe poprzez prowadzenie projektów, programów, kampanii, działań społecznych, edukacyjnych, badawczych, *advocacy*, promocję i świadczenie usług na rzecz społeczności lokalnej lub globalnej. Mogą angażować wolontariuszy, zbierać środki finansowe, współpracować z innymi organizacjami, władzami publicznymi, przedstawicielami biznesu oraz społecznością lokalną.

W praktyce organizacje pozarządowe mogą działać w różnych dziedzinach, takich jak ochrona środowiska, pomoc społeczna, wsparcie dla osób potrzebujących, promocja zdrowia, rozwój edukacji, kultura i sztuka, prawa człowieka, równość płci, walka z ubóstwem, rozwój lokalny i wiele innych. Są ważnym elementem społeczeństwa obywatelskiego, angażującym się w tworzenie pozytywnych zmian społecznych i budowanie lepszej przyszłości dla wszystkich.

W Gminie Żórawina regularnie uchwalany jest roczny program współpracy pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi. Głównym celem tego dokumentu jest realizacja jednego z zadań własnych gminy, jakim jest wspieranie i promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz podmiotów związanych z kulturą fizyczną, zgodnie z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Współpraca między gminą a organizacjami pozarządowymi odbywa się zarówno na płaszczyźnie finansowej, jak i pozafinansowej.

W ramach finansowej współpracy, gmina przyznaje dotacje na realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym. Proces ten obejmuje przeprowadzenie otwartego konkursu ofert, w wyniku którego w 2022 roku gmina przekazała dotacje w

wysokości **199.649,82** złotych na wsparcie realizowanych przez organizacje zadań publicznych. Dodatkowo, gmina może nawiązać współpracę pozafinansową, która obejmuje wymianę informacji na temat planowanej działalności, udzielanie merytorycznej pomocy przez pracowników urzędu, udostępnianie budynków na cele statutowe, promocję działań organizacji pozarządowych oraz objęcie ich patronatem przez władze samorządowe.

Dzięki takiej współpracy gmina Żórawina dąży do aktywnego wspierania i rozwijania sektora organizacji pozarządowych, tworząc warunki do realizacji ich misji i celów statutowych. Program współpracy stanowi ważny instrument umożliwiający skuteczną realizację zadań publicznych oraz wzmacnianie więzi pomiędzy gminą a lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Procedura konkursowa

Zgodnie z powołaną ustawą oraz zapisami § 4 ust. 6 i 7 załącznika do uchwały nr XXX/277/21 Rady Gminy Żórawina z dnia 29 listopada 2021 r. w sprawie uchwalenia Programu Współpracy Gminy Żórawina z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2022 r. przeprowadzono w 2022 r. otwarty konkurs ofert, w którym wyłoniono podmioty realizujące zadania publiczne w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Żórawina.

Środki budżetowe przeznaczone na realizację tego zadania wynosiły 170.000 zł.

W ogłoszonym konkursie złożono 8 ofert na realizację zadania publicznego Gminy Żórawina w zakresie wspierania i upowszechniania sportu.

Wszystkie oferty zostały złożone poprawnie.

W wyniku procedury konkursowej wyłoniono następujące podmioty do realizacji zadania publicznego i przydzielono im dotację:

PODMIOT	Kwota dotacji	Kwota wykorzystana	Kwota do zwrotu
KLUB SPORTOWY „ŻÓRAWINA”	60.000	60.000	**0,00**
LUDOWY KLUB SPORTOWY „STARY ŚLESZÓW”	30.000	30.000	**0,00**
MIĘDZYSZKOLNY KLUB SPORTOWY	10.000	0	**nie podpisano**

PODMIOT	Kwota dotacji	Kwota wykorzystana	Kwota do zwrotu
„JUVENIA" WROCŁAW			**umowy**
KLUB KYOKUSHIN KARATE	10.000	9.649,82	**350,18**
TOWARZYSTWO KULTURALNO – SPORTOWE „POLONIA JAKSONÓW"	30.000	30.000	**0,00**
STOWARZYSZENIE GMINNE CENTRUM SPORTOWE ŻORAWINA	7.000	7.000	**0,00**
UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY CHROBRY ŻÓRAWINA	16.000	16.000	**0,00**
UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY TEAM LUKS ŻÓRAWINA WROCŁAW	7.000	7.000	**0,00**
RAZEM	**170.000**	**159.649,82**	**350,18**

Małe granty

Ponadto w trybie art. 19a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na podstawie ofert realizacji zadania publicznego, o której mowa w art. 14 ustawy, złożonych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, tutejszy organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego uznając celowość realizacji tych zadań, zlecił organizacjom pozarządowym, z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadań publicznych o charakterze lokalnym, spełniającym łącznie następujące warunki:

1) wysokość dofinansowania lub finansowania zadania publicznego nie przekracza kwoty **10 000 zł,**

2) zadanie publiczne ma być realizowane w okresie nie dłuższym niż 90 dni.

Dotacja celowa przeznaczona na realizację zadania publicznego w DZIEDZINIE WSPIERANIA I UPOWSZECHNIANIA SPORTU W 2022 r. w Gminie Żórawina, w kwocie 4.247,50 zł została rozliczona na podstawie złożonych przez organizację pozarządową sprawozdania końcowego.

Wykorzystanie przekazanych środków finansowych przedstawia się następująco:

PODMIOT	KWOTA DOTACJI	Kwota wykorzystana	Kwota do zwrotu
STOWARZYSZENIE „POLSKI ZWIĄZEK WĘDKARSKI"	**4.247,50**	**4.247,50**	**0**
RAZEM	**4.247,50**	**4.247,50**	**0**

Dotacja celowa przeznaczona na realizację zadania publicznego w ZAKRESIE KULTURY, OCHRONY DÓBR KULTURY I TRADYCJI w 2022 r. w Gminie Żórawina, w kwocie

35.752,50 zł została rozliczona na podstawie złożonych przez organizacje pozarządowe sprawozdań końcowych.

Wykorzystanie przekazanych środków finansowych przedstawia się następująco:

PODMIOT	KWOTA DOTACJI	Kwota wykorzystana	Kwota do zwrotu
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH KRAJKOWIANIE	5.000	5.000	0
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH ŚLESZOWIANKI	5.752,50	5.752,50	0
KOŁO GOSPODYŃ WIEJSKICH WILCZYCE	5.000	5.000	0
STOWARZYSZENIE „PROJEKT DZIECIAKI”	10.000	10.000	0
FUNDACJA „CZAS NA NAS”	10.000	10.000	0
RAZEM	35.752,50	35.752,50	0

Wymienione podmioty realizujące zadania publiczne Gminy Żórawina w dziedzinie upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz w zakresie kultury, ochrony dóbr kultury i tradycji w ustawowym terminie złożyły sprawozdania z realizacji zadania.

Dokonując oceny realizacji zadania publicznego przez organizacje pozarządowe, stwierdza się, że wszystkie podmioty, które otrzymały dotację zrealizowały zakładane zadania w sposób rzetelny. Prawidłowo wykorzystały środki publiczne otrzymane na realizację zadania oraz w sposób prawidłowy prowadziły dokumentację realizacji zadania.

W Gminie Żórawina regularnie uchwalany jest roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi, mający na celu wspieranie i promowanie ich działalności. W ramach tej współpracy, gmina przyznaje dotacje finansowe organizacjom pozarządowym oraz nawiązuje współpracę pozafinansową. W 2022 roku gmina przekazała dotacje o wartości 199.649,82 złotych na wsparcie realizowanych przez organizacje zadań publicznych. Procedura konkursowa została przeprowadzona, a wyłoniono podmioty, które otrzymały dotacje na realizację zadań w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.

Ponadto, gmina nawiązuje również współpracę pozafinansową, obejmującą udzielanie pomocy merytorycznej, udostępnianie budynków oraz promocję działań organizacji pozarządowych. Dzięki temu programowi współpracy, Gmina Żórawina aktywnie wspiera i rozwija sektor organizacji pozarządowych, tworząc warunki do realizacji ich misji i celów statutowych.

XVIII. DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

Gminne Centrum Kultury ma na celu rozwijanie i promowanie kultury oraz organizację różnorodnych działań artystycznych i kulturalnych na terenie danej gminy. Przykładowe zadania, które mogą być realizowane przez Gminne Centrum Kultury, to:

1. Organizacja i koordynacja wydarzeń kulturalnych: Gminne Centrum Kultury może być odpowiedzialne za organizację koncertów, wystaw, spektakli teatralnych, seansów filmowych, festiwali, warsztatów artystycznych i innych wydarzeń kulturalnych, które mają na celu zaspokajanie potrzeb artystycznych i kulturalnych społeczności lokalnej.
2. Upowszechnianie kultury: Centrum może działać jako instytucja zajmująca się promocją i upowszechnianiem różnych form sztuki i kultury. Może prowadzić działania edukacyjne, organizować spotkania autorskie, prelekcje, dyskusje, czytania literackie i inne wydarzenia, które mają na celu zwiększenie świadomości i zainteresowania mieszkańców kulturą.
3. Wsparcie lokalnych artystów i twórców: Gminne Centrum Kultury może służyć jako platforma wspierająca lokalnych artystów i twórców. Może udostępniać przestrzeń i zapewniać infrastrukturę do prowadzenia zajęć artystycznych, warsztatów, prób, czy twórczości indywidualnej. Centrum może również organizować wystawy i prezentacje dzieł lokalnych artystów.
4. Działalność biblioteczna: W ramach Gminnego Centrum Kultury może być prowadzona biblioteka, która zapewnia dostęp do książek, czasopism, audiobooków i innych materiałów bibliotecznych. Biblioteka może również organizować spotkania autorskie, czytelnicze kluby dyskusyjne, warsztaty literackie i inne wydarzenia związane z literaturą i czytelnictwem.
5. Edukacja artystyczna i kulturalna: Centrum może prowadzić kursy, szkolenia i zajęcia edukacyjne z różnych dziedzin sztuki i kultury. Może to obejmować lekcje muzyki, tańca, teatru, malarstwa, rzeźby, fotografii, filmu itp. Edukacja artystyczna może być skierowana zarówno do dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.
6. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami kulturalnymi: Gminne Centrum Kultury może nawiązywać współpracę z innymi instytucjami kulturalnymi,

organizacjami pozarządowymi, szkołami, bibliotekami, muzeami i innymi podmiotami związanymi z kulturą. Wspólnie mogą organizować projekty, festiwale, konkursy, wystawy i inne przedsięwzięcia mające na celu wzbogacenie oferty kulturalnej w gminie.

7. Konserwacja dziedzictwa kulturowego: Gminne Centrum Kultury może angażować się w działania mające na celu ochronę i zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego. Może prowadzić badania, dokumentację, konserwację obiektów zabytkowych, organizować wystawy, prezentacje i wykłady na temat historii i kultury regionu.

Gminne Centrum Kultury w Żórawinie funkcjonuje na podstawie Statutu nadanego przez Radę Gminy z dnia 21 czerwca 2005 – uchwała NR XIII/88/2005.

W skład Gminnego Centrum Kultury wchodzą:

1) Gminna Biblioteka Publiczna w Żórawinie oraz jej filie:

Filia Biblioteczna w Rzeplinie,

Filia Biblioteczna w Węgrach.

2) Świetlice wiejskie w miejscowościach:

Bratowice

Bogunów

Galowice

Jaksonów

Jarosławice

Karwiany

Krajków

Milejowice

Nowojowice

Przecławice

Stary Śleszów

Węgry

Wilczków.

Działalność Gminnego Centrum Kultury określa statut, a ponadto wynika z ogólnej

polityki kulturalnej państwa, istniejących tradycji, trendów współczesnej cywilizacji i przeobrażeń kulturowych oraz potrzeb środowiska.

Zgodnie ze statutem, do podstawowych zadań Gminnego Centrum Kultury należy:

Cele

- ✓ Upowszechnianie kultury w środowisku lokalnym.
- ✓ Edukacja społeczno – kulturalna społeczności lokalnej.
- ✓ Podnoszenie kompetencji kulturalnych społeczeństwa.
- ✓ Przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze.
- ✓ Praca z dziećmi i młodzieżą uzdolnioną artystycznie.
- ✓ Tworzenie warunków do rozwijania aktywności twórczej.
- ✓ Rozwój amatorskiego ruchu artystycznego.
- ✓ Zachowanie tradycji i przekazu ludowego dziedzictwa kulturowego.
- ✓ Aktywizacja środowisk wiejskich do uczestnictwa w kulturze.
- ✓ Podnoszenie kwalifikacji i doskonalenie zawodowe animatorów kultury.
- ✓ Promocja Gminy w środowisku lokalnym i ponad lokalnym.

Działalność podstawowa

1. Prowadzenie grup wokalno-rytmicznych – nauka piosenek , zabawy rytmiczne, udział w imprezach organizowanych przez GCK.
2. Indywidualne zajęcia wokalne zajęcia warsztatowe, dobór repertuaru, przygotowanie podkładów muzycznych, udział w przeglądach piosenek i imprezach okolicznościowych.
3. Zajęcia muzyczne dla dorosłych – chór ŻÓRAWIANKI, zespół COTY.
4. Warsztaty plastyczne – grupa przedszkolna i szkolna, udział w konkursach

plastycznych, praca warsztatowa.

5. Udział dzieci i młodzieży w konkursach: recytatorskich, przeglądach piosenek organizowanych przez inne ośrodki i instytucje kulturalne.
6. Przygotowanie dekoracji związanej z kalendarzem imprez kulturalnych.
7. Przygotowanie zaproszeń i plakatów związanych z kalendarzem imprez kulturalnych.
8. Organizacja przeglądów i imprez – przygotowanie regulaminów, kart zgłoszeń, zaproszeń, ustalenie transportu, harmonogramy występów, powołanie jury, ustalenie kryteriów oceny, zakup nagród.
9. Uczestnictwo w konkursach plastycznych organizowanych przez inne instytucje , placówki kulturalne poza gminą.
10. Organizowanie wystaw plastycznych.
11. Zajęcia z ZUMBY.
12. Zajęcia FITNES.
13. Przygotowanie uroczystości gminnych – Dzień Samorządowca, Dożynki Gminne, Dzień Edukacji Narodowej, Festynów w Sołectwach , 11 Listopada, Opłatek, spotkanie noworoczne i inne.
14. Oprawa artystyczna imprez okolicznościowych – nagłośnienie, konferansjerka.
15. Prowadzenie imprez okolicznościowych – konferansjerka, przeglądy, imprezy gminne.
16. Półkolonie letnie – planowanie zajęć, wycieczek i organizacja czasu wolnego.
17. Półzimowisko – organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
18. Opieka nad dziećmi przebywającymi w GCK – zajęcia świetlicowe, pomoc w nauce.
19. Współpraca z gminnymi szkołami – porady muzyczne, udostępnienie pomieszczeń, próby, pomoc w przygotowaniu podkładów muzycznych do przedstawień i konkursów.
20. Współpraca przy organizacji spotkań okolicznościowych – przygotowania sal, dekoracja stołów, pomoc w przygotowaniu dekoracji sali i sceny.
21. Redagowanie biuletynu „Żórawina Nasza Gmina” - zbieranie materiałów, robienie dokumentacji fotograficznej, przygotowanie do druku.
22. Współpraca z organizacjami, stowarzyszeniami, instytucjami kultury, amatorskim i zawodowym ruchem artystycznym.

Działalność dodatkowa

1. Cały rok udostępnianie sal: na sesje, komisje, szkolenie, zebrania, spotkania, , bale szkolne, zabawy taneczne i inne.

2. Udostępnianie sali widowiskowej na imprezy szkolne i przedszkolne.

STAŁE ZAJĘCIA PROGRAMOWE ORAZ INNE WYKONYWANE ZADANIA DLA MIESZKAŃCÓW, SZKÓŁ I GMINY W 2022 ROKU

PROGRAMOWE ZAJĘCIA MUZYCZNE I PLASTYCZNE

-warsztaty plastyczne,
-wystawy prac
-zespoły muzyczne Majule, Ósemka, Pikolo, Kids
-chór Żórawianki, zespół COTY
-indywidualne zajęcia wokalne
-zajęcia rytmiczno-muzyczne
-nauka gry na instrumentach

OBSŁUGA TECHNICZNA
-przygotowywanie sal (stoły, krzesła, zastawa stołowa, kawa, herbata)
- sesje, komisje Rady Gminy, zebrania , spotkania, szkolenia

3.OBSŁUGA AKUSTYCZNA

-nagłośnienie imprez w GCK, plenerowych (festyny, uroczyste msze, mecze piłki nożnej), szkolnych i inne.
-przygotowanie uroczystości gminnych – Dzień Samorządowca, Dożynki Gminne, Dzień Edukacji Narodowej, Festynów w Sołectwach ,Święta Niepodległości- 11 Listopada,

Spotkanie noworoczne i inne.

4.WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI

-przygotowywanie podkładów muzycznych,

-pomoc techniczna,

-pomoc komputerowa

5.PROJEKTOWANIE I WYKONYWANIE

-okolicznościowe dekoracje sceny i sali

-projekt i druk dyplomów

-opracowanie graficzne i druk podziękowań

-projekt i druk zaproszeń

-projekt i druk wkładek okolicznościowych

(sołectwa, gmina i szkoły)

Od kwietnia 2022 roku funkcję dyrektora pełni Pani Marta Ćwiklińska.

Rok 2022 to kontynuacja dobrze działających w ostatnich latach sekcji wokalnych i plastycznych, ale także znaczne poszerzenie oferty GCK poprzez pięć nowych stałych zajęć w grafiku dla dzieci i młodzieży - robotyka, dźwiękodzieło dla maluszka, rytmika, akademia małego naukowca, oraz taniec.

Powstała także nowa grupa teatralna ŻART, która rozwija pasję dorosłych mieszkańców gminy pod okiem profesjonalisty dając im możliwość realizacji twórczej i regularnego występowania przed publicznością oraz sekcja perkusyjna, zajęcia jogi i zumby dla dorosłych.

W roku 2022 Gminne Centrum Kultury położyło duży nacisk na rozwój działań promujących czytelnictwo tworząc szereg inicjatyw, animacji bibliotecznych i spotkań skierowanych do najmłodszych, aby zachęcić ich do odwiedzania biblioteki. Od 2022 roku istnieje także możliwość korzystania przez czytelników ze audiobooków oraz ebooków na platformie Legimi.

Niezwykle ważnym kierunkiem w rozwoju GCK jest także otworzenie się na działania kierowane do seniorów, został powołany klub seniora Młodzi Retro, zrealizowano Pierwszy Gminny Dzień Seniora oraz szereg spotkań i warsztatów dla tej grupy mieszkańców. Przez cały 2022 rok seniorzy korzystali także z bezpłatnych warsztatów jogi, które bardzo pozytywnie wpływają na ich aktywność fizyczną oraz formę psychiczną.

Podczas wakacji letnich GCK przygotowało bogatą ofertę warsztatów i wycieczek z której skorzystała znaczna grupa najmłodszych mieszkańców gminy. Odbyły się również dwie realizacje plenerowe - Rockowa Żórawina oraz Dożynki Gminne.

HARMONOGRAM IMPREZ KULTURALNYCH GCK W ŻÓRAWINIE ORGANIZACJA I WSPÓŁORGANIZACJA

STYCZEŃ

06.01……..Orszak Trzech Króli – program artystyczny w wykonaniu zespołu Coty, zakup nagród dla dzieci i artykułów spożywczych - dofinansowanie

MAJ

04.05……..warsztaty biblioteczne w SP Rzeplin i świetlicy Stary Śleszów w ramach VI edycji ,,Jeżycjady”

09.05……..warsztaty czytelnicze w bibliotece w Węgrach

11.05……..warsztaty ekologiczne w Węgrach

08.05 – 15.05……..Tydzień Bibliotek – warsztaty plastyczne, czytelnicze, kulinarne, gipsowe odlewy, ekologiczne, językowe

21.05……..spektakl dla dzieci ,,Przygody świnki Paulinki” w GCK Żórawina

24.05……..Joga dla seniorów – cotygodniowe zajęcia dla seniorów

CZERWIEC

01.06……..Dzień Dziecka w GCK – animacje dla dzieci, prezenty dla uczestników

04.06……..Eko-renowacja – warsztaty dla seniorów

05.06……..koncert na zakończenie roku – sekcja wokalna Marty Idzkiewicz

10.06 – 12.06……..Rockowa Żórawina – współorganizacja, występ zespołów Coty i Majule

15.06, 22.06, 29.06….projekt ,,Baśnią połączeni” – warsztaty dla dzieci z Ukrainy i Polski

18.06……..Dzień Dziecka w Rzeplinie – dofinansowanie

25.06……..festyn w Mędłowie – dofinansowanie

25.06……festyn w Krajkowie – dofinansowanie, stoisko biblioteczne z atrakcjami dla dzieci

LIPIEC

08.07……Szkolenie z zakresu pierwszej pomocy dla seniorów w GCK

12.07……Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej – obchody w Węgrach – współorganizacja, nagłośnienie

SIERPIEŃ

16.08 – 26.08……Sierpień z GCK – warsztaty wakacyjne dla dzieci

-Warsztaty Szalonego Naukowca – Wulkany

-Warsztaty Kulinarne z Jernejem po angielsku

-Warsztaty Kreatywne - Pszczeli stroik

-wycieczka do Karpiowego Zakątka – Dolina Baryczy

-Warsztaty Kreatywne - Piernikowa święcąca kamieniczka

-Kosmiczna Przygoda

-Animacje lego

-Warsztaty Szalonego Naukowca – Slime box

-Warsztaty teatralne z Adrianą po angielsku

-Warsztaty Kreatywne - Ciasteczkowy słoik

-Warsztaty Szalonego Naukowca – Mózgowe love

-Warsztaty Szalonego Naukowca – Świat UV

-Animacja plastelinowa

-Warsztaty artystyczne Lelenfant

-Warsztaty Kreatywne - Moja torba

-Warsztaty Kreatywne - Emocje z Yeshną po angielsku

-Warsztaty programowania – roboklocki

-Wycieczka do Bazylowej Polany

25.08……spotkanie organizacyjne Klubu Seniora ,,Młodzi-retro" w Żórawinie

28.08……Muzyczne Karty Wspomnień – koncert zespołu Dixi Tiger's Band

– sala widowiskowa GCK

WRZESIEŃ

03.09…….Dożynki Gminne w Żórawinie – organizacja imprezy

04.09……..Festiwal 4 Żywiołów w Kobierzycach – prezentacje artystyczne zespołów Red Dywan i Owocówki

04.09…….Czas wojny-czas honoru – koncert przy Perle Manieryzmu – dofinansowanie

Organizacja zajęć na rok szkolny 2022/2023, zapisy, harmonogram

PAŹDZIERNIK

13.10…….Ratownicy Czytelnictwa – przystąpienie bibliotek gminnych do programu

17.10-21.10……Gminne Dni Seniora – organizacja

-spotkanie inaugurujące z wójtem – poczęstunek i tort

-joga dla seniora

-warsztaty: florystyczne, decoupage, biżuteryjne

-taniec integracyjny

-spotkanie z dietetykiem

-potańcówka z poczęstunkiem

22.10 i 25.10……akcja ,,Zgarnij sadzonkę" w bibliotekach gminnych

23.10……..spektakl teatralny ,,Atak Klaunów" – Teatr na Walizkach

- sala widowiskowa GCK

LISTOPAD

04.11……Z boiska do biblioteki" sportowa akcja czytelnicza Biblioteki Gminnej w Żórawinie

– spotkanie z mistrzem freestyle Pawłem Skórą

11.11……Koncert dla Niepodległej w Parafii Jaksonów – nagłośnienie

21.11……LEGIMI w bibliotekach gminnych – dostęp do darmowych: ebooków, audiobooków i synchrobooków

30.11……Spotkanie dla seniorów w sprawie bezpieczeństwa

– porady konsumenckie – sala widowiskowa GCK

GRUDZIEŃ

02.12……..projekt PURE - spotkanie z naukowcami w sprawie
nawyków żywieniowych - sala widowiskowa GCK

04.12……Mikołajki w GCK – organizacja imprezy
- animacje, gry zabawy, laboratorium Mikołaja i inne

06.12 – Stary Śleszów, 10.12 – Galowice, 14.12 – Krajków, 15.12 - Rzeplin 17.12 – Węgry – Świąteczne spotkania z dziećmi – organizator GBP w Żórawinie i KGW

11.12……spektakl ,,Wyjście" w wykonaniu grupy teatralnej ŻART
– sala widowiskowa GCK

12.12…….warsztaty ,,Świąteczny wieniec" dla seniorów - organizacja

16.12……konkurs plastyczny ,,Kartka Bożonarodzeniowa"
dla uczestników sekcji plastycznej GCK

16.12…….warsztaty świąteczne ,,Domek z piernika" – organizacja

17.12……płyta ,,Święta blisko" – nagrania sekcji wokalnej Marty Idzkiewicz
– tłoczenie, druk płyt

18.12…….koncert świąteczny ,,Święta blisko" – w wykonaniu sekcji
wokalnej instr. Marty Idzkiewicz

STAŁE ZAJĘCIA PROGRAMOWE ORAZ INNE WYKONYWANE ZADANIA DLA MIESZKAŃCÓW, SZKÓŁ I GMINY

1.PROGRAMOWE ZAJĘCIA MUZYCZNE, PLASTYCZNE, RUCHOWE, TECHNICZNE

-warsztaty plastyczne – zajęcia warsztatowe, prezentacje prac na Facebooku, udział w konkursach, wystawy prac

-zespoły muzyczne Majule, Ósemka, Pikolo, Kids – koncerty, festiwale, konkursy, praca warsztatowa

-zespół COTY, Żórawianki – występy, praca warsztatowa

-indywidualne zajęcia wokalne - koncerty, festiwale, konkursy, praca warsztatowa

-dźwiękodzieło dla maluszka

-rytmika dla najmłodszych

-teatr ŻART

-zespół perkusyjny

-zumba

-joga dla seniorów i dla wszystkich

-Narodowe Forum Muzyki – comiesięczne audycje

-roboklocki

-taniec MIXDANCE

-Akademia Młodego Naukowca – comiesięczne warsztaty

2.OBSŁUGA TECHNICZNA

-przygotowywanie sal (stoły, krzesła, kawa, herbata)

- sesje, zebrania, spotkania, szkolenia

3.OBSŁUGA AKUSTYCZNA

-nagłośnienie imprez w GCK, plenerowych (sesja, dożynki, festyny, koncerty i inn)

4.WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI

-pomoc techniczna, wynajem sali

5.PROJEKTOWANIE I WYKONYWANIE

-okolicznościowe dekoracje sceny i sali

-projekt i druk dyplomów

-projekt i druk zaproszeń i plakatów

6.PROWADZENIE STRONY INTERNETOWEJ i FACEBOOK - archiwizacja wydarzeń

Udział dzieci i młodzieży z sekcji wokalnej Marty Idzkiewicz
w konkursach i imprezach w roku 2022 r.

STYCZEŃ

XXVIII Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Będzinie – II miejsce Eliza i Sophia Suzgun, wyróżnienie „Majule”, udział: Małgorzata Antosik, Pikolo, Marta i Maria

Szleszkowskie, Eliza Suzgun

XXI Festiwal Kolęd i Pastorałek Atrium Legnica online– wyróżnienia: Eliza Suzgun i Małgorzata Antosik

II Internetowy Ogólnopolski Konkurs Kolęd w Przemyślu online – I miejsce Eliza i Sophia Suzgun,

III miejsce Pikolo, wyróżnienie Małgorzata Antosik

IX Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek Gloria w Kielcach online– wyróżnienia – Eliza i Sophia Suzgun, Maria i Marta Szleszkowskie, Majule

I Festiwal Piosenki Karnawałowej ,,O złoty cekin" online – wyróżnienie – Majule, udział Eliza Suzgun

LUTY

VII Ogólnopolski Konkurs Kolęd i Pastorałek w Łodzi online – wyróżnienie – Eliza i Sophia Suzgun, udział Małgorzata Antosik

XXVII Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek w Puławach online – I miejsce Majule

Walentynkowy Mix Piosenkowy w DK Kamienica online – udział Majule, Eliza Suzgun, Małgorzata Antosik

Ogólnopolski Festiwal Piosenki Dziecięcej „Dzieciopiewy" online – udział Sophia Suzgun

MARZEC

Festiwal Sound in Love w Bielsku Białej online – III miejsce Majule, udział Małgorzata Antosik,

Eliza Suzgun

II Ogólnopolski Festiwal Polskiej Piosenki ,,Z piosenką przez dekadę" w Gdyni online – I miejsce Eliza Suzgun

XIII Dolnośląski Festiwal Piosenki Angielskiej we Wrocławiu – I miejsce Marlena Gadzińska, finalistki: Weronika Bekieszczuk, Hanna Milnerowicz, udział Lucyna Duleba

Międzynarodowy Festiwal Piosenki Rozrywkowej „Your Song" w Warszawie online – finalistki: Eliza Suzgun, Sophia Suzgun, duet Eliza i Sophia Suzgun, Majule

IV Ogólnopolski Festiwal Polskiej Piosenki Rozrywkowej „Firaleja Gwiazd" w Warszawie – finalistka Eliza Suzgun

KWIECIEŃ

,,Bardzo Wielka Woda" XIX Festiwal Piosenki Artystycznej we Wrocławiu – wyróżnienie Magdalena Lip, finalistki Ósemka

VI Festiwal Piosenek o Wolności w Katowicach – finalistki Ósemka, Małgorzata Antosik

XXVII Festiwal Piosenki Religijnej i Refleksyjnej w Sycowie – I miejsce Pikolo, II miejsce Majule, wyróżnienia: Małgorzata Antosik, Eliza Suzgun

XIII Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej FUMA-Zielona Góra – udział Eliza i Sophia Suzgun

MAJ

XXIX Ogólnopolski Festiwal Polskiej Piosenki ,,Piosenkobranie" w Opolu – I miejsce Małgorzata Antosik, udział Eliza Suzgun, Zuzanna Koremba, Sophia Suzgun

III Ogólnopolski Internetowy Konkurs Piosenki ,,Któż jak Bóg" w Przemyślu online – II miejsce Eliza Suzgun, III miejsce Małgorzata Antosik

CZERWIEC

VII Festiwal Piosenki Niezłomnej i Niepodległej we Wrocławiu – II miejsce Ósemka, wyróżnienia: Małgorzata Antosik, Majule, udział Eliza Suzgun

VI Festiwal Piosenki Dziecięcej ,,Animka" we Wrocławiu – I miejsce Sophia Suzgun

XXVII Konkurs Piosenki „Wygraj Sukces" w Tarnobrzegu – kwalifikacja Eliza Suzgun, Sophia Suzgun

V Międzynarodowy Festiwal Piosenki ,,Dolnośląska nutka" w Bielawie – finalistka Eliza Suzgun,
udział Sophia Suzgun

LIPIEC

XXIX Festiwal Piosenki Angielskiej Face the Music w Brzegu – kwalifikacja: Małgorzata Antosik, Zuzanna Koremba, Eliza Suzgun

I Międzynarodowy Festiwal Piosenki ,,My Song" online – I miejsce Eliza i Sophia Suzgun finalistka Małgorzata Antosik

Internetowy Konkurs Piosenki Polskiej ,,Zaśpiewane Latem'' online – III miejsca: Małgorzata Antosik, Eliza Suzgun i duet Eliza i Sophia Suzgun

PAŹDZIERNIK

XXIV Ogólnopolski Przegląd Piosenki Religijnej w Komprachcicach – I miejsce Eliza i Sophia Suzgun, wyróżnienia: Gosia Antosik, Eliza Suzgun, zespół Pikolo, udział zespół Ósemka Kozielska Scena Debiutów w Kędzierzynie Koźlu – udział Elizy Suzgun, Sophii Suzgun i duetu Eliza i Sophia

LISTOPAD

III Ogólnopolski Festiwal Piosenki ,,Dźwięki Wolności" w Gdyni – I miejsce Małgorzata Antosik, wyróżnienie Hanna Milnerowicz, udział Maria Waligóra

GRUDZIEŃ

XXX Festiwal Poezji Śpiewanej ,,Mimoza" we Wrocławiu – I miejsce Maria Waligóra, III miejsce Małgorzata Antosik

XXIX Międzynarodowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Będzinie – kwalifikacja do finału Majule, udział: solistki Eliza Suzgun, Sophia Suzgun, Małgorzata Antosik, Pikolo, Maria Waligóra, duety Marta i Maria Szleszkowskie, Eliza i Sophia Suzgun, zespół Pikolo.

X Festiwal Kolęd w Krakowie – udział Eliza i Sophia Suzgun, Paulina Faściszewska

III Ogólnopolski Festiwal Piosenki ,,Zimowe Granie" w Gdyni – III miejsca:Eliza i Sophia Suzgun

i zespół Majule

VI Międzynarodowy Festiwal Piosenki Świątecznej i Zimowej „Hu, Hu, Ha !" w Warszawie – udział: zespołu Majule, duetów Eliza i Sophia Suzgun, Marta i Maria Szleszkowskie oraz solistki Pauliny Faściszewskiej

Koncert świąteczny ,,Święta Blisko" w GCK – występ całej sekcji wokalnej Marty Idzkiewicz

Nagranie płyty świątecznej – cała sekcja wokalna Marty Idzkiewicz

Udział dzieci i młodzieży z sekcji plastycznej Waldemara Dudy

w konkursach i imprezach w roku 2022 r.

Marzec

Konkurs

udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym - Po co słoń trąbę ma?

CK Agora we Wrocławiu.

uczestnictwo 11 dzieci

nagrody:

4 miejsce - Blanka Pieczkowska (kat. 12-15 lat)

3 miejsce - Wojtek Turowski (kat. 9-11 lat)

Kwiecień

Konkurs

wewnętrzny wielkanocny konkurs plastyczny

udział 13 dzieci.

nagrody:

1 nagroda – Jagoda Kozioł

2 nagroda – Helena Markowska

2 nagroda – Zuzanna Zielińska

3 nagroda – Julia Rogowska

wyróżnienie – Maks Stawski

Kwiecień/Maj

Konkurs

ogólnopolski konkurs plastyczny pt. „Piękno drzemiące w wulkanach”.

udział 10 dzieci.

Muzeum Złota w Złotoryi.

nagrody:

wyróżnienie – Zuzanna Koremba (kat. 12-15 lat)

Maj

Warsztaty

akcja plastyczna pt. Moja ulubiona książka - Moja ulubiona zakładka.

Tydzień Bilbliotek w GCK w Żórawinie.

Czerwiec

Przegląd czerwcowy wirtualny przegląd prac plastycznych (facebook, film animowany)

Warsztaty

akcja plastyczna – wspólne malowanie dłońmi polskich i ukraińskich dzieci.

Sala widowiskowa GCK.

Działanie w ramach Programu Dolnośląskie Małe Granty, który realizuje Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych przy współfinansowaniu ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego

Grudzień

Konkurs

wewnętrzny plastyczny na bożonarodzeniową kartkę świąteczną pt. Wesołych Świąt.

15 uczestników – 3 nagrody, 2 wyróżnienia

nagrody:

1 Dyrektora Gminnego Centrum Kultury - Zuzanna Koremba (lat 12)

2 nagroda - Wojtek Grzesiak (lat 11),

3 nagroda - Aleksandra Fonal (lat 8)

Wyróżnienie – Agata Kubicz (lat 11)

Wyróżnienie - Kornelia Mycek (lat 11)

STAŁE ZAJĘCIA PROGRAMOWE ORAZ INNE WYKONYWANE ZADANIA DLA MIESZKAŃCÓW, SZKÓŁ I GMINY

1.PROGRAMOWE ZAJĘCIA MUZYCZNE I PLASTYCZNE

-warsztaty plastyczne,

-wystawy prac

-zespoły muzyczne Majule, Ósemka, Pikolo

-zespół COTY

-indywidualne zajęcia wokalne

-zajęcia teatralne dla dzieci i dorosłych

2.OBSŁUGA TECHNICZNA

-przygotowywanie sal (stoły, krzesła, zastawa stołowa, kawa, herbata)

- sesje, zebrania, spotkania, szkolenia

3.OBSŁUGA AKUSTYCZNA

-nagłośnienie imprez w GCK, plenerowych (dożynki, festyny, uroczyste msze, mecze piłki nożnej), szkolnych i inn.

4.WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁAMI

-przygotowywanie podkładów muzycznych,

-pomoc techniczna,

-pomoc komputerowa

5.PROJEKTOWANIE I WYKONYWANIE

-okolicznościowe dekoracje sceny i sali

-projekt i druk dyplomów

-opracowanie graficzne i druk podziękowań

-projekt i druk zaproszeń

-projekt i druk wkładek okolicznościowych

(sołectwa, gmina i szkoły)

6.PROWADZENIE STRONY INTERNETOWEJ i FUNPAGE - archiwizacja wydarzeń

Internet

Wyszukiwanie i umieszczanie na facebooku informacji - o konkursach, wydarzeniach kulturalnych oraz bieżącej działalności GCK.

BIBLIOTEKI

Podstawą działalności biblioteki jest gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych oraz obsługa użytkowników z terenu gminy Żórawina. Rola, jaką powinna spełniać w społeczności to zaspokajanie potrzeb czytelniczych i informacyjnych, rozwijanie oraz upowszechnianie wiedzy i nauki, a co za tym idzie także rozwój kulturalno-oświatowy swoich użytkowników i całego rejonu. Do jej działania należy także zapewnienie skutecznego i prawidłowego funkcjonowania całej sieci bibliotecznej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Żórawinie działa w strukturze Gminnego Centrum Kultury w Żórawinie.

DANE DOTYCZĄCE BIBLIOTEKI:

Gminna Biblioteka Publiczna
im. Andrzeja Zakrzewskiego

55-020 Żórawina
al. Niepodległości 6

tel. 071/31-65-128

Adres e-mail: **zorawinagbp@gmail.com**

Marta Ćwiklińska - dyrektor
tel. 071/31-65-102

Data i nr wpisu do rejestru instytucji kultury:
15.12.1998 r. Nr 1/98

Filie biblioteczne:

Gminna Biblioteka Publiczna w Żórawinie
Filia w Węgrach
ul. Strzelińska 2

Węgry
55-020 Żórawina
tel. 071/31-14-969

e-mail: **biblioteka.wegry@neostrada.pl**

Gminna Biblioteka Publiczna w Żórawinie
Filia w Rzeplinie
Al. Lipowa ; Rzeplin
55-020 Żórawina
tel. 071/31-64-903
e-mail: **biblioteka.rzeplin@gmail.com**

Wszystkie placówki biblioteczne były czynne przez cały rok. Nie otwarto nowej, nie zamknięto także żadnej z działających dotąd placówek.

Żadna z placówek nie jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W 2022 r. GBP w Żórawinie była czynna przez 13 sobót (po jednej sobocie w miesiącu od stycznia do listopada i dwie soboty w grudniu). W każdą sobotę była czynna przez 4 godziny, od 9.00 do 13.00. W 2022 roku nastąpił wzrost czytelników o 74 osoby w stosunku do 2021 r. Biblioteka główna wraz z filiami zorganizowała 22 października (Żórawina i Węgry) oraz 25 października (Rzeplin) akcję „Przyjdź do biblioteki, zgarnij sadzonkę" w ramach „Ratownicy Czytelnictwa". Akcja przywiodła do naszych placówek szereg nowych użytkowników, którzy w te dni zapisali się do bibliotek i wypożyczyli książki.

Obecnie aktywnie wypożyczają. Podobnie w listopadzie (4 listopada) zostało zorganizowane spotkanie z Mistrzem Świata, Europy oraz Polski we freestyalu p. Pawłem Skórą, które miało przyciągnąć do naszych bibliotek młodzież zafascynowaną sportem i piłką nożną. Akcja udała się nadzwyczaj znakomicie, a biblioteki pozyskały nowych młodych czytelników.

Biblioteka wraz z filiami organizuje działania w ramach kilku programów rozwijających czytelnictwo. Dużą popularnością cieszy się program Instytutu Książki pod nazwą „Mała książka – wielki człowiek". Odkąd przystąpiono do tej akcji co roku zapisujemy nowych czytelników w wieku przedszkolnym. W ubiegłym roku zapisało się do programu 62 dzieci. Dodatkową korzyścią jest zapisywanie się rodzeństwa dzieci, które w ramach tej akcji zostają naszymi czytelnikami.

Innym działaniem jest udział w programie MKiDN o nazwie NPRCz 2.0 – Priorytet 1 - „Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych"

Kolejnym programem jest ogólnopolska akcja „Ratownicy Czytelnictwa". Dzięki różnego rodzaju szkoleniom i pomysłom w jej ramach zostało przeprowadzonych pod koniec roku, poczynając od października, kilka działań mających na celu poszerzenie atrakcyjności bibliotek w lokalnej społeczności. Przeprowadzono m.in.: 1. akcję „Przyjdź do biblioteki, zgarnij sadzonkę", 2. spotkanie młodych fanów piłki nożnej z mistrzem świata we freestylu, panem Pawłem Skórą, pod nazwą „Z boiska do biblioteki", które poprzedziły gry i zabawy sportowo-literackie zorganizowane w bibliotece w Żórawinie, 3. grudniowe świąteczne warsztaty ozdabiania pierniczków, drewnianych i styropianowych ozdób choinkowych poprzedzonych czytaniem świątecznych opowieści z wykorzystaniem techniki KAMISHIBAI (przeprowadzone w kilku świetlicach na terenie gminy Żórawina we współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich z tychże miejscowości).

W maju 2022 r. biblioteka wzięła udział w akcji Ogólnopolskie Czytanie Jeżycjady. Głośne czytanie urywków książek pani Małgorzaty Musierowicz połączono z zajęciami plastycznymi związanymi tematycznie z przeczytanymi fragmentami, będącymi zilustrowaniem ich treści. Zajęcia odbyły się w jednej ze szkół podstawowych w gminie Żórawina (w szkole w Rzeplinie zorganizowano zajęcia osobno dla każdej z klas biorących udział w programie) oraz w jednej ze świetlic na jej terenie. Kolejną majową propozycją biblioteki dla jej użytkowników był Tydzień Bibliotek pod hasłem „Biblioteka – świat w jednym miejscu. Od 8 do 15 maja w siedzibie głównej biblioteki w Żórawinie, w sali klubowej GCK, pracowni plastycznej pana Waldemara Dudy (instruktora plastyki GCK w Żórawinie) oraz przez 2 dni w filii biblioteki w Węgrach odbywały się warsztaty dla dzieci i młodzieży. Tematyka zajęć była następująca:

GBP i GCK w Żórawinie

1. Warsztaty plastyczne „Moja ulubiona książka – moja ulubiona zakładka" (pracownia plastyczna Waldemara Dudy – GCK w Żórawinie).
2. Warsztaty „Zrób sobie amonita", czyli gipsowe odlewy skamieniałości roślin i zwierząt sprzed milionów lat prowadzone przez panią Joannę Białek z Muzeum Geologicznego we Wrocławiu.
3. Warsztaty kulinarne „Azjatycka przygoda" prowadzone przez p. Sandrę Kołkowską - instruktorkę zaprzyjaźnioną z biblioteką.

4. Warsztaty językowe – język francuski - „Smerfne przygody po francusku" prowadzone przez p. Joannę Ryżewską-Dudę - bibliotekarkę z Filii w Rzeplinie.
5. Warsztaty językowe – język hiszpański - „Hiszpańska wyprawa po skarb wiedzy" - prowadzone przez bibliotekarkę Ewelinę Ostrowską z biblioteki w Żórawinie.

Filia w Węgrach

1. Warsztaty plastyczne z ekologii „Miasta z papieru, ekoludki" - prowadzone przez zaprzyjaźnioną z biblioteką instruktorkę.
2. Warsztaty plastyczno-literackie „Książka bohaterem dnia" - prowadzone przez p. Bożenę Krawczyk - bibliotekarkę z Filii w Węgrach.

W czerwcu zorganizowano następujące akcje:

1. Projekt "Baśnią połączeni", którego celem była integracja lokalnej społeczności z uchodźcami z Ukrainy. Składał się z 4 spotkań mających charakter warsztatowy. Warsztaty bazowały na zajęciach plastyczno-literackich, w których brały udział dzieci z Polski i Ukrainy - w ramach Programu Dolnośląskie Małe Granty realizowanego przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych przy współfinansowaniu ze środków budżetu Województwa Dolnośląskiego.
2. Kolejnym czerwcowym działaniem była integracja biblioteki z lokalną społecznością w formie promocji oferty bibliotecznej podczas rodzinnego festynu w miejscowości Krajków (gmina Żórawina). Biblioteka wystawiła własne stoisko, na którym proponowała literacką loteryjkę ze słodkimi nagrodami, wystawkę najnowszych książek dla dzieci i dorosłych, a także tworzenie z dziećmi różnokolorowych slimów, które cieszyły się ogromnym powodzeniem. Dodatkową atrakcją były gry dla dzieci (3 rodzaje Dobble).

We wrześniu biblioteka wzięła udział w Dożynkach Gminnych 2022, na których ponownie wystawiła swoje stoisko. Głównymi propozycjami były warsztaty malowania gipsowych odlewów, literacka loteryjka ze słodkimi nagrodami, wystawka najnowszych książek dla dzieci oraz tworzenie z dziećmi różnokolorowych slimów. Stoisko cieszyło się nieprzerwaną popularnością wśród dzieci i młodzieży, a nawet ich rodziców, aż do

późnych godzin wieczornych.

W październiku we wszystkich placówkach zorganizowano akcję „Przyjdź do biblioteki, zgarnij sadzonkę”, która odniosła spory sukces. Dzięki temu działaniu biblioteki zyskały wielu nowych czytelników aktywnie wypożyczających do chwili obecnej. Akcja ta była pierwszym przedsięwzięciem zorganizowanym w ramach programu Ratownicy Czytelnictwa.

W listopadzie zespół GBP w Żórawinie postanowił zorganizować imprezę skierowaną do dzieci i młodzieży interesującej się sportem. Z tego względu 4 listopada zaproszono młodzież na wydarzenie pod nazwą „Z boiska do biblioteki”. Było to spotkanie z panem Pawłem Skórą – Mistrzem Polski, Europy i świata we freestylu. Wydarzenie to poprzedziły gry literacko-sportowe przeprowadzone w pomieszczeniach biblioteki, w których wzięli udział wszyscy uczestnicy imprezy. Impreza odbyła się w ramach akcji "Ratownicy Czytelnictwa" podobnie jak wszystkie kolejne wydarzenia w listopadzie i grudniu.

Ponadto we wszystkich bibliotekach zorganizowano „Dzień postaci z bajek”. W tym dniu odbywały się zajęcia plastyczne (Filia w Rzeplinie), a we wszystkich siedzibach ogółem przygotowano zagadki o postaciach z bajek, bajkowe kolorowanki i słodycze dla odwiedzających nas w tym czasie dzieci.

Grudzień minął pod znakiem świątecznych warsztatów czytelniczo-plastycznych, które odbywały się pod nazwą „Spotkania świąteczne z dziećmi”. Było to głośne czytanie bajek o tematyce świątecznej metodą teatrzyku KAMISHIBAI połączone z ozdabianiem upieczonych według domowych receptur pierniczków, malowaniem akrylowymi farbami drewnianych ozdób choinkowych oraz ozdabianiem koralikami i cekinami bombek ze styropianu. Działania te zorganizowano w ramach programu „Ratownicy Czytelnictwa” we współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich gminy Żórawina.

STAN KSIĘZOZBIORU NA 2020 ROK

Stan księgozbioru w bibliotekach – 38738 woluminów:

- GBP w Żórawinie – 16830 woluminów, ,
- Filia Biblioteczna Rzeplin – 10502 woluminów,
- Filia Biblioteczna Węgry – 11406 woluminów.

Czytelnicy zarejestrowani – 963 czytelników:

- GBP w Żórawinie – 746 czytelników,
- Filia Biblioteczna Rzeplin – 131 czytelników,
- Filia Biblioteczna Węgry – 86 czytelników.

Wypożyczenia książek czytelnikom na zewnątrz – 22263 woluminów:

- GBP w Żórawinie – 17568 woluminów,
- Filia Biblioteczna Rzeplin – 2935 woluminów,
- Filia Biblioteczna Węgry – 1760 woluminów.

Liczba odwiedzin czytelników – 7953 czytelników:

- GBP w Żórawinie – 4236 czytelników,
- Filia Biblioteczna Rzeplin – 666 czytelników,
- Filia Biblioteczna Węgry – 3051 czytelników.

Ilość odwiedzin wszystkich osób w bibliotece w ogólności – 7953

Ilość zakupionych książek – 769 książek:

- GBP w Żórawinie – 552 książki,
- Filia Biblioteczna Rzeplin – 113 książek,
- Filia Biblioteczna Węgry – 104 książki .

Ilość woluminów w przeliczeniu na 1 mieszkańca: 3,60 wolumina

Lekcje biblioteczne w GBP w Żórawinie oraz w filiach Rzeplin i Węgry: 9 lekcji

KOMPUTERYZACJA

Żadna z placówek nie dysponuje dostępem do szerokopasmowego Internetu. Biblioteki użytkują elektroniczny program biblioteczny Libra 2000. Wszystkie placówki posiadają katalogi komputerowe bez dostępu on-line: filie nadal tworzą bazy danych. We wszystkich placówkach jest możliwość zamawiania książek drogą e-mailową oraz telefoniczną.

GBP W ŻÓRAWINIE

Biblioteka czynna od poniedziałku do piątku, od godz. 10.00 do godz. 17.00, przez wszystkie dni otwarcia biblioteki.

Pon. – pt. : 10.00 – 17.00 (z przerwą na dezynfekcję i wietrzenie: 12.00 – 12.15)

FILIA W RZEPLINIE

Biblioteka czynna we wtorki, środy i piątki, od godz. 12.00 – 17.00.

Przerwa na dezynfekcję i wietrzenie pomieszczeń: 14.30 - 14.45

FILIA W WĘGRACH

Biblioteka czynna od poniedziałku do piątku.

W poniedziałki, wtorki i czwartki od godz. 11.00 do 17.00 (z przerwą na wietrzenie i dezynfekcję: 13.00 – 13.15), natomiast w środy i w piątki od godz. 10.00 do godz. 14.00 (z przerwą: 12.00 – 12.15).

- Pon., wt., czw.: 11.00 – 17.00 ; przerwa: 13.00 – 13.15
- Śr., pt.: 10.00 – 14.00 ; przerwa: 12.00 – 12.15

XIX. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA I BEZPIECZEŃSTWO PRZECIWPOWODZIOWE

Ochotnicze straże pożarne (OSP) odgrywają kluczową rolę w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Są to organizacje składające się z ochotników, którzy poświęcają swój czas i energię na ochronę lokalnych społeczności przed zagrożeniami związanymi z pożarami i innymi sytuacjami awaryjnymi. Podstawowe zadania statutowe, jakie spełniają ochotnicze straże pożarne, to:

1. Ratowanie życia i mienia: Głównym zadaniem OSP jest ochrona życia i mienia mieszkańców. Ochotnicy podejmują akcje ratunkowe w sytuacjach zagrożenia, takich jak pożary budynków, wypadki drogowe, zalania czy inne sytuacje awaryjne. Ich celem jest skuteczne gaszenie pożarów, udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanym oraz minimalizowanie strat materialnych.
2. Gaszenie pożarów: OSP angażuje się w gaszenie pożarów na terenie swojej działalności. Ochotnicy są wyszkoleni w obszarze gaśniczym i wyposażeni w odpowiednie sprzęty i narzędzia. Działają zgodnie z procedurami bezpieczeństwa, aby skutecznie i szybko stawić czoło zagrożeniom pożarowym.
3. Udzielanie pierwszej pomocy: Często ochotnicze straże pożarne są pierwszymi, którzy dotrą na miejsce wypadku lub sytuacji awaryjnej. Ochotnicy są przeszkoleni w udzielaniu podstawowej pomocy medycznej. Ich działania mogą obejmować udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej, zabezpieczanie miejsca zdarzenia oraz współpracę z innymi służbami ratowniczymi.
4. Profilaktyka i edukacja społeczna: OSP prowadzą działania profilaktyczne mające na celu edukację społeczności lokalnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej i postępowania w sytuacjach awaryjnych. Organizują szkolenia, prelekcje, pokazy oraz akcje informacyjne, aby zwiększyć świadomość społeczną na temat zagrożeń i zasad bezpieczeństwa.
5. Wsparcie dla innych służb: Ochotnicze straże pożarne często współpracują z innymi służbami ratowniczymi, takimi jak Państwowa Straż Pożarna, policja, pogotowie ratunkowe i inne jednostki. W przypadku większych zdarzeń awaryjnych, OSP mogą

pełnić rolę wsparcia i asysty dla profesjonalnych służb ratowniczych.

6. Konserwacja i utrzymanie sprzętu: Ochotnicze straże pożarne są odpowiedzialne za utrzymanie i konserwację swojego sprzętu gaśniczego, pojazdów oraz innych narzędzi niezbędnych do działań ratowniczych. Regularne przeglądy i szkolenia związane z obsługą sprzętu są kluczowe dla zapewnienia gotowości OSP do reagowania w przypadku sytuacji awaryjnych.

Dzięki poświęceniu i oddaniu ochotników, ochotnicze straże pożarne stanowią ważny element systemu ratowniczo-gaśniczego. Ich działania mają na celu ochronę społeczności lokalnych i zapewnienie bezpieczeństwa w przypadku sytuacji awaryjnych.

Na terenie gminy Żórawina działają 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, które są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego:

- OSP Żórawina,
- OSP Rzeplin,
- OSP Węgry.

Posiadany sprzęt – m.in. armatura wodno-pianowa – był wykorzystywany w **246** interwencjach na terenie Gmin (o 47 interwencji mniej niż w roku 2021):

- Żórawina,
- Kobierzyce,
- Siechnice,
- Borów,
- miasto Wrocław.

W 2022 roku statystyka przedstawia się następująco:

L.p.	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Fałszywe	Łącznie
OSP KSRG Żórawina	28	66	5	**99**
OSP KSRG Rzeplin	24	39	7	**70**
OSP KSRG Węgry	22	51	4	**77**
RAZEM	74	156	16	**246**

1. Uzyskane dofinansowania:

a) ze źródeł zewnętrznych:

- OSP Żórawina: 5.300 (KSRG), 14.900 (WFOŚiGW) = 20.200 zł
- OSP Rzeplin: 5.289 (KSRG), 12.500,00 (WFOŚiGW) = 17.789 zł
- OSP Węgry: 5.241 (KSRG), 10 tys. (WFOŚiGW) = 15.241 zł

b) z Urzędu Gminy Żórawina:

- OSP Węgry: 16 tys. zł

2. Zakupiony sprzęt z dofinansowania UG Żórawina:

- OSP Żórawina: zakup kamery termowizyjnej marki FLIR K55 – 29.643,00 zł; mundur wyjściowy – 3kpl.; sygnalizator bezruchu – 1 szt.;
- OSP Węgry: zestaw ratownictwa medycznego PSP R1 – 4.100 zł;
- OSP Rzeplin: uzupełnienie zestawu PSP R1 do wytycznych KG PSP z dnia 13.06.2021 r. - 1561,45 zł; zakup 2 par elektrod do AED;

3. Odbyte szkolenia:

a) Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP:

- Rzeplin – 1 os., Żórawina – 1 os.,

b) Kurs kwalifikowanej pierwszej pomocy:

- Żórawina – 2 os.,

c) Szkolenie kierowców-konserwatorów sprzętu ratowniczego OSP:

- Rzeplin – 1 os., Żórawina – 1 os., Węgry – 1 os.

d) Szkolenie z tematyki gaszenia pożarów wewnętrznych zorganizowane przez Komendanta Gminnego ZOSP RP w Żórawinie dla jednostek OSP, poprowadzone przez Centrum Innowacji i Doskonalenia Ratownictwa.

4. Wykonano jak co roku serwis i przeglądy:

- przegląd urządzeń hydraulicznych marki Lukas i Holmatro;
- przegląd okresowy sprzętu ratowniczego-wysokościowego;
- serwis podwozia MAN-a z OSP Rzeplin – 4.339,30;
- wymiana czujnika DPF w Mercedesie Atego OSP Żórawina – 2.455,23 zł
- naprawa klaksonu w Scani OSP Węgry;

- serwis zabudowy WISS w Scani OSP Węgry – 7.232,40
- serwis podwozia Scani OSP Węgry - 4.873,13 zł
- przeglądy rejestracyjne samochodów ratowniczo-gaśniczych;

5. Inne ważniejsze inwestycje:

- wymiana źródła ciepła w remizie OSP Rzeplin: z pieca na ekogroszek na pompę ciepła typu powietrze-woda firmy Panasonic o mocy nominalnej 9 kW – koszt 45.500 zł brutto;
- w miesiącu maju 2022 r. zainstalowano Internet bezprzewodowy w remizie OSP Żórawina;
- zakupiono halogeny na zewnątrz i do wewnątrz remizy OSP Żórawina;
- zakup myjki wysokociśnieniowej dla OSP Żórawina;
- zakupiono nowy sztandar haftowany dla OSP Żórawina – 6.447,00 zł;
- w maju 2022 r. miał miejsce pożar dachu remizy OSP Węgry: koszty:
    - naprawa selektywnego wywoływania – 2.767,50 zł
    - zakup materiałów, tj. folia, łaty, nity, uchwyty, wełna – 2.919,21 zł
    - zakup blachy trapezowej – 3.648,52 zł

Ochrona przeciwpowodziowa

Gmina odgrywa istotną rolę w zakresie ochrony przeciwpowodziowej, mającej na

celu minimalizację ryzyka związanego z powodziami i ochronę mieszkańców oraz mienia przed ich skutkami. Oto kilka zadań, które należą do kompetencji gminy w zakresie ochrony przeciwpowodziowej:

1. Monitorowanie i prognozowanie powodzi: Gmina odpowiedzialna jest za monitorowanie sytuacji hydrologicznej na swoim terenie oraz korzystanie z prognoz powodziowych. Dzięki temu może wcześniej reagować na nadchodzące zagrożenia i podejmować odpowiednie działania.
2. Planowanie i zarządzanie obszarami zagrożonymi powodzią: Gmina opracowuje plany zarządzania kryzysowego oraz plany ochrony przeciwpowodziowej dla obszarów narażonych na ryzyko powodziowe. Te dokumenty określają procedury działania, odpowiedzialności różnych podmiotów oraz środki zaradcze mające na celu minimalizację skutków powodzi.
3. Nadzór nad infrastrukturą przeciwpowodziową: Gmina jest odpowiedzialna za utrzymanie i monitorowanie infrastruktury przeciwpowodziowej, takiej jak wały przeciwpowodziowe, systemy odwodnienia, rowy melioracyjne itp. Regularne przeglądy i konserwacja są niezbędne, aby zapewnić ich sprawność i skuteczność w przypadku wystąpienia powodzi.
4. Edukacja społeczna i świadomość ryzyka: Gmina prowadzi działania edukacyjne, mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców na temat zagrożeń związanych z powodziami oraz odpowiednich postępowania w sytuacjach awaryjnych. Kampanie informacyjne, szkolenia i ćwiczenia mogą pomóc w przygotowaniu społeczności na możliwość wystąpienia powodzi.
5. Współpraca z innymi podmiotami: Gmina współpracuje z innymi podmiotami, takimi jak Państwowa Straż Pożarna, służby ratownicze, regionalne zarządy wodne, inne gminy i organizacje pozarządowe. Wspólna koordynacja działań i wymiana informacji są kluczowe dla skutecznej ochrony przeciwpowodziowej na szczeblu lokalnym.
6. Prowadzenie ewidencji i raportowanie: Gmina prowadzi ewidencję związanych z powodziami zdarzeń, strat materialnych i działań podjętych w celu przeciwdziałania skutkom powodzi. Te informacje są niezbędne do analizy sytuacji oraz opracowania raportów dla władz centralnych i regionalnych.

Ochrona przeciwpowodziowa to kompleksowe zadanie, które wymaga współpracy różnych podmiotów na różnych szczeblach administracji. Gmina, jako jednostka

samorządowa, odgrywa kluczową rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa i minimalizacji skutków powodzi na swoim terenie.

W gminie Żórawina istnieje Gminna Spółka Wodna w Żórawinie, która zajmuje się ochroną przeciwpowodziową i regulacją stosunków wodnych na terenie gminy. Spółka jest członkiem Wrocławskiego Związku Spółek Wodnych, którego siedziba znajduje się we Wrocławiu. Działania spółki koncentrują się na zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury wodnej oraz podejmowaniu środków mających na celu minimalizację ryzyka powodziowego i utrzymanie równowagi wodnej na obszarze gminy Żórawina. Działalność spółki ma na celu ochronę mieszkańców oraz ich mienia przed skutkami powodzi oraz zapewnienie efektywnego zarządzania zasobami wodnymi w gminie.

W 2022 r. wykonano prace na ogólną kwotę **369 350,51 zł** w tym:

- ze składki rolników – **41 175,46 zł**
- ze składki Urzędu Gminy – **209 575,05 zł**
- z dotacji Wojewody – **80 000,00zł**
- z dotacji Starostwa Powiatu Wrocławskiego – **38 600,00 zł**

Wykonano 730 mb konserwacji rowów w tym (odmulanie, wycinka drzew, naprawa przepustów, wywóz karczy, usuwanie zatorów, naprawa skarp).

Wyremontowano i odmulono 4 zbiorniki wodne w miejscowościach: Karwiany, Zagródki, Suchy Dwór, Nowojowice.

XX. PERSPEKTYWY DALSZEGO ROZWOJU GMINY ŻÓRAWINA

Gmina Żórawina, położona w malowniczym regionie, ma przed sobą wiele perspektyw rozwoju, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców i tworzenie dynamicznej i zrównoważonej społeczności. Optymalne perspektywy dalszego rozwoju Gminy skupiają się na różnych obszarach, obejmujących wzmocnienie sektora turystycznego, poprawę dostępności do usług zdrowotnych, inwestycje w edukację i rozwój umiejętności, wsparcie przedsiębiorczości lokalnej, promowanie zrównoważonej gospodarki, rozwój infrastruktury transportowej, inwestycje w ochronę środowiska naturalnego, tworzenie nowych miejsc pracy oraz wzmocnienie współpracy międzygminnej i regionalnej.

Wzmocnienie sektora turystycznego jest kluczowym elementem rozwoju gminy Żórawina. Poprzez promowanie mikroregionu, rozwój infrastruktury turystycznej oraz organizację różnorodnych wydarzeń i festiwali, gmina może przyciągać turystów, szczególnie z nieodległego Wrocławia, coraz częściej szukających alternatywy dla obleganych zwłaszcza w weekendy lokalnych atrakcji, generując przy tym nowe miejsca pracy w branży turystycznej i agroturystycznej.

Poprawa dostępności do usług zdrowotnych jest kolejnym ważnym aspektem, który będzie miał w najbliższych latach istotny wpływ na jakość życia mieszkańców. Planowane inwestycje w rozbudowę i modernizację infrastruktury medycznej, werbowanie specjalistów oraz organizacja kolejnych programów profilaktycznych przyczynią się do podniesienia standardów opieki zdrowotnej.

Inwestycje w edukację i rozwój umiejętności mają na celu zapewnienie mieszkańcom gminy Żórawina możliwości rozwoju osobistego i zawodowego. Poprzez inwestowanie w szkoły, placówki oświatowe oraz organizowanie programów szkoleniowych i staży zawodowych, gmina stwarza warunki sprzyjające podnoszeniu poziomu edukacji i zdobywaniu nowych umiejętności w realiach szybko postępującej cyfryzacji i digitalizacji współczesnego świata.

Wsparcie przedsiębiorczości lokalnej jest kluczowe dla rozwoju lokalnej gospodarki. Poprzez udzielanie dotacji na inwestycje o istotnym znaczeniu dla lokalnej społeczności, organizowanie szkoleń oraz doradztwo biznesowe, gmina powinna wspierać przedsiębiorców, co przyczyni się do wzrostu zatrudnienia i gospodarczego rozwoju gminy.

Promowanie zrównoważonej gospodarki jest kolejnym istotnym elementem rozwoju

gminy, szczególnie w warunkach konieczności stworzenia praktycznie od podstaw zupełnie nowego miksu energetycznego z przewagą odnawialnych źródeł energii nad paliwami kopalnymi. Poprzez inwestycje w energię odnawialną, segregację odpadów, edukację ekologiczną oraz rozwój infrastruktury ekologicznej, gmina dąży do ochrony środowiska naturalnego i tworzenia ekonomicznych korzyści dla społeczności lokalnej.

Rozwój infrastruktury transportowej i drogowej jest niezbędny dla poprawy mobilności mieszkańców i warunków komunikacyjnych. Dalsze inwestycje w rozbudowę sieci dróg i remonty już istniejących, modernizację transportu publicznego oraz rozwój infrastruktury rowerowej przyczynią się do zwiększenia dostępności oraz poprawy warunków transportowych.

Inwestycje w ochronę środowiska naturalnego stanowią istotny element rozwoju gminy Żórawina. Poprzez rewitalizację terenów zielonych, tworzenie parków i obszarów rekreacyjnych, budowę infrastruktury ekologicznej, gmina dąży do poprawy jakości życia mieszkańców i zachowania naturalnego piękna lokalnych zasobów przyrody.

Tworzenie nowych miejsc pracy jest kluczowe dla poprawy perspektyw rozwoju gminy. Poprzez wsparcie przedsiębiorczości, inwestycje w sektory strategiczne oraz rozwój sektorów takich jak turystyka, edukacja czy ochrona środowiska, gmina tworzy nowe miejsca pracy, zarówno dla mieszkańców, jak i dla osób z zewnątrz.

Wzmocnienie współpracy międzygminnej i regionalnej stanowi istotny element rozwoju gminy Żórawina. Poprzez nawiązywanie partnerstw, organizację konferencji i spotkań, tworzenie stowarzyszeń oraz wspólne planowanie rozwoju, gmina umożliwia wymianę doświadczeń, wspólne działania i skoordynowany rozwój całego regionu.

W sumie, perspektywy rozwoju gminy Żórawina obejmują szeroki zakres obszarów, które mają na celu stworzenie atrakcyjnego miejsca do życia, pracy i rekreacji. Realizacja tych perspektyw przyniesie korzyści w postaci wzrostu gospodarczego, poprawy jakości życia, tworzenia nowych miejsc pracy oraz tworzenia zrównoważonej i dynamicznej społeczności. Gmina Żórawina ma ogromny potencjał i możliwości rozwojowe, które w połączeniu z zaangażowaniem mieszkańców i współpracą zewnętrzną, mogą przyczynić się do osiągnięcia tych celów.

1. Rozwój infrastruktury drogowej i transportowej

Rozwój infrastruktury transportowej i drogowej w gminie Żórawina jest istotnym

czynnikiem dla poprawy mobilności mieszkańców, wzrostu gospodarczego oraz atrakcyjności regionu. Czynniki mogące się przyczynić do rozwoju infrastruktury komunikacyjnej, to:

- modernizacja istniejących dróg: przeprowadzenie remontów i modernizacji istniejących dróg, w tym poprawa jakości nawierzchni, instalowanie w miejscach, gdzie jest to wskazane, nowej sygnalizacji świetlnej, oznakowania i infrastruktury dla pieszych.
- budowa nowych dróg: projektowanie i budowa nowych dróg, które ułatwią komunikację między osiedlami, zwiększą dostępność do obszarów przemysłowych czy turystycznych oraz poprawią połączenia pomiędzy poszczególnymi miejscowościami.
- rozwój transportu publicznego: wzmocnienie i rozwinięcie sieci transportu publicznego, w tym uruchomienie kolejnych linii autobusowych, udział w budowaniu koncepcji zintegrowanych biletów, zwiększenie częstotliwości kursów oraz poprawa komfortu i bezpieczeństwa podróży.
- infrastruktura rowerowa: budowa ścieżek rowerowych i pasów dla rowerów, które zachęcą mieszkańców do korzystania z rowerów jako środka transportu, poprawią bezpieczeństwo i ułatwią komunikację w obrębie gminy.
- parkingi i węzły komunikacyjne: planowanie i budowa odpowiedniej liczby parkingów przy instytucjach publicznych i miejscach o dużej frekwencji, aby zapewnić wygodne i bezpieczne miejsca parkingowe dla mieszkańców oraz ułatwić przesiadki na transport publiczny.
- monitorowanie ruchu i zarządzanie ruchem: wdrożenie systemów monitorowania ruchu drogowego oraz inteligentnych systemów zarządzania ruchem, które umożliwią lepsze prognozowanie natężenia ruchu, optymalizację sygnalizacji świetlnej i skuteczniejsze zarządzanie przepływem pojazdów szczególnie w najbardziej istotnych kierunkach przemieszczeń do oraz z miasta Wrocławia.
- bezpieczeństwo drogowe: podejmowanie działań mających na celu poprawę bezpieczeństwa na drogach, takich jak budowa dodatkowych chodników, przejść dla pieszych, oświetlenia czy wprowadzenie odpowiednich ograniczeń prędkości.
- infrastruktura dla transportu towarowego: budowa i modernizacja infrastruktury logistycznej, takiej jak drogi dostępowe do obszarów przemysłowych, centra logistyczne czy parkingi dla ciężarówek, w celu wsparcia rozwoju sektora transportowego i zwiększenia efektywności logistycznej.

- zintegrowane systemy transportowe: tworzenie zintegrowanych systemów transportowych, które integrują różne środki transportu (np. autobusy, rowery, samochody elektryczne, pociągi) w jednym systemie, umożliwiając mieszkańcom łatwe korzystanie z różnych środków transportu w zależności od potrzeb i kierunków przemieszczeń.
- badania i planowanie rozwoju: prowadzenie badań, analiz i prognoz dotyczących potrzeb transportowych gminy Żórawina oraz opracowywanie długofalowych planów rozwoju infrastruktury transportowej, uwzględniających zarówno obecne potrzeby mieszkańców, jak i perspektywy rozwoju gminy w przyszłości.

Powyższe działania mogą przyczynić się do rozwoju infrastruktury transportowej i drogowej w gminie Żórawina, poprawiając mobilność mieszkańców, wzmacniając gospodarkę lokalną i tworząc lepsze warunki życia w regionie.

2. Promowanie zrównoważonej gospodarki

Promowanie zrównoważonej gospodarki w gminie Żórawina jest istotnym aspektem dla ochrony środowiska, efektywnego wykorzystania zasobów i poprawy jakości życia mieszkańców. Oto kilka potencjalnych działań, które mogą przyczynić się do promocji zrównoważonej gospodarki:

- programy segregacji i recyklingu: wprowadzenie programów edukacyjnych i infrastruktury umożliwiającej efektywną segregację odpadów i ich recykling, aby zmniejszyć ilość odpadów trafiających na składowiska i promować odzysk surowców.
- energetyczna efektywność budynków: zachęcanie do modernizacji budynków mieszkalnych i komercyjnych w celu zwiększenia ich efektywności energetycznej poprzez izolację termiczną, instalację odnawialnych źródeł energii i dalszą optymalizację tradycyjnych systemów grzewczych.
- wspieranie odnawialnych źródeł energii: promowanie inwestycji w instalacje oparte na odnawialnych źródłach energii, takich jak biogazownie, panele fotowoltaiczne, kolektory słoneczne czy mikroelektrownie wodne, w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zależności od paliw kopalnych.
- transport zrównoważony: wspieranie alternatywnych form transportu, takich jak rower, komunikacja publiczna czy *carpooling*, poprzez inwestycje w infrastrukturę rowerową, promowanie korzystania z transportu publicznego i organizację kampanii zachęcających do zmniejszenia liczby samochodów na drogach.

- lokalna produkcja żywności: wspieranie lokalnych rolników i producentów żywności poprzez organizację lokalnych rynków rolnych, współpracę z restauracjami czy szkołami w zakresie zaopatrzenia w lokalne i ekologiczne produkty spożywcze.
- edukacja ekologiczna: wprowadzenie programów edukacyjnych w szkołach i społeczności lokalnej, które zwiększą świadomość ekologiczną, promują odpowiedzialność za środowisko i uczą zrównoważonych praktyk życiowych.
- partnerstwo z biznesem: współpraca z lokalnymi przedsiębiorstwami i firmami w celu promowania zrównoważonych praktyk biznesowych, takich jak minimalizacja odpadów, optymalizacja procesów produkcyjnych czy stosowanie materiałów ekologicznych.
- ochrona przyrody i krajobrazu: chronienie miejscowych obszarów przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych poprzez odpowiednie planowanie przestrzenne, wprowadzenie restrykcyjnych zasad zagospodarowania i zachęcanie do ekoturystyki.
- dbanie o jakość wody i powietrza: monitorowanie jakości wody i powietrza oraz podejmowanie działań mających na celu poprawę tych parametrów, takie jak inwestycje w oczyszczalnie ścieków, redukcja emisji zanieczyszczeń czy ochrona źródeł wody pitnej.
- świadoma konsumpcja: promowanie idei minimalizmu, redukcji odpadów i świadomego podejścia do konsumpcji poprzez działania edukacyjne, kampanie informacyjne i wspieranie inicjatyw lokalnych, takich jak wymiana ubrań, naprawa sprzętu czy upowszechnianie idei gospodarki dzielenia.

Powyższe działania mogą przyczynić się do promocji zrównoważonej gospodarki w gminie Żórawina, chroniąc środowisko naturalne, poprawiając jakość życia mieszkańców i tworząc bardziej zrównoważoną i przyszłościową gminę.

3. Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej

Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej w gminie Żórawina jest istotnym czynnikiem dla dalszego rozwoju gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i wzmacniania lokalnej społeczności. Do wsparcia przedsiębiorczości lokalnej może się przyczynić:

- tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości: utworzenie inkubatorów lub przestrzeni *co-workingowych*, które zapewnią przedsiębiorcom dostęp do przestrzeni biurowej, infrastruktury, szkoleń oraz wsparcia biznesowego.
- udzielanie wsparcia finansowego: zapewnienie dostępu do dotacji, kredytów preferencyjnych, zwolnień od podatków i opłat lokalnych, czy programów mikrofinansowania dla lokalnych przedsiębiorców, aby ułatwić im rozpoczęcie lub rozwinięcie działalności gospodarczej.
- organizacja szkoleń i warsztatów: organizowanie szkoleń, warsztatów i seminariów dla przedsiębiorców z różnych dziedzin, w celu podnoszenia ich umiejętności zarządzania, marketingu, finansów czy planowania strategicznego.
- współpraca z instytucjami edukacyjnymi: nawiązanie współpracy ze szkołami, uczelniami i instytucjami edukacyjnymi w celu tworzenia programów praktyk, staży czy mentorskich, które umożliwią młodym przedsiębiorcom zdobycie praktycznego doświadczenia i wiedzy.
- promocja lokalnych produktów i usług: wspieranie promocji lokalnych produktów i usług poprzez organizację targów, festiwali czy akcji promocyjnych, które zwiększą widoczność lokalnych przedsiębiorców i zachęcą mieszkańców do korzystania z ich oferty.
- ułatwianie procedur administracyjnych: uproszczenie i skrócenie procedur administracyjnych związanych z zakładaniem i prowadzeniem działalności gospodarczej, aby zniechęcić do nielegalnych praktyk i zachęcić do legalnego działania.
- budowanie sieci współpracy: organizowanie spotkań, konferencji czy klubów biznesowych, które umożliwią przedsiębiorcom nawiązywanie kontaktów, wymianę doświadczeń i wspólny rozwój projektów.
- wspieranie innowacyjności i nowych technologii: zachęcanie przedsiębiorców do wdrażania innowacyjnych rozwiązań i wykorzystania nowych technologii w swoich działalnościach, poprzez granty, konkursy innowacyjne czy programy rozwoju *startupów*.
- kreowanie przyjaznego klimatu biznesowego: tworzenie przyjaznego klimatu biznesowego poprzez eliminację nadmiernych regulacji, transparentność procesów decyzyjnych oraz otwartość na dialog i współpracę z lokalnymi przedsiębiorcami.

- wspieranie branż lokalnych: identyfikacja i wsparcie rozwoju branż lokalnych, które posiadają potencjał wzrostu i konkurencyjności, takich jak turystyka, produkcja lokalnych produktów, usługi świadczone na potrzeby społeczności lokalnej.

Powyższe działania mogą przyczynić się do wzrostu przedsiębiorczości lokalnej w gminie Żórawina, tworzenia nowych miejsc pracy oraz wzmacniania lokalnej gospodarki.

4. Inwestycje w edukację i rozwój umiejętności

Inwestycje w edukację i rozwój umiejętności w gminie Żórawina są kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości edukacji, podnoszenia poziomu wiedzy mieszkańców oraz przygotowania ich do wymagań współczesnego rynku pracy. Do rozwoju edukacji i umiejętności w gminie Żórawina może się przyczynić:

- modernizacja infrastruktury edukacyjnej: inwestycje w infrastrukturę szkół i placówek edukacyjnych, takie jak remonty, rozbudowy czy wyposażenie w nowoczesne technologie, mogą stworzyć lepsze warunki nauki i edukacji.
- aktualizacja programów nauczania: wprowadzenie nowoczesnych programów nauczania dostosowanych do aktualnych potrzeb i trendów, uwzględniających zdobycie nowych umiejętności, takich jak umiejętności cyfrowe, przedsiębiorczość czy kreatywność.
- rozwój szkolnictwa zawodowego: wspieranie szkolnictwa zawodowego i technicznego, poprzez nawiązanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorstwami, organizowanie praktyk zawodowych czy kursów kwalifikacyjnych, może umożliwić zdobycie praktycznych umiejętności i przygotowanie do konkretnych zawodów.
- współpraca z lokalnymi uczelniami i instytucjami szkoleniowymi: nawiązanie współpracy z lokalnymi uczelniami, instytucjami szkoleniowymi czy ośrodkami badawczymi, w celu wymiany wiedzy, organizacji wykładów, warsztatów czy praktyk studenckich.
- programy wsparcia dla nauczycieli: zapewnienie programów rozwojowych i szkoleń dla nauczycieli, aby umożliwić im aktualizację wiedzy, rozwijanie kompetencji pedagogicznych oraz korzystanie z nowoczesnych metod nauczania.
- promowanie nauki STEM: zachęcanie do nauki przedmiotów z obszaru nauk ścisłych, technologii, inżynierii i matematyki (STEM), poprzez organizację dodatkowych zajęć,

konkursów czy projektów badawczych, może rozwijać umiejętności analityczne i logiczne u uczniów.

- programy wspierające uzdolnienia i talenty: wprowadzenie programów wspierających uzdolnienia i talenty uczniów, takich jak kółka zainteresowań, zajęcia dodatkowe czy stypendia naukowe, może rozwijać ich potencjał i motywację do nauki.
- edukacja dorosłych: organizacja kursów, szkoleń i warsztatów dla dorosłych mieszkańców, w celu podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych, rozwoju umiejętności cyfrowych czy samorozwoju.
- biblioteki jako centra edukacyjne: wzmocnienie roli bibliotek jako miejsc edukacyjnych i kulturalnych, poprzez organizację wykładów, spotkań autorskich, czy dostęp do nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, może stymulować rozwój czytelnictwa i umiejętności badawczych.
- Współpraca z rodzicami i społecznością lokalną: Włączenie rodziców i społeczności lokalnej w proces edukacyjny, poprzez organizację spotkań, warsztatów czy akcji społecznych, może budować więź między szkołą a społecznością oraz zwiększać zaangażowanie rodziców w edukację swoich dzieci.

Powyższe działania mogą przyczynić się do rozwoju edukacji i umiejętności w gminie Żórawina, podnosząc jakość edukacji, rozwijając potencjał mieszkańców i przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności gminy jako miejsca do nauki i rozwoju.

5. Poprawa dostępności do usług zdrowotnych

Poprawa dostępności do usług zdrowotnych w gminie Żórawina jest istotnym czynnikiem dla zapewnienia wysokiej jakości opieki zdrowotnej mieszkańcom. Oto kilka potencjalnych działań, które mogą przyczynić się do poprawy dostępności do usług zdrowotnych w gminie Żórawina:

- rozwój infrastruktury medycznej: inwestycje w infrastrukturę medyczną, takie jak budowa nowych placówek zdrowia, przychodni lekarskich i szpitali, mogą zwiększyć dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej i specjalistycznych usług medycznych.
- zwiększenie liczby lekarzy i personelu medycznego: wspieranie rekrutacji i zatrudnienia większej liczby lekarzy, pielęgniarek i innych specjalistów medycznych, może pomóc w zaspokojeniu rosnącego zapotrzebowania na opiekę zdrowotną w gminie.

- telemedycyna i e-zdrowie: wprowadzenie technologii telemedycyny i e-zdrowia, takich jak konsultacje on-line, monitorowanie zdrowia na odległość czy elektroniczne systemy zarządzania danymi medycznymi, może ułatwić dostęp do usług zdrowotnych, zwłaszcza dla mieszkańców znajdujących się w odległych obszarach.
- programy profilaktyczne i promocja zdrowia: organizacja programów profilaktycznych, takich jak bezpłatne badania przesiewowe, szczepienia czy edukacja zdrowotna, może przyczynić się do wcześniejszego wykrywania chorób i poprawy świadomości zdrowotnej wśród mieszkańców.
- współpraca z innymi placówkami medycznymi: nawiązanie współpracy z pobliskimi szpitalami, klinikami czy ośrodkami specjalistycznymi, w celu zapewnienia dostępu do bardziej zaawansowanych usług medycznych i specjalistycznych konsultacji.
- programy zdrowotne dla seniorów: wprowadzenie dedykowanych programów zdrowotnych dla osób starszych, takich jak programy opieki domowej, klubów seniora czy poradnictwo geriatryczne, może poprawić jakość opieki zdrowotnej dla tej grupy mieszkańców.
- poprawa transportu medycznego: zapewnienie łatwiejszego dostępu do transportu medycznego dla osób, które wymagają specjalistycznej opieki zdrowotnej w innych miejscowościach, może przyczynić się do poprawy dostępności do usług zdrowotnych.
- wspieranie prywatnych inicjatyw medycznych: zachęcanie do rozwoju prywatnych placówek medycznych, takich jak prywatne kliniki czy gabinety lekarskie, może rozszerzyć ofertę usług zdrowotnych i skrócić czas oczekiwania na terminy wizyt.
- edukacja medyczna: organizacja szkoleń, kursów i warsztatów dla personelu medycznego oraz lokalnej społeczności, w celu podnoszenia wiedzy i umiejętności z zakresu opieki zdrowotnej i samoopieki.
- monitorowanie i analiza potrzeb zdrowotnych: prowadzenie systematycznego monitorowania i analizy potrzeb zdrowotnych mieszkańców gminy, w celu dostosowania oferty usług zdrowotnych do realnych potrzeb społeczności.

Powyższe działania mogą przyczynić się do poprawy dostępności do usług zdrowotnych w gminie Żórawina, zapewniając mieszkańcom łatwiejszy dostęp do opieki medycznej, skrócenie czasu oczekiwania na wizyty i poprawę ogólnego stanu zdrowia społeczności.

6. Wzmocnienie sektora turystycznego

Wzmocnienie sektora turystycznego w gminie Żórawina może przyczynić się do wzrostu atrakcyjności regionu dla turystów i przynieść korzyści zarówno gospodarcze, jak i społeczne. Dla rozwoju sektora turystycznego kluczowe działania to:

- rozwój infrastruktury turystycznej: inwestycje w infrastrukturę turystyczną, taką jak szlaki turystyczne, trasy rowerowe, miejsca piknikowe czy miejsca noclegowe, mogą przyciągać turystów i zachęcać do dłuższego pobytu w gminie.
- promocja lokalnych atrakcji: skoncentrowanie się na promocji i wyeksponowaniu unikalnych atrakcji turystycznych gminy, takich jak zabytki, piękne krajobrazy, parki czy lokalna kuchnia, może przyciągnąć większą liczbę turystów.
- współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami: nawiązanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, takimi jak restauracje, agroturystyka, przewodnicy turystyczni czy producenci lokalnych produktów, może umożliwić stworzenie kompleksowej oferty dla turystów.
- organizacja wydarzeń i festiwali: organizowanie różnorodnych wydarzeń, festiwali, targów czy konkursów, które odzwierciedlają lokalne tradycje, kulturę i sztukę, przyciągać będzie turystów zainteresowanych poznawaniem unikalnego dziedzictwa regionu.
- rozwój agroturystyki: promowanie agroturystyki i wspieranie rolników w oferowaniu turystom autentycznego doświadczenia życia na wsi, takiego jak zwiedzanie gospodarstw, udział w pracach polowych czy degustacje lokalnych produktów.
- aktywne wykorzystanie zasobów przyrodniczych: wykorzystanie walorów przyrodniczych, takich jak lasy, jeziora czy obszary chronione, poprzez organizację szlaków turystycznych, spływów kajakowych czy ścieżek edukacyjnych, może przyciągnąć turystów zainteresowanych ekoturystyką i aktywnym wypoczynkiem na łonie natury.
- promocja turystyki zdrowotnej: wykorzystanie lokalnych zasobów, takich jak źródła mineralne czy klimat, w celu promowania turystyki zdrowotnej i *wellness*, przyciągając turystów poszukujących relaksu i regeneracji.
- współpraca z innymi podmiotami: nawiązanie współpracy z innymi gminami, regionami czy instytucjami turystycznymi w celu tworzenia wspólnych projektów promocyjnych, wymiany doświadczeń i zwiększenia atrakcyjności oferty turystycznej.

- rozwój infrastruktury rekreacyjnej: inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną, taką jak baseny, boiska sportowe, ścieżki spacerowe czy parki linowe, mogą przyciągnąć turystów poszukujących aktywności fizycznej i rekreacji na świeżym powietrzu.
- edukacja turystyczna: wspieranie edukacji turystycznej wśród mieszkańców, przedsiębiorców i pracowników sektora usług turystycznych, aby zapewnić wysoki standard obsługi turystów i zwiększyć ich satysfakcję z pobytu w gminie.

Powyższe działania mogą przyczynić się do wzmocnienia sektora turystycznego w gminie Żórawina, przyciągając większą liczbę turystów, generując przychody dla lokalnej społeczności i wspierając rozwój lokalnej gospodarki.

7. Inwestycje w ochronę środowiska naturalnego

Inwestycje w ochronę środowiska naturalnego w gminie Żórawina są kluczowe dla zachowania wartości przyrodniczych, bioróżnorodności i zapewnienia zrównoważonego rozwoju regionu. Potencjalne działania, które mogą przyczynić się do ochrony środowiska naturalnego, to:

- rekultywacja terenów zdegradowanych: inwestowanie w rekultywację terenów zdegradowanych, takich jak obszary poprzemysłowe czy nieużytki, w celu przywrócenia im wartości ekologicznej i przyrodniczej.
- ochrona i rewitalizacja obszarów przyrodniczych: podejmowanie działań mających na celu ochronę i rewitalizację obszarów o wysokiej wartości przyrodniczej, takich jak lasy, łąki, bagna czy rzeki, poprzez wprowadzenie odpowiednich planów zarządzania i monitorowanie stanu ekosystemów.
- promowanie rolnictwa ekologicznego: wspieranie rolnictwa ekologicznego poprzez udzielanie wsparcia finansowego i szkolenia dla rolników, promocję praktyk ekologicznych, a także wspieranie lokalnej sprzedaży produktów ekologicznych.
- poprawa jakości wody: realizacja działań mających na celu poprawę jakości wody w rzekach, strumieniach i zbiornikach wodnych, takich jak oczyszczanie ścieków, utrzymanie naturalnych obszarów filtracyjnych czy redukcja zanieczyszczeń.
- ochrona i powiększanie obszarów zieleni miejskiej: inwestowanie w rozwój terenów zielonych w obrębie gminy, takich jak parki, ogrody czy tereny rekreacyjne, aby po-

prawić jakość życia mieszkańców, zwiększyć retencję wody oraz zapewnić schronienie dla dzikich zwierząt i roślin.

- energia odnawialna: wspieranie inwestycji w odnawialne źródła energii, takie jak farmy wiatrowe, panele fotowoltaiczne czy instalacje geotermalne, w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i zależności od paliw kopalnych.
- edukacja ekologiczna: prowadzenie programów edukacyjnych i świadomościowych, skierowanych do społeczności lokalnej, w celu podnoszenia świadomości na temat ochrony środowiska, zmian klimatycznych i ekologicznych praktyk życiowych.
- monitoring i badania środowiskowe: przeprowadzanie badań, monitoringu i oceny stanu środowiska naturalnego, takich jak jakość powietrza, gleby czy bioróżnorodność, w celu uzyskania aktualnych informacji i podejmowania odpowiednich działań ochronnych.
- zalesianie i sadzenie drzew: podejmowanie działań mających na celu zalesianie obszarów defaworyzowanych oraz organizowanie akcji sadzenia drzew, aby zwiększyć powierzchnię zieloną, poprawić jakość powietrza i zapewnić miejsce życia dla dzikich zwierząt.
- ochrona gatunków zagrożonych: podejmowanie działań mających na celu ochronę gatunków zagrożonych, takich jak organizowanie monitoringu i programów odtworzeniowych oraz tworzenie specjalnych obszarów chronionych dla ich zachowania.

Powyższe inwestycje w ochronę środowiska naturalnego w gminie Żórawina przyczynią się do zachowania bogactwa przyrodniczego, zrównoważonego rozwoju i polepszenia jakości życia mieszkańców, tworząc harmonijną symbiozę między człowiekiem a środowiskiem naturalnym.

8. Tworzenie nowych miejsc pracy

Tworzenie nowych miejsc pracy w gminie Żórawina jest istotnym czynnikiem dla rozwoju lokalnej gospodarki, redukcji bezrobocia i poprawy jakości życia mieszkańców. Do tworzenia nowych miejsc pracy może się przyczynić:

- wspieranie przedsiębiorczości lokalnej: udzielanie wsparcia finansowego, doradztwa i szkoleń dla lokalnych przedsiębiorców, w tym osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, aby zachęcić do rozwoju lokalnych firm i generowania nowych miejsc pracy.

- przyciąganie inwestorów: aktywne poszukiwanie inwestorów zewnętrznych, którzy mogą zainwestować w gminę Żórawina, tworząc nowe miejsca pracy, poprzez promocję lokalnych zalet, infrastruktury i potencjału rozwojowego.
- rozwój sektorów przemysłowych: identyfikowanie sektorów przemysłowych o potencjale rozwojowym, takich jak produkcja, logistyka, technologie informacyjne, turystyka czy rolnictwo, i podejmowanie działań mających na celu przyciągnięcie firm z tych sektorów oraz tworzenie miejsc pracy.
- infrastruktura dla biznesu: budowa i rozwijanie infrastruktury biznesowej, takiej jak nowe hale produkcyjne, biurowce, parki technologiczne czy inkubatory przedsiębiorczości, które stworzą atrakcyjne warunki dla rozwoju firm i przyciągną inwestorów.
- partnerstwa publiczno-prywatne: nawiązywanie partnerstw między sektorem publicznym a prywatnym w celu wspólnego realizowania projektów rozwojowych, które przyczynią się do tworzenia nowych miejsc pracy, na przykład poprzez inwestycje w infrastrukturę, usługi publiczne czy sektor turystyczny.
- rozwój sektora usług: wspieranie rozwoju sektora usług, takich jak usługi zdrowotne, opieka nad osobami starszymi, edukacja, usługi kulturalne i rekreacyjne, które generują liczne miejsca pracy i przyczyniają się do różnorodności gospodarczej.
- innowacje i badania naukowe: wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, które mogą prowadzić do powstania nowych technologii, produktów i usług, a w rezultacie tworzyć nowe miejsca pracy w sektorze *high-tech*.
- wspieranie rolnictwa i agroturystyki: promowanie rozwoju rolnictwa i agroturystyki poprzez udzielanie wsparcia finansowego, szkoleń i promocji lokalnych produktów rolnych, co może przyczynić się do powstania miejsc pracy w tych sektorach.
- programy staży i praktyk zawodowych: tworzenie programów staży i praktyk zawodowych we współpracy z lokalnymi firmami i instytucjami, które umożliwią młodym ludziom zdobycie doświadczenia zawodowego i łatwiejsze wejście na rynek pracy.
- rozwój turystyki: promowanie turystyki w gminie Żórawina poprzez rozwój infrastruktury turystycznej, organizację atrakcyjnych wydarzeń i promocję lokalnych atrakcji, co przyczyni się do wzrostu liczby miejsc pracy w branży turystycznej, takiej jak hotele, restauracje, usługi przewodnickie czy rzemiosło artystyczne.

Powyższe działania mogą przyczynić się do tworzenia nowych miejsc pracy w gminie

Żórawina, wspierając rozwój lokalnej gospodarki, redukcję bezrobocia i poprawę perspektyw zatrudnienia dla mieszkańców.

9. Poprawa jakości życia mieszkańców

Poprawa jakości życia mieszkańców gminy Żórawina jest ważnym celem rozwoju lokalnego. Przykładowe działania, które mogą przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, to:

- infrastruktura społeczna: inwestowanie w rozwój infrastruktury społecznej, takiej jak szkoły, przedszkola, biblioteki, centra kulturalne i sportowe, które zapewniają mieszkańcom dostęp do edukacji, kultury i rekreacji.
- usługi zdrowotne: zapewnienie odpowiedniej dostępności do usług zdrowotnych poprzez rozwój i modernizację lokalnych placówek medycznych, lekarzy rodzinnych, specjalistów i infrastruktury medycznej.
- bezpieczeństwo i porządek: wzmocnienie działań związanych z bezpieczeństwem publicznym, takich jak zapewnienie odpowiedniego wsparcia dla służb mundurowych, wzmacnianie infrastruktury przeciwpożarowej i zwiększenie bezpieczeństwa na drogach.
- transport i infrastruktura komunikacyjna: poprawa infrastruktury transportowej, w tym dróg, ścieżek rowerowych i transportu publicznego, aby zapewnić łatwiejszy dostęp do miejsc pracy, szkół, usług i atrakcji turystycznych.
- zrównoważone środowisko: wprowadzenie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego, takich jak poprawa jakości powietrza, utrzymanie czystości wody i segregacja odpadów, co przyczynia się do zdrowia i dobrej jakości życia mieszkańców.
- przestrzeń publiczna: inwestowanie w rozwój i utrzymanie przestrzeni publicznej, takiej jak parki, place, skwery i tereny rekreacyjne, które zachęcają do aktywnego spędzania czasu wolnego i integracji społecznej.
- aktywność społeczna i kulturalna: wspieranie działań społecznych i kulturalnych, takich jak organizacja wydarzeń, festiwali, wystaw i warsztatów, które promują aktywność społeczną, kreatywność i więzi społeczne.
- edukacja i rozwój umiejętności: inwestowanie w system edukacji, szkolenia zawodowe i rozwój umiejętności mieszkańców, aby zapewnić im lepsze perspektywy zawodowe i osobiste.

- usługi społeczne: wsparcie dla organizacji i instytucji świadczących usługi społeczne, takie jak domy pomocy społecznej, ośrodki opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi, aby zapewnić wsparcie i opiekę osobom potrzebującym.
- partnerstwo społeczne: współpraca z lokalnymi organizacjami społecznymi, mieszkańcami i biznesem w celu identyfikacji potrzeb społecznych i podejmowania wspólnych działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców.

Wdrażanie tych działań może przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Żórawina, tworzenia atrakcyjnego i przyjaznego środowiska do życia oraz wzmacniania więzi społecznych w lokalnej społeczności.

10. Wzmocnienie współpracy międzygminnej i regionalnej

Wzmocnienie współpracy międzygminnej i regionalnej w gminie Żórawina jest istotnym czynnikiem dla rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturalnego regionu. Do wzmocnienia tej współpracy mogą się przyczynić następujące inicjatywy:

- partnerstwa i sieci współpracy: nawiązywanie partnerstw i tworzenie sieci współpracy z innymi gminami i jednostkami samorządu terytorialnego w regionie, w celu wspólnego rozwiązywania problemów, wymiany doświadczeń oraz realizacji projektów o charakterze regionalnym.
- organizowanie spotkań i konferencji regionalnych: inicjowanie i organizowanie spotkań, konferencji i warsztatów dla przedstawicieli różnych gmin w regionie, które umożliwią wymianę informacji, dyskusję na temat wspólnych wyzwań i poszukiwanie wspólnych rozwiązań.
- tworzenie stowarzyszeń i organizacji regionalnych: wspieranie powstawania i działania stowarzyszeń oraz organizacji regionalnych, które będą reprezentować interesy gmin regionu, a także podejmować wspólne inicjatywy i projekty.
- wspólne planowanie rozwoju regionalnego: udział w procesach planowania rozwoju regionalnego, takich jak tworzenie strategicznych planów rozwoju czy programów operacyjnych, w których gminy regionu mogą wspólnie określić priorytety rozwojowe i skoordynować swoje działania.
- współpraca w obszarze infrastruktury: wspólna praca nad rozbudową i modernizacją infrastruktury regionalnej, takiej jak drogi, kolej, sieć energetyczna czy infrastruktura

telekomunikacyjna, w celu poprawy dostępności i efektywności transportu oraz usług publicznych.

- wspólne projekty i inicjatywy: realizacja wspólnych projektów i inicjatyw, które przynoszą korzyści dla wszystkich gmin w regionie, np. w zakresie rozwoju turystyki, ochrony środowiska, promocji kultury czy wspierania przedsiębiorczości.
- wymiana dobrych praktyk i doświadczeń: organizowanie wymiany dobrych praktyk i doświadczeń międzygminnych, które umożliwią uczenie się od siebie, adaptację sprawdzonych rozwiązań i wzajemne inspiracje w zakresie efektywnego zarządzania i rozwoju gmin.
- wspólna promocja regionu: współpraca przy promocji regionu jako atrakcyjnego miejsca do życia, pracy, inwestycji czy turystyki, poprzez organizację wspólnych kampanii marketingowych, udział w targach i wystawach czy tworzenie wspólnych produktów turystycznych.
- wspólne szkolenia i programy rozwojowe: organizowanie wspólnych szkoleń, programów rozwojowych i szkółek liderów dla przedstawicieli gmin regionu, które umożliwią podnoszenie kompetencji i umiejętności zarządczych oraz kreowanie synergii między gminami.
- współfinansowanie projektów regionalnych: wspólne starania o pozyskiwanie środków finansowych na realizację projektów regionalnych, zarówno z funduszy unijnych, krajowych, jak i prywatnych, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju regionu i wzmocnienia współpracy międzygminnej.

Powyższe działania mogą przyczynić się do wzmocnienia współpracy międzygminnej i regionalnej w gminie Żórawina, stworzenia synergii między gminami, wymiany wiedzy i doświadczeń oraz wspólnego podejmowania działań na rzecz rozwoju regionu.

Rekapitulując, Gmina Żórawina jest pełna obiecujących perspektyw rozwoju, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców i tworzenie dynamicznej oraz zrównoważonej społeczności. W celu osiągnięcia tych celów, gmina skupia się na kilku kluczowych obszarach.

Wzmocnienie sektora turystycznego jest jednym z priorytetów gminy. Poprzez rozwój infrastruktury turystycznej, promocję lokalnych atrakcji oraz organizację różnorodnych wydarzeń i festiwali, gmina stara się przyciągnąć większą liczbę turystów. Ten wzrost ruchu

turystycznego przyniesie korzyści nie tylko dla lokalnych przedsiębiorców, ale również generuje nowe miejsca pracy w branży turystycznej.

Poprawa dostępności do usług zdrowotnych jest kolejnym kluczowym aspektem. Gmina Żórawina skupia się na rozbudowie infrastruktury medycznej, werbowaniu specjalistów oraz organizacji programów profilaktycznych. Dzięki temu mieszkańcy będą mieli łatwiejszy dostęp do wysokiej jakości opieki zdrowotnej, co przyczyni się do zwiększenia satysfakcji społeczności lokalnej.

Gmina inwestuje również w edukację i rozwój umiejętności mieszkańców. Poprzez rozwój szkół i placówek oświatowych, tworzenie programów szkoleniowych oraz możliwości odbycia staży zawodowych, gmina dąży do podniesienia poziomu edukacji i rozwoju umiejętności swoich mieszkańców. To z kolei stworzy lepsze szanse na rynku pracy oraz przyczyni się do ogólnego rozwoju społeczności lokalnej.

Wsparcie przedsiębiorczości lokalnej to kolejny priorytet gminy Żórawina. Poprzez udzielanie dotacji, organizowanie szkoleń oraz zapewnienie doradztwa biznesowego, gmina stymuluje rozwój lokalnych firm. To z kolei przyczynia się do wzrostu zatrudnienia oraz gospodarczego rozwoju gminy.

Gmina Żórawina dąży również do promowania zrównoważonej gospodarki i ochrony środowiska naturalnego. Poprzez inwestycje w rozwój energii odnawialnej, promowanie segregacji odpadów, prowadzenie edukacji ekologicznej oraz budowę infrastruktury ekologicznej, gmina dba zarówno o dobro środowiska naturalnego, jak i o tworzenie ekonomicznych korzyści dla społeczności lokalnej.

Rozwój infrastruktury transportowej to kolejny istotny obszar perspektyw rozwoju gminy. Poprzez inwestycje w rozbudowę sieci dróg, modernizację transportu publicznego oraz rozwój infrastruktury rowerowej, gmina poprawia mobilność mieszkańców i tworzy lepsze warunki komunikacyjne.

Gmina Żórawina nie zapomina także o ochronie środowiska naturalnego. Poprzez rewitalizację terenów zielonych, tworzenie parków i obszarów rekreacyjnych oraz budowę infrastruktury ekologicznej, gmina dąży do poprawy jakości życia swoich mieszkańców oraz zachowania przyrody.

Tworzenie nowych miejsc pracy jest kolejnym ważnym celem gminy. Poprzez wsparcie przedsiębiorczości oraz inwestycje w sektory strategiczne, takie jak turystyka, edukacja czy ochrona środowiska, gmina tworzy lepsze możliwości zatrudnienia dla mieszkańców i

przyczynia się do rozwoju lokalnej gospodarki.

Wzmocnienie współpracy międzygminnej i regionalnej to także istotny aspekt perspektyw rozwoju gminy Żórawina. Poprzez nawiązywanie partnerstw, organizację konferencji i spotkań oraz tworzenie stowarzyszeń, gmina stawia na wspólne planowanie rozwoju oraz wymianę doświadczeń, co umożliwia skoordynowany rozwój całego regionu.
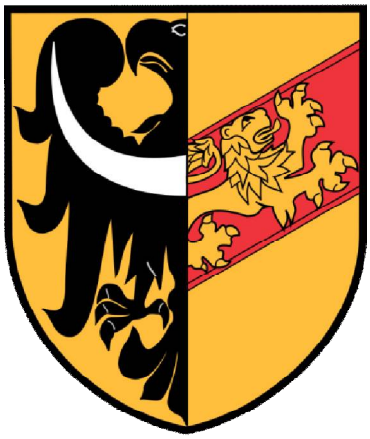
W sumie, realizacja tych perspektyw rozwoju przyniesie wielokierunkowe korzyści dla mieszkańców gminy Żórawina. Wzrost gospodarczy, lepsze warunki życia, zwiększenie zatrudnienia, poprawa infrastruktury i ochrona środowiska naturalnego to tylko niektóre z korzyści, które można oczekiwać. Gmina ma szansę stać się atrakcyjnym miejscem do zamieszkania, pracy, biznesu i turystyki, aktywne uczestnicząc w tworzeniu dynamicznego, zrównoważonego i rozwijającego się regionu wielkich możliwości i równych szans, jakim jest Dolny Śląsk.